

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Інженерно-технічний факультет

Кафедра Міського будівництва і господарства

Освітній ступінь: «Бакалавр»

Спеціальність 192 «Будівництво та цивільна інженерія»

Освітня програма «Міське будівництво і господарство»

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА

на тему

АВТОВОКЗАЛ В МІСТІ МУКАЧЕВІ

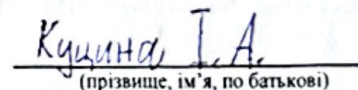
Виконав: студент

 Грицишук Євген Петрович
(прізвище, ім'я, по батькові)

Науковий керівник:

 доц. Кіс Надія Юріївна
(прізвище, ім'я, по батькові)

Рецензент:

 Кущина І. А.
(прізвище, ім'я, по батькові)

Ужгород – 2024 р.

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
« Ужгородський національний університет »
Інженерно – технічний факультет
Кафедра міського будівництва та господарства
Освітньо-кваліфікаційний рівень – бакалавр
Спеціальність « Будівництво та цивільна інженерія »

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

міського будівництва та господарства

Кайнц Д.І. _____

« 29 » 02 2024 року

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Євген Петрович Грицишук

1. Тема проекту (роботи) Автовокзал в м.Мукачево

керівник проекту (роботи) _____ Кіс Н.Ю. ктн, доц.
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від " 10 " 10 2023 року № 3

2. Строк подання студентом проекту (роботи) 06.2024

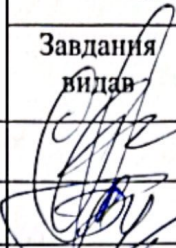
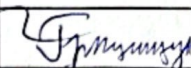

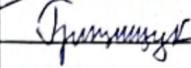
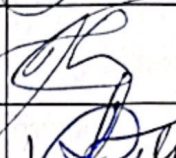
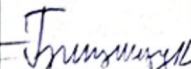
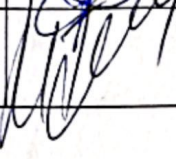

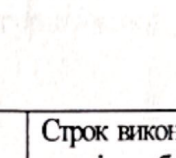
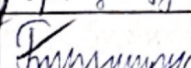
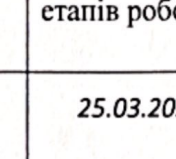
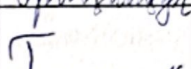
3. Вихідні дані до проекту (роботи) Генеральний план території, довідкова література

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____
Опис проблеми, постановка завдань, вивчення нормативної документації та методичних рекомендацій з даної проблематики, передпроектний аналіз природніх та містобудівних умов, опис рішень по генплану, архітектурно-планувальних рішень, розрахунок та опис конструктивних рішень, економіка будівельного виробництва, опис процесу організації будівельного виробництва, складання мережевого графіку, опис заходів з охорони праці та навколишнього середовища, висновки.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

Аналіз існуючих тенденцій, містобудівної ситуації, генплан території, креслення розпланування, благоустрою та озеленення, архітектурно-будівельні креслення, техніко – економічні показники, креслення буд генплану

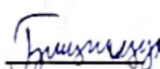
6. Консультанти розділів проекту (роботи)

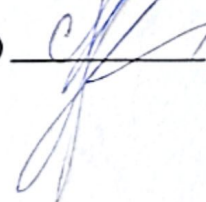
Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Генеральні плани території	доц. Кіс Н.Ю.		
Архітектурно-будівельний розділ	ст.викл. Багрій Н.Ю.		
Розрахунково-конструктивний розділ	доц. Різак В.В.		
Організація будівельного виробництва	доц. Несух М.М.		
Економіка будівництва	доц.. Кайнц Д.І.		
Охорона праці та навколишнього середовища	доц. Голик Й.М.		

7. Дата видачі завдання 25.10.23

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного проекту (роботи)	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Пояснювальна записка . Розділ 1. Рішення по генеральному плану	25.03.2024	
2	Пояснювальна записка . Розділ 2. Архітектурно-будівельний розділ	15.04.2024	
3	Пояснювальна записка . Розділ 3. Розрахунково - конструктивний розділ. Розділ 4 Організація будівництва	30.04.2024	
4	Оформлення креслень . Розділ 5. Економіка будівництва. Розділ 6. Охорона праці та навколишнього середовища	10.05.2024	
5	Оформлення креслень . Аналіз природних та містобудівних умов району. Генеральний план території	20.05.2024	
6	Оформлення креслень . Запропоновані заходи щодо благоустрою. Креслення розпланування. Архітектурно-будівельні креслення.	27.05.2024	
7	Оформлення креслень. Будгенплан. Мережевий графік	07.06.2024	

Студент Грицишук Є.П.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник проекту (роботи) Кіс Н.Ю.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
Інженерно-технічний факультет
Кафедра Міського будівництва і господарства
Освітній ступінь: «Бакалавр»
Спеціальність 192 «Будівництво та цивільна інженерія»
Освітня програма «Міське будівництво і господарство»

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА
на тему
АВТОВОКЗАЛ В МІСТІ МУКАЧЕВІ

Виконав: студент

Грицишук Євген Петрович
(прізвище, ім'я, по батькові)

Науковий керівник:

доц. Кіс Надія Юріївна
(прізвище, ім'я, по батькові)

Рецензент:

(прізвище, ім'я, по батькові)

Ужгород – 2024 р.

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
« Ужгородський національний університет »
Інженерно – технічний факультет
Кафедра міського будівництва та господарства
Освітньо-кваліфікаційний рівень – бакалавр
Спеціальність « Будівництво та цивільна інженерія »

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

міського будівництва та господарства

Кайнц Д.І. _____

« ___ » _____ 2024 року

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Євген Петрович Грицищук

1. Тема проекту (роботи) Автовокзал в м.Мукачево

керівник проекту (роботи) _____ Кіс Н.Ю. ктн, доц..
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затвержені наказом вищого навчального закладу від “ ___ ” _____ 20__ року № ___

2. Строк подання студентом проекту (роботи) 06.2024

3. Вихідні дані до проекту (роботи) Генеральний план території, довідкова література

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____
Опис проблеми, постановка завдань, вивчення нормативної документації та методичних рекомендацій з даної проблематики, передпроектний аналіз природних та містобудівних умов, опис рішень по генплану, архітектурно-планувальних рішень, розрахунок та опис конструктивних рішень, економіка будівельного виробництва, опис процесу організації будівельного виробництва, складання мережевого графіку, опис заходів з охорони праці та навколишнього середовища, висновки.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

Аналіз існуючих тенденції, містобудівної ситуації, генплан території, креслення розпланування, благоустрою та озеленення, архітектурно-будівельні креслення, техніко – економічні показники, креслення буд генплану

6. Консультанти розділів проекту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Генеральні плани території	доц. Кіс Н.Ю.		
Архітектурно-будівельний розділ	ст.викл. Багрій Н.Ю.		
Розрахунково-конструктивний розділ	доц. Різак В.В.		
Організація будівельного виробництва	доц. Несух М.М.		
Економіка будівництва	доц. Кайнц Д.І.		
Охорона праці та навколишнього середовища	доц. Голик Й.М.		

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного проекту (роботи)	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Пояснювальна записка . Розділ 1. Рішення по генеральному плану	25.03.2024	
2	Пояснювальна записка . Розділ 2. Архітектурно-будівельний розділ	15.04.2024	
3	Пояснювальна записка . Розділ 3. Розрахунково - конструктивний розділ. Розділ 4 Організація будівництва	30.04.2024	
4	Оформлення креслень . Розділ 5. Економіка будівництва. Розділ 6. Охорона праці та навколишнього середовища	10.05.2024	
5	Оформлення креслень . Аналіз природних та містобудівних умов району. Генеральний план території	20.05.2024	
6	Оформлення креслень . Запропоновані заходи щодо благоустрою. Креслення розпланування. Архітектурно-будівельні креслення.	27.05.2024	
7	Оформлення креслень. Будгенплан. Мережевий графік	07.06.2024	

Студент _____ Грицищук Є.П.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Керівник проекту (роботи) _____ Кіс Н.Ю.

Анотація

Грицищук Євген Петрович

Автовокзал в місті Мукачеві

Кваліфікаційна робота бакалавра

У кваліфікаційній роботі бакалавра проектується автовокзал в місті Мукачеві, зокрема розробляються рішення по генеральному плану ділянки та її благоустрою, архітектурні та конструктивні рішення головної будівлі та інших будівель і споруд на ділянці. Також висвітлюються питання з охорони праці й навколишнього середовища, інженерного забезпечення, з організації та економіки будівництва.

Ключові слова: автовокзал, благоустрій, архітектурно-конструктивні рішення, проектування, будівництво.

Summary

Hrytsyshchuk Yevhen Petrovych

Bus station in the city of Mukachevo

Bachelor`s thesis

In the qualification work of the bachelor, a bus station in the city of Mukachevo is designed, in particular, decisions on the general plan of the site and its improvement, architectural and constructive solutions of the main building and other buildings and structures on the site are developed. Issues of labor and environmental protection, engineering support, organization and economics of construction are also covered.

Key words: bus station, improvement, architectural and constructive solutions, designing, construction.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. Генеральні плани території.....	8
1.1. Аналіз умов будівництва.....	9
1.2. Організація руху по ділянці автовокзалу.....	13
1.3. Рішення по плануванню та благоустрою ділянки.....	15
РОЗДІЛ 2. Архітектурно-будівельний.....	22
2.1. Об'ємно-планувальні рішення будівель та споруд на ділянці.....	23
2.2. Рішення по застосуванню матеріалів, виробів та інженерного обладнання.....	26
РОЗДІЛ 3. Розрахунково-конструктивний.....	30
3.1. Конструктивні рішення будівель та споруд на ділянці.....	31
3.2. Розрахунок крокв'яної ферми будівлі.....	33
РОЗДІЛ 4. Організація будівельного виробництва.....	71
4.1. Рішення по будівельному генеральному плану.....	72
4.2. Мережевий графік.....	75
РОЗДІЛ 5. Економіка будівництва.....	78
5.1. Техніко-економічні показники.....	79
5.2. Розрахунок вартості влаштування мощення.....	79
РОЗДІЛ 6. Охорона праці та навколишнього середовища.....	83
6.1. Охорона праці в будівництві.....	84
6.2. Охорона навколишнього середовища під час будівництва.....	88
ВИСНОВКИ.....	90
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	92

ВСТУП

Актуальність. Автомобільний транспорт є наймасовішим транспортом на Землі. Він набагато полегшує життя людей і населених пунктів у цілому, найбільшою мірою в містах, при чому чим більша його площа і кількість населення, тим роль транспорту вагоміша. З його допомогою люди вільніше пересуваються, вирішують свої справи, отримують безліч речей та послуг. До одного з різновиду автомобільного транспорту належить пасажирський транспорт, який буває як особистий, так і громадський, призначений для перевезення людей (від кількох до понад сотні). За останні декілька десятиліть з кожним роком спостерігається стала тенденція: збільшення кількості індивідуального транспорту, при чому інтенсивне. Одними з причин є:

- покращення забезпечення життя населення, що спричинене розвитком технологій, зміною світогляду громадян;

- технології, які дають змогу знизити собівартість автомобілів, роблять їх доступнішими для виготовлення;

- бажання людей бути незалежними, а саме самим планувати свій час, свою діяльність, менше залежати від певних графіків;

- недостатньо розвинена система громадського транспорту, більшою мірою в не дуже пристойних для життя країнах, до яких належить і Україна.

Добре розвинена мережа громадського транспорту спричиняє ряд позитивних зрушень:

- зниження темпів збільшення кількості транспорту на вулицях або навіть її зменшення, що позначається на покращенні якості повітря, води тощо;

- зменшення кількості ДТП;

- уповільнення руйнування дорожнього покриття;

- збільшення кількості робочих місць (водії, механіки, працівники пасажирських транспортних об'єктів).

У місті Мукачеві, для якого передбачено проведення проектних робіт, до гро-

мадського транспорту належать автобуси міського, приміського, міжміського, навіть міжнародного сполучення. Тому для нього важливим є розвиток саме цього виду транспорту.

Мета дослідження. Метою виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи є пропозиція варіанту вирішення проблеми, пов'язаної з недоцільним розташуванням і конфігурацією автовокзалу в плані міста, що спричиняє завантажувальність місцевих доріг, невідповідність вимогам по інклюзивності, комфорту, благоустрою будівлі та території. Вирішення шляхом розміщення автовокзалу в іншому, на мою думку, кращому місці й планування території та будівлі автовокзалу, щоб задовільнялися вище вказані вимоги.

Об'єкт дослідження. Об'єктом виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи є проектування автовокзалу в місті Мукачеві для приміського, міжміського та міжнародного пасажирського сполучення з врахуванням місцевих умов.

Завдання дослідження. Перед виконанням кваліфікаційної бакалаврської роботи поставлено перелік завдань:

1. Аналіз місцевих умов будівництва з метою проектування підходячого варіанту автовокзалу.
2. Розробка архітектурно-будівельних та конструктивних рішень будівель та споруд автовокзалу з врахуванням вимог по енергоефективності, інклюзивності, сейсмостійкості, безпеці та комфорту громадян, також з врахуванням сучасних тенденцій в будівництві, експлуатації.
3. Розробка рішень по генеральному плану ділянки з врахуванням габаритів та кількості транспорту (автобусів та автомобілів), кількості відвідувачів, інклюзивності, також з врахуванням сучасних тенденцій в будівництві та благоустрої.
4. Розробка рішень по організації будівельного виробництва з врахуванням вимог з безпеки проведення робіт, врахуванням технологічних процесів.
5. Складання техніко-економічних показників об'єкта, складання кошторису на виконання будівельно-монтажних робіт, а саме влаштування мощення.
6. Розробка рішень по охороні праці та навколишнього середовища.

1.1. Аналіз умов будівництва

Характеристика міста, в якому передбачається будівництво. Ділянка для проектування знаходиться в м.Мукачеві Закарпатської області. Воно розташоване в центральній частині області на відстані 42 км від обласного центру м.Ужгорода і є адміністративним центром Мукачівського району (рис. 1.1). За економікою, населенням та площею займає друге місце після Ужгорода.

Рис. 1.1. Розташування м. Мукачева в Закарпатській області

Мукачево є важливим в області, та й в країні, транспортним вузлом. Через нього проходять магістральні автошляхи: дороги міжнародного значення М 06 «Київ – Чоп», М 24 «Мукачево – Берегове», дорога національного значення Н 09 «Мукачево – Рогатин – Львів», дорога територіального значення Т 0710 «Велика Добронь - Мукачево»; також залізничні магістралі: Москва – Рим та Москва – Відень. Зокрема воно розташоване відносно недалеко від кордонів з іншими державами (40–50 км від Угорщини й Словаччини, 90–100 км від Румунії та Польщі). Дані умови ставлять його у вигідне геополітичне та торгівельне становище.

Переважна частина території міста – житлові території, розташовані по обидва боки від ріки Латориці. Забудова від одного-двох до дев'яти поверхів. Осередок промислових об'єктів розташований на південному сході міста, біля залізниці, на схід від вул. Томаша Масарика, через яку проходить траса Н 09.

Кліматологічні умови. Мукачево належить до III кліматичного району (Українські Карпати), підрайону III-Б (Закарпатський) [1]. За кліматичною класифікацією Кеппена-Гейгера Мукачево має морський клімат (Cfb). Найвища середня температура в липні, складає (+21.3°C), найнижча в січні (–2.2°C). Найнижча кількість опадів у березні (74 мм), найбільша в липні (110 мм). Річна кількість опадів складає 1072 мм [2].

У табл. 1.1 наведено середні основні кліматологічні показники Мукачева для кожного місяця [2].

Показник	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень
Сер. температура, °С	-2.2	-0.6	4.4	11.0	16.0	19.5	21.3	21.2	16.1	10.3	5.3	-0.2
Мін. температура, °С	-5.3	-4.4	-0.6	4.9	9.9	13.8	15.8	15.5	11.0	6.2	2	-2.7
Макс. температура, °С	0.8	3.4	9.4	16.4	21.1	24.3	26.1	26.2	21.0	14.8	8.8	2.4
Опади, мм	82	77	74	74	102	103	110	79	84	92	95	100
Вологість, %	82	79	73	67	68	68	70	68	71	77	81	82
Дощові дні	10	9	9	9	10	10	10	8	8	8	9	10
Години сонця	3.1	4.4	6.5	9.3	10.8	11.7	11.4	10.6	8.1	5.5	4.2	2.7

Щодо снігу, то він випадає нечасто, тримається на поверхні землі зазвичай декілька днів.

Нормативне снігове навантаження складає 1 490 Па (149 кгс/м²), вітрове навантаження складає 370 Па (37 кгс/м²) [3]. Це необхідно при прийнятті конструктивних та архітектурно-планувальних рішень.

Геологічні та інші умови. Рельєф переважно рівнинний, крім території, на якій знаходиться замок Паланок, та по околиці міста (гори Червона Гірка, Ловачка, Чернеча, Сороча, Попова, Павлова, Велика). Ґрунти: верхній шар – родючий, глибшими шарами, які можуть слугувати основою фундаментів, є суглинки, глина.

Сейсмічність складає 7 балів [4].

Вибір розташування ділянки проектування. У невеликих містах рекомендовано розміщувати автовокзал так, щоб він знаходився в центральній зоні, поблизу об'єктів тяжіння населення, наприклад громадських і торгових центрів, ринків, також інших транспортних об'єктів (вокзали, станції). У разі неможливості чи недоцільності виконання даної рекомендації слід забезпечити прямий безпересадочний транспортний зв'язок з центром, великими житловими та промисловими районами, іншими транспортними об'єктами тощо [5].

Тому було прийнято рішення для проектування вибрати ділянку, яка показана на рис. 1.2 і рис. 1.3.

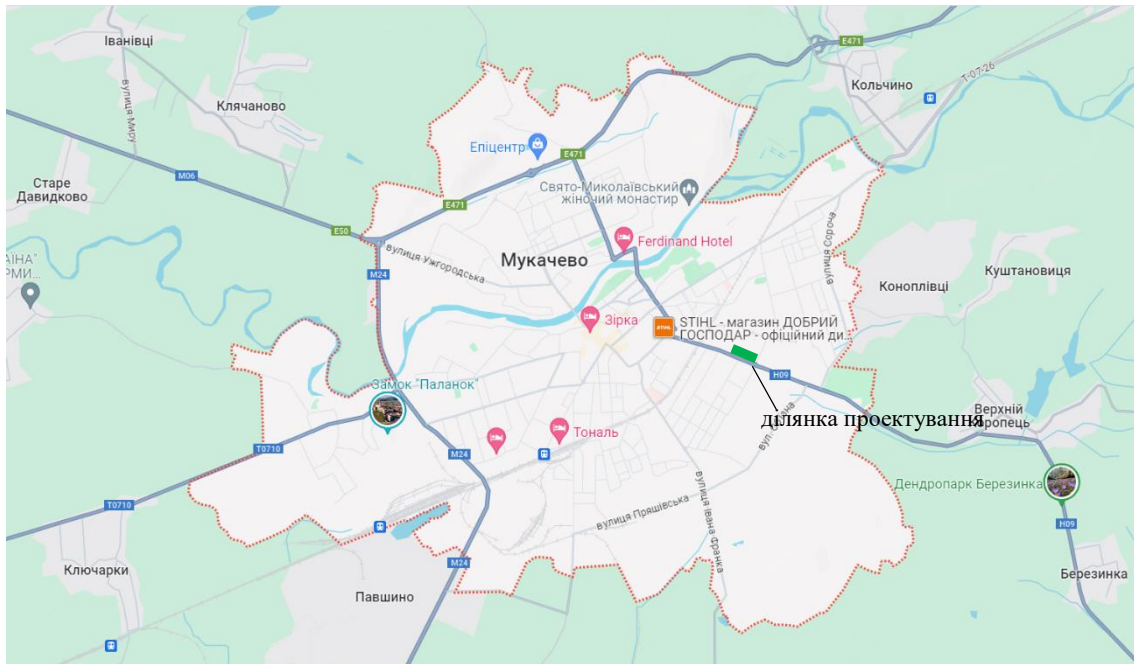

Рис. 1.2. Розташування ділянки для проєктування на території м. Мукачеве

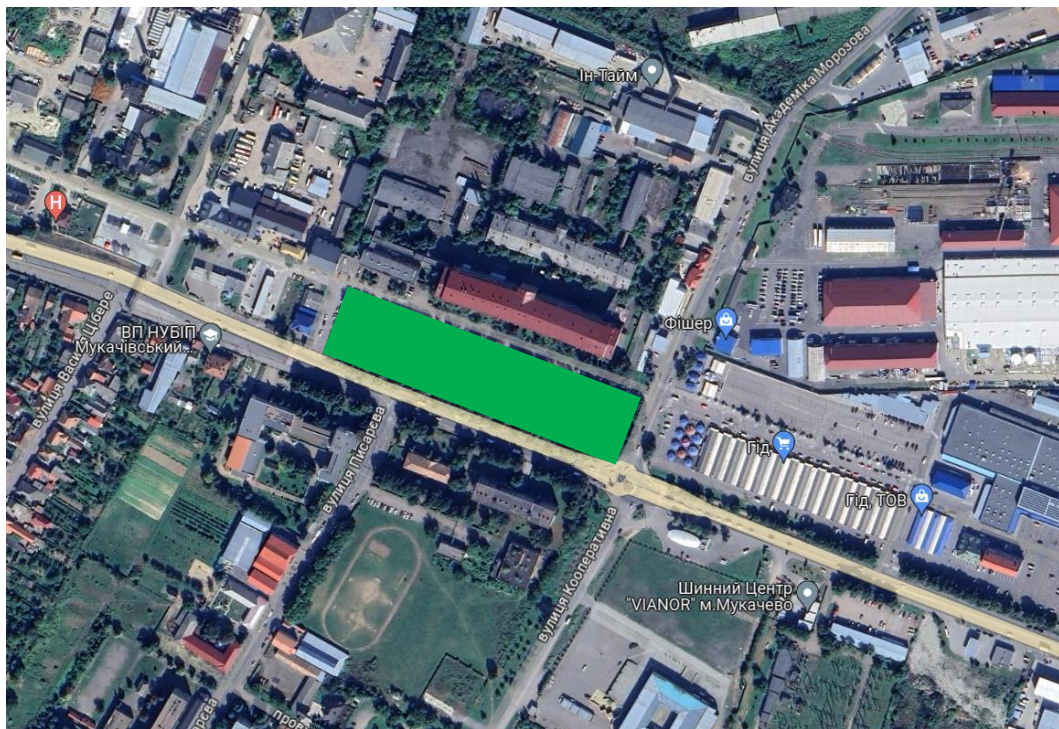

Рис. 1.3. Фрагмент території м. Мукачеве з позначеною ділянкою проєктування

З наявних підходячих вільних ділянок для будівництва була вибрана саме ця через ряд причин:

1. Це ділянка занедбаного міського скверу, який використовується людьми лише для транзиту, і то по тротуарам, які розташовані по контуру. Повторне освоєння ділянки дало б змогу її використання, а не занепаду.
2. Близкість до одного з найбільших об'єктів тяжіння населення міста – ринку

«ГіД», який користується великою популярністю як в мешканців Мукачева, так і району.

3. Ділянка розташована недалеко від загальноміського центру міста, відстань до головної площі 2 кілометра (25 хвилин пішого ходу).

4. Ділянка розташована доволі близько (550 метрів, 8 хвилин пішого ходу) до пасажирської залізничної станції.

5. У безпосередній близькості до ділянки проходить головна дорога міста, яка є частиною магістралі національного значення Н 09.

6. Біля ділянки по вулицям Томаша Масарика й Володимира Данчевського (колишня Академіка Миколи Морозова), також по Михайла Токаря (колишня Дмитра Писарева) з розворотом на кільці Томаша Масарика – Володимира Данчевського, проходять багато міських автобусних маршрутів (11 з 13, маршрутний коефіцієнт 0.85). Це робить сполучення з будь-якою точкою міста, зокрема центром, набагато зручнішим.

7. Біля ділянки знаходиться найбільше автотранспортне підприємство міста, яке обслуговує чималу кількість пасажирських перевезень приміського сполучення, незначну частину міського сполучення. Близьке розташування автовокзалу відносно АТП дає змогу швидшого приїзду автобуса (зазвичай зранку, коли приїзжає для посадки пасажирів перший раз за добу). Також позитивно позначається на буксируванні автобуса до місця ремонту у випадку поломки на території вокзалу, які б шанси невеликі не були. Ще однією перевагою є те, що різноманітні поїздки автобуса в АТП впродовж дня (обслуговування, невеликий ремонт, дозаправка тощо) займають менше часу.

8. Рух транзитних автобусів, котрі проїжджають по вул. Томаша Масарика, набагато менше навантажуватиме вулиці міста (наприклад маршрути з Ужгорода в напрямку Рахова, також Львова, коли додатково автобус їде до автовокзалу Мукачева).

Обстановка навколо ділянки проектування. Ділянка оточена з усіх сторін вулицями й проїздами:

1. На півдні. Магістральна дорога загальноміського значення – вище згадувана вулиця Томаша Масарика, є частиною магістралі національного значення Н 09. Одна з вулиць міста з інтенсивним рухом, однак затори на частині, що біля ділянки, доволі рідкісні, на відміну від протилежної (біля «ГіДа»), де в певні часові проміжки затори – звична річ.

2. На сході. Магістральна дорога загальноміського значення – вулиця Володимира Данчевського, є суто місцевою вулицею. Рух не сильно активний, заторів нема.

3. На півночі та заході – місцеві проїзди. На протилежному від ділянки боці цих проїздів знаходяться різні об'єкти: магазин запчастин, автомийка, трикотажна фаб-

рика «Мрія», АЗС, магазин сантехніки. Необхідно організувати рух по проїздам, щоб він був зручним і безпечним для всіх учасників. Цими проїздами передбачається рух автобусів, які заїжджають на автовокзал або виїжджають з нього.

1.2. Організація руху по ділянці автовокзалу

Входи на ділянку та організація руху по ній. На ділянці передбачається рух транспорту та людей. Тому запропоновано даний перелік входів на територію проєктованого автовокзалу:

1. Для автобусів. Для них передбачено три входи:

-один на заході ділянки: через нього автобуси потраплятимуть в споруду для мийки та огляду, з якої заїжджатимуть на територію стоянки. Рух односторонній;

-два на півночі ділянки: один з них слугуватиме для заїзду на стоянку або виїзду з неї. Рух двосторонній. Другий слугує для заїзду автобусів на перон, який знаходиться безпосередньо біля межі ділянки.

2. Для легкових автомобілів відвідувачів і персоналу. Для них передбачено один заїзд на стоянку і один виїзд з неї. Рух по автостоянці односторонній.

3. Для іншого транспорту. Зокрема на ділянці передбачається рух вантажних автомобілів для доставки продуктів і спецтехніки для вивозу твердих побутових відходів. Для них передбачено один заїзд і один виїзд, розміщених на півдні ділянки. Рух на даному проїзді односторонній.

4. Для людей. Для них передбачено сім входів:

-п'ять на півдні: один веде на територію для відпочинку, перон і стоянку для автобусів; два ведуть прямо в будівлю автовокзала, один з яких лише для персоналу; два ведуть на стоянку для автомобілів;

-два на північному сході, обоє ведуть на стоянку: один служить для входу людей, які йдуть з іншого боку проїзду, по пішоходному переході; другий – для людей, які йдуть по тротуару, що безпосередньо біля ділянки.

Організація руху навколо ділянки.

1. На вулицях Томаша Масарика (на півдні) й Володимира Данчевського (на сході) рух двосторонній, з подвійною суцільною між смугами різних напрямків. Однак на першій з них нема перехресть біля ділянки, на відміну від другої (біля проїзду, що на півночі). Відсутність перехресть робить шлях довшим, інколи набагато. Це полягає в тому, що замість повороту наліво (через розмітку між смугами в різні напрямки) необхідно робити поворот направо і виконувати розворот на першому перехрестті. Таким перехресттям є саморегульоване кільце на перетині вулиць Томаша Масарика і Володимира Данчевського.

- точка 6 – «Дати дорогу» (п. 2.1) (в напрямку проїзду на захід);
- точка 7 – «Рух праворуч» (п. 4.2) (в напрямку будівлі вокзалу);
- точка 8 – «Проїзд без зупинки заборонено» (п. 2.2), «Рух праворуч» (п. 4.2) (в напрямку проїзду на північ).

За наявності пішохідного переходу необхідно передбачити відповідний знак «Пішохідний перехід» (п. 5.38.1 або 5.38.2).

1.3. Рішення по плануванню та благоустрою ділянки

Конфігурація і розміри. Форма ділянки в плані близька до прямокутної, габаритні розміри 57.61 × 259.82 м. Площа складає 14 678.61 м² (1.468 га).

Рельєф. Рельєф на ділянці рівнинний, ухили доволі невеликі, переважно однорідні.

Будівлі та споруди. На ділянці передбачено розмістити наступні будівлі та споруди:

1. Головна будівля автовокзалу – в центральній частині ділянки, має складну конфігурацію в плані (габаритні розміри 34.20 × 60.85 м). Напрямок орієнтації довшої сторони захід-схід.
2. Зупинка громадського транспорту – на півдні ділянки, прямокутна в плані. Розміри в плані 2.5 × 25 м. Напрямок орієнтації довшої сторони захід-схід. Призначена для посадки пасажирів у міський громадський транспорт й висадки з нього, також слугує місцем висадки пасажирів з автобусів, які приїжджають на автовокзал. Має заїзну кишеню шириною 3 м (ширина автобуса 2.5 м, смуга безпеки 0.5 м), загальна довжина якої 85 м (саме місце для зупинки 35 м), що дає змогу зупинятися трьом автобусам довжиною 10-11 м, чотирьом довжиною 7-8 м.
3. Сміттєвий майданчик – на півдні ділянки, ближче до південного сходу, прямокутний в плані. Розміри в плані 3.0 × 8.0 м. Напрямок орієнтації довшої сторони північ-південь. Призначений для збору твердих побутових відходів з ділянки й організованого їх вивезення. Біля нього проходить проїзд для спецтехніки, яка вивозитиме ТПВ.
4. Споруда для мийки та огляду автобусів – на заході ділянки, прямокутна в плані. Розміри в плані 13.0 × 20.0 м. Напрямок орієнтації довшої сторони північ-південь. Призначена для миття автобусів та їх міжрейсового огляду за потреби.
5. Трансформаторна підстанція – на півночі ділянки, ближче до північного сходу, прямокутна в плані. Розміри в плані 3.0 × 7.2 м. Напрямок орієнтації довшої сторони захід-схід. Призначена для перетворення струму з більш високою напругою (6-10 кВ) на струм споживчої напруги (в даному випадку три фази з лінійною на-

пругою 400 В, фазною 230 В). Влаштування підстанції спричинене великим споживанням електроенергії.

Функціональне зонування. Ділянку автовокзалу передбачено розділити на такі функціональні зони:

1. Головна зона. Слугує для виконання головних функцій автовокзалу: оформлення поїздки → очікування автобусу → посадка → відправлення. Включає в себе головну будівлю автовокзалу, перон і місця для очікування автобусу.
2. Зона автомобільної стоянки. Слугує для стоянки автомобілів персоналу автовокзалу та його відвідувачів. Включає в себе територію автомобільної стоянки, яка містить 30 звичайних місць для стоянки, 3 місця для автомобілів таксі та 3 місця для автомобілів людей з інвалідністю. Розміри паркомісць: звичайне і для таксі 2.5 × 5.5 м, для автомобілів людей з інвалідністю 3.5 × 5.5 м. Між паркомісцями передбачається розділювальна розмітка шириною 10 см.
3. Службово-технічна зона. Слугує для доставки продуктів та вивозу ТПВ. Включає в себе сміттєвий майданчик та проїзд біля нього. Також до цієї зони входить трансформаторна підстанція.
4. Зона міжрейсового відстою автобусів. Слугує для стоянки автобусів між рейсами, їх мийки та огляду. Включає в себе територію стоянки для автобусів (10 машино-місць, розміри 4.0 × 12.0 м) і споруду для мийки та огляду автобусів.
5. Зона для відпочинку. Слугує для довготривалого перебування відвідувачів автовокзалу. Містить доріжки, малі архітектурні форми, серед яких лавки, ліхтарі та урни для сміття.
6. Зона доріжок. Слугує для пішохідного зв'язку між зонами. Включає в себе доріжки для руху людей.
7. Зона озеленення. Являє собою вільну від функцій автовокзалу територію, на якій висаджено зелені насадження.

Проїзди й доріжки. На ділянці передбачається мережа проїздів й доріжок:

1. Доріжки для руху людей – мають ширину 1.35–3.5 м. Одна доріжка виділена для руху лише персоналу, має ширину 1.35 м. Більшість доріжок – для руху відвідувачів вокзалу, мають ширину 2-3.5 м (найширша – перед головною будівлею). Інші доріжки – для руху водіїв, мають ширину 2 м. Проходять біля автостоянки, стоянки для автобусів, зони для відпочинку
2. Проїзд для вантажних автомобілів та спецтехніки. Слугує для під'їзду вантажних автомобілів з метою доставки продуктів та спецтехніки з метою збору й вивезення ТПВ. Має ширину 4.0 м, поворот на 180°, внутрішній радіус повороту 7.5 м.

3. Проїзд між паркомісцями на автостоянці. Має ширину 6.0 м, поворот на 180°, внутрішній радіус повороту 3.05 м.

4. Заїзд до споруди для мийки та огляду автобусів. Має ширину 18.0 м.

5. Заїзні кишені для автобусів на пероні. Слугують для заїзду автобуса з метою посадки пасажирів. Ширина 4.0 м, довжина 7.0 м. Розміри дають змогу автобусам в деяких випадках (відсутність автобуса на сусідньому місці або автобус не вилазить за межі свого місця) виїжджати переднім ходом. Переважно для виїзду необхідно проїхати назад 2–3 метра.

Покриття. Всього передбачається влаштування 3 видів покриттів:

1. Бетонне покриття – відмостка навколо головної будівлі. Складовими є (зверху вниз): залізобетонна стяжка товщиною 70 мм з ухилом верхньої поверхні 3%; шар щебеню фракції 20-40 мм товщиною 200 мм; шар піску товщиною 300 мм. Основою слугує ущільнений сулинок.

2. Мощення – тротуари й доріжки на ділянці, також покриття перону. Складовими є (зверху вниз): бетонна бруківка товщиною 60 мм, шви між окремими елементами заповнені піском і пролиті водою; цементно-піщана підсіпка з відношенням 1:3 товщиною 40 мм; шар щебеню фракції 5-10 мм товщиною 200 мм; шар щебеню фракції 20-40 мм товщиною 150 мм. Основою слугує ущільнений суглинок [7].

Всього передбачається два типи мощення. Вони відрізняються розміром та виглядом бруківки: для типу 1 (тротуари та доріжки) бруківка невеликого розміру, прямокутна, із згладженими ребрами (фасками); для типу 2 (перон і перед головним входом в будівлю) бруківка гладка, квадратна і більшого розміру.

3. Асфальтобетонне покриття – проїзди і стоянки на ділянці. Складовими є (зверху вниз): дрібнозернистий асфальтобетон товщиною 20 мм; крупнозернистий асфальтобетон товщиною 80 мм; Шар щебеню фракції 10-20 мм, просоченоо бітумом, товщиною 100 мм; Шар щебеню фракції 20-40 мм товщиною 300 мм. Основою слугує ущільнений суглинок [8].

Для влаштування всіх покриттів кожен шар сипучого матеріалу (пісок, щебінь) необхідно рівномірно наносити, розрівнювати і рівномірно ущільнювати для досягнення потрібного ефекту (задовільна несуча здатність, відсутність явних деформацій).

Відносно зеленої зони доріжки розміщені вище на 5 см, відносно проїздів і стоянок – на 15 см. Між проїздами і зеленою зоною та між проїздами і доріжками передбачається встановлення бордюрів з розмірами 1000 × 300 × 150 мм, між доріжками і зеленою зоною – поребриків 1000 × 200 × 80 мм. Поперечний ухил доріжок 1.5%, проїздів та стоянок 2%.

Відомість покриттів доріжок та проїздів наведено у графічній частині (див. аркуш 1).

Інклюзивність ділянки. Згідно з державними будівельними нормами про інклюзивність будівель та споруд [9], необхідно забезпечити зручний рух по ділянці для маломобільних груп населення (люди похилого віку, люди з інвалідністю). Потрібно проведення наступних заходів:

1. Пристосування пішохідних переходів до руху по ним людей з інвалідністю. Полягає у зниженні рівня тротуару, щоб зменшити висоту краю тротуару над рівнем дороги (висота бордюра над дорогою до 45 мм). Понижена ділянка повинна мати тактильну поверхню. Ухил переходу між нижчим і звичайним рівнем тротуару повинен бути до 8% (рис. 1.5).

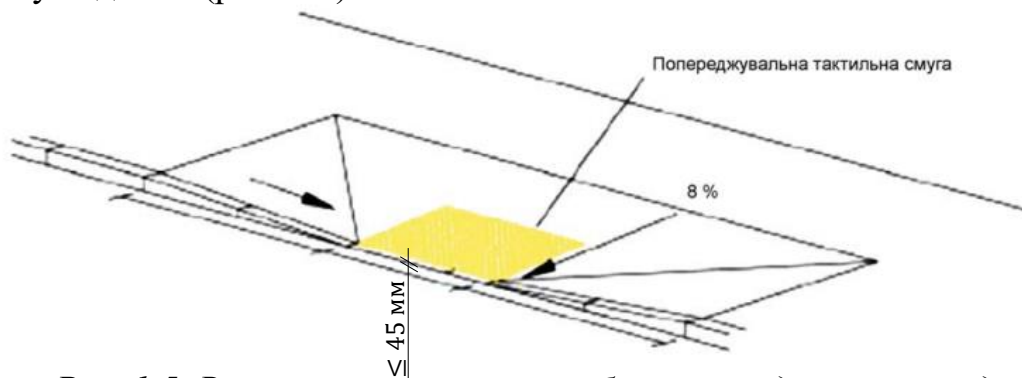

Рис. 1.5. Влаштування тротуару біля пішохідного переходу

Передбачається проведення таких заходів на пішохідних переходах та біля місць для стоянки автомобілів людей з інвалідністю.

2. Рух по ділянці повинен бути безпечним і зручним: на шляху не повинно бути перешкод (стовпів, колон тощо); поверхня тротуару (доріжки) повинна бути з твердим неслизьким покриттям і рівною; ширина доріжок більше 1.8 м (передбачається від 2.0 м); система тактильних доріжок повинна бути на всіх шляхах до будівель та споруд, до яких ходять люди (головна будівля, зупинка громадського транспорту).

Малі архітектурні форми. До МАФ на ділянці відносяться: лавки (для відпочинку та очікування автобуса), ліхтарі, урни для сміття, велостоянка, навіс перону. Основними вимогами до малих архітектурних форм є: антивандальність (непошкоджуваність від зловмисних дій людей), вписування в архітектурний ансамбль вокзалу, доцільність розміщення, надання їм певного функціонального призначення.

Відомість малих архітектурних форм наведена в графічній частині (див. аркуш 2).

Озеленення. На ділянці необхідне влаштування комплексу озеленення через ряд причин:

1. Захист ділянки від шуму на дорогах, пилу, вітру. Найкраще від шуму захищають листяні дерева з густою кроною в парі з кущами, від вітру – великі листяні дерева з густою кроною, від пилу – хвойні дерева.

2. Очищення повітря від вуглекислого газу та інших домішок й вироблення кисню. Найкраще цю функцію виконують листяні дерева з густою кроною, наприклад тополі, дуби.

3. Затінення ділянки в необхідних місцях. Найкраще підходять дерева з густою широкою кроною, наприклад клен, дуб.

4. Рослини вбирають зайву воду з поверхні ґрунту.

5. Насадження роблять простір перебування візуально привабливим, цікавим. Найкраще підходять дерева з красивим цвітінням, певними іншими особливостями, які чимось позитивно відрізняються з-поміж інших дерев.

Для озеленення проекрованої ділянки було прийнято використати наступні рослини:

- Хвойні дерева:

1. Ялина сиза (канадська) «Сопіса» – вічнозелене низькоросле хвойне дерево висотою до 2 м, шириною до 1.5 м. Хвоя голкоподібна, при розпусканні світло-зелена, пізніше темніша, блискуча. Кора коричнево-сіра, відшаровується великими пластинками. Для висадки підходять родючі добре дреновані ґрунти. Темп зростання 6-10 см за рік у висоту і 3-5 см в ширину. Визначається своєю правильною конусоподібною формою, виглядом.

- Листяні дерева:

1. Береза бородавчаста – листопадне дерево висотою до 20 м, шириною 6-7 м. Листя світло-зелене, невелике. Кора гладка біла, у зрілих дерев чорна сіра біля землі, з тріщинами. Квітки довгі, зелені. Період цвітіння – квітень-травень. До ґрунтів невибаглива, найкраще підходять добре дреновані вологі ґрунти. Визначається своїм виглядом та невибагливістю до умов існування.

2. Вишня дрібнопильчаста (сакура) «Kanzan» - листопадне дерево висотою до 8 м, шириною 5-6 м. Листя влітку світло-зелене, восени жовте. Кора у молодому віці червонувато-коричнева, у зрілому – коричнево-сіра, з тріщинами. Квіти красиві, пахучі, густомахрові, рожевого кольору. Період цвітіння – квітень. Для висадки підходять родючі вологі, але не заболочені ґрунти. Темп зростання до 30 см за рік. Визначається своїм красивим цвітінням і запахом квіток.

3. Катальпа бігніонієвидна (звичайна) – листопадне дерево висотою до 10 м, шириною 5-6 м. Листя велике, серцеподібної форми, світло-зелене, восени світло-жовте. Кора сірувата гладка. Квітки красиві, пахучі, кремового кольору, до 3 см в діаметрі, зібрані в довгі суцвіття. Плоди – довгі вузьку стручки, залишаються на дереві до весни. Період цвітіння – червень. Для висадки підходять родючі вологі добре дреновані ґрунти. Темпи зростання 30-40 см за рік. Визначається своїм великим листям і цвітінням.

4. Клен червоний «Autumn Flame» - листопадне дерево висотою 10-12 м, шириною 6-10 м. Листя весною та влітку зеленого кольору, восени – насиченого червоного, залишається на гілках довше, ніж в інших дерев. Кора гладка, сріблястого кольору, молоді пагони червоно-коричневі. Для висадки підходять родючі добре дреновані ґрунти, погано переносить засуху. Визначається своєю широкою кроною та красивим восени листям.

5. Клен ясенелистий «Flamingo» - листопадне дерево висотою 5-6 м, шириною 6 м. Листя світло-зелені з рожевими гранями, що влітку стають білими. Кора сіро-коричнева. Квіти зеленувато-жовті, зібрані в грона. Період цвітіння – квітень-травень. Для висадки підходять родючі вологі добре дреновані ґрунти. Дерево швидкозростаюче. Визначається забарвленням листя, цвітінням і кроною.

6. Ясен кулястий – листопадне невисоке дерево висотою до 3 м, шириною до 1.5 м. Листя темно-зелене, восени стає жовтим, складної форми, довжиною до 20 см. стовбур тонкий, кора гладка сіро-коричнева. Для висадки підходять добре дреновані родючі лужні або слабо кислі ґрунти, погано реагує на надлишок вологи. Темпи зростання низькі, до 15 см за сезон. Визначається своїми невеликими розмірами й красивою кулястою кроною.

- Кущі листяні:

1. Бересклет крилатий «Contrastus» - листопадний кущ висотою 1-1.2 м, шириною до 1 м. Листя витягнутої форми, темно-зелене, восени яскраво-червоне. Квіти зеленувато-жовті, зібрані по 3 штуки в невеликі суцвіття, мало помітні. Плоди червоно-помаранчеві, тримаються майже до кінця зими. Цвіте рясно. Період цвітіння – травень-червень. Підходять для висадки добре дреновані не сухі й не перезволожені ґрунти. Визначається своїм забарвленням восени і компактною кроною.

2. Бірючина звичайна – листопадний чагарник. Листя яйцеподібної форми, темно-зелені, щільні. Квіти дрібні, білі, запашні, зібрані в суцвіття довжиною до 6 см. Плоди блискучі, чорні, зберігаються на гілках до січня. Період цвітіння – червень-липень. Для висадки підходять пухкі родючі ґрунти. Темпи зростання до 40 см у висоту і 30 см у ширину. Визначається тим, що добре підходить для висадки у вигляді живоплотів, легко піддається формувальній стрижці, має запашні квітки. Відстань між рослинами в ряду 35 см.

3. Бузок Мейєра «Palibin» - листопадний кущ висотою 1.2-1.5 м, шириною 1.5 м. Листя темно-зелене, серцеподібної форми, невелике. Квіти лілово-рожеві, воронкоподібної форми, зібрані в прямостоячі конусоподібні суцвіття довжиною до 10 см, мають приємний аромат. Цвіте рясно. Період цвітіння – травень-червень, повторно в серпні. Підходять для висадки родючі добре дреновані свіжі пухкі гумусні ґрунти. Визначається своїм цвітінням і приємним інтенсивним ароматом.

4. Вейгела квітуха «Minuet» - листопадний кущ висотою 0.7 м, шириною 1.3 м. Лис-

тя витягнутої форми, темно-зеленого кольору. Квітки насиченого рожевого кольору, в діаметрі до 4 см, зібрані в суцвіття по 4 штуки, мають приємний аромат. Цвіте рясно. Період цвітіння – травень-червень, одна з особливостей – повторне цвітіння (серпень), але менш рясно. Підходять для висадки родючі добре дреновані помірно зволожені ґрунти. Визначається своїм красивим цвітінням і приємним ароматом.

5. Чубушник запашний – листопадний кущ висотою 2-3 м, шириною 1.5-2 м. Листя світло-зелене, округле. Квіти великі білі з жовтим цвітом, зібрані в суцвіття, мають приємний аромат. Цвіте рясно. Період цвітіння – червень-липень. Підходять для висадки помірно зволожені ґрунти. Визначається своїм цвітінням та інтенсивним запахом.

На вільній від насаджень території передбачено висів газону. Його склад [10]: вівсяниця червона 30%, м'ятлик луговий 40%, райграс багатолітній 20%, вівсяниця овеча 10%.

Всі рослини морозостійкі, люблять сонячні ділянки або напівтінь, придатні для висадки в міських умовах.

Суміжна територія. Також передбачається виконання робіт на території біля ділянки проектування:

1. Зміщення тротуару по вул. Володимира Данчевського від проїзної частини з утворенням зеленої зони шириною 3.0 м. Тротуар шириною 2.5 м.
2. Заміна покриття тротуару по вул. Томаша Масарика внаслідок поганого стану.
3. Облаштування зелених зон шляхом підготовки поверхні та висадки насаджень.
4. Влаштування бордюрів та поребриків доріг та тротуарів.
5. Влаштування заїзної кишені для зупинки громадського транспорту.

2.1. Об'ємно-планувальні рішення будівель і споруд на ділянці

Головна будівля

Основою для проектування будівлі є типовий проект [11] з певними змінами.

Габаритні розміри в осях 60.0x30.0 м. Всього входів у будівлю 9: 2 головні, 6 службових, 1 суто евакуаційний вихід. Всього складається з 4 поверхів (3 наземні, 1 підземний (підвальний)). Мінімальна висота цоколя складає 0.3 м, до входів ведуть сходи з двома сходишками з шириною 0.3 м та висотою 0.15 м.

Перший поверх на відмітці 0.000. Є основним поверхом будівлі, який містить приміщення, необхідні для оформлення поїздки. Також тут знаходяться приміщення персоналу вокзалу, різні службові, технічні й допоміжні приміщення, які забезпечують його роботу тощо. Планувальна схема комбінована (безкоридорна в центральній частині будівлі, і коридорна з односторонньо орієнтованим коридором в західній частині, коридорна у східній частині). Всього 46 приміщень (38 найменувань) (див. аркуш 3 графічної частини).

Другий поверх на відмітці +3.300. Є додатковим поверхом, який містить приміщення, необхідні для харчування відвідувачів вокзалу. Також містить приміщення для персоналу вокзалу, різні службові й технічні приміщення, які забезпечують його роботу, виробничі приміщення для приготування їжі, приміщення для відпочинку водіїв тощо. Планувальна схема комбінована (коридорно-кільцева з атриумом в центральній частині будівлі, коридорна у правій частині). Всього 40 приміщень (35 найменувань) (див. аркуш 3 графічної частини).

Третій поверх на відмітці +6.600. Є технічним поверхом, містить тільки одне технічне приміщення для розміщення інженерного вентиляційного обладнання (див. лист 4 графічної частини). Двері, розташовані на даному поверсі, слугують виходом на неексплуатоване горіще.

Підвальний поверх на відмітці -3.600. Є допоміжним поверхом, містить приміщення з камерами схову. Також тут знаходяться приміщення для персоналу, який забезпечує роботу камер схову й нагляд за ними. Окрім цього, ще знаходяться технічні приміщення. Планувальна схема безкоридорна. Всього 8 приміщень (див. аркуш 4 графічної частини).

Дах. Основна частина даху є двосхилою, складною в плані, у західній частині симетричною прямокутною, у лівій несиметричною. Нахил схилів складає 10% (5.71°), довжина в різних місцях 3.015 м, 9.045 м, 12.060 м і 15.075 м. Довжина гребеня 58.0 м, загальна довжина (на півночі) 64.0 м.

Менша частина даху (на південному виступі) є нескладною в плані, симетричною. Нахил скатів складає 33.3% (18.43°), довжина 4.745 м. Довжина гребеня 20.4 м. Примикання до основного гребеня під прямим кутом. Відмітка верху гребеня

нів +10.000.

На даху передбачаються вентиляційні виходи.

Горище неексплуатоване, холодне. Слугує для періодичного огляду конструкцій даху, певного обладнання.

Інклюзивність [9]. Для входу в будівлю людей на колісних кріслах та мам з візочками передбачається встановлення пандусу з північного боку. Основні характеристики:

- висота підйому 0.3 м;
- довжина пандусу 6.0 м;
- ухил 5%;
- ширина пандусу (загальна) 1.2 м;
- ширина між поручнями (корисна) 1.05 м;
- висота поручнів 0.7 м;
- висота огороження 1.0 м;
- довжина майданчиків: нижній 1.675м, верхній 1.2 м;
- покриття: пандус – шорсткий бетон, поручні – шорстка фарба.

Для пересування людей з малою мобільністю між поверхами передбачено влаштування ліфту (позиція 2 на планах поверхів). З його допомогою можна потрапити на другий поверх, також підвальний. На третій поверх нема необхідності, там лише одне технічне приміщення. Основні характеристики:

- розміри кабіни – 1.59x1.74 м (між опорядженими поверхнями стін);
- двері: ширина 1.0 м, висота 2.1 м;
- вантажопідйомність 300 кг (на випадок перебування людини супроводу);
- внутрішнє облицювання – пластикові панелі;
- обладнання розміщене на рівні неексплуатованого горища.

Для справляння природних потреб людей з інвалідністю передбачено влаштування окремої вбиральні на першому поверсі (позиція 8 на плані поверху). Основні характеристики:

- розміри – 2.07x2.17 м (між опорядженими поверхнями стін);
- двері: ширина 1.0 м, висота 2.1 м;
- висота поручнів: біля унітазу 0.75 м, біля умивальника 0.9 м;

-внутрішнє облицювання – керамічна плитка, водостійка інтер'єрна фарба.

Для зручного руху всередині будівлі необхідне влаштування дверей без порогів шириною 0.9-1.0 м.

Для людей з вадами зору необхідне влаштування тактильних смуг, дублювання інформації шрифтом Брайля.

Інші будівлі та споруди

Зупинка громадського транспорту. Розміри в плані 25.0x2.5 м, висота внутрішнього простору 2.6 м до стелі. Являє собою закриту з трьох сторін споруду. Всередині уздовж північної стіни передбачаються місця для сидіння – лавки, висота над рівнем підлоги 0.45 м. По бокам біля простінків передбачаються місця для людей на колісних кріслах або мам з візочками.

Дах односхилий, ухил 10% (5.71°). Відмітка рівня даху (верхня точка) відносно рівня підлоги +2.800.

Сміттєвий майданчик. Розміри в плані 3.0x8.0 м, висота внутрішнього простору 2.6 м (до конструкції даху). Являє собою закриту з трьох сторін споруду. Містить простір для розміщення сміттєвих контейнерів. Проріз в західній стінці повинен забезпечувати безперешкодний доступ до контейнерів при викиданні сміття та при їх випорожненні від ТПВ (вивезення з майданчика).

Дах односхилий, ухил 10% (5.71°). Відмітка рівня даху (верхня точка) відносно рівня асфальту в межах споруди складає +2.850.

Споруда для мийки та огляду автобусів. Розміри в плані 13.0x20.0 м, висота внутрішнього простору 5.5 м (до конструкції даху). Являє собою напівзакриту споруду. Містить простір для мийки та огляду автобусів, для розміщення необхідного обладнання. Всередину споруди можливий заїзд через прорізи на західному та східному фасадах шириною 3.0 м, висотою 4.2 м. Всього передбачено 4 місця. Кожне місце має ще оглядову яму (довжина 12.0 м, ширина 1.2 м, глибина 1.8 м). На південному фасаді проріз для входу в споруду з тротуару.

Дах односхилий, ухил 10% (5.71°). Відмітка рівня даху (верхня точка) відносно рівня підлоги складає +5.900 (підлога в рівень з асфальтобетонним покриттям).

Трансформаторна підстанція. Розміри в плані 3.0x7.2 м, висота внутрішнього простору 3.0 м. Являє собою закриту з усіх сторін споруду. Містить простір для розміщення й кріплення інженерного обладнання для електропостачання. Доступ до внутрішнього простору передбачається через двері 1.0x2.1 м, які розміщені на південній стороні, також через спеціальні дверцята та люки, встановлені на стінках.

Дах односхилий, ухил 10% (5.71°). Відмітка рівня даху (верхня точка) відносно рівня тротуару біля споруди складає +3.000.

2.2. Рішення по застосуванню матеріалів, виробів та інженерного обладнання

Матеріали

Передбачається використання наступних матеріалів для опорядження поверхонь:

I. Головна будівля:

1. Стіни:

-всередині – цементно-піщана штукатурка, шпаклівка, фінішним покриттям слугує водостійка інтер'єрна фарба (для зручного прибирання й рідшого косметичного ремонту); цементно-піщана штукатурка, цементний клей, фінішним покриттям слугує керамічна плитка (в приміщеннях загального користування від підлоги до 1.8 м над рівнем підлоги, у вбиральнях і душових кімнатах на всій поверхні стіни, в інших приміщеннях – смуга шириною 150 мм (по типу плінтуса);

-зовні – цементний клей, жорстка мінеральна вата, армована цементна штукатурка, фінішним покриттям слугує фасадна водостійка фарба; цементний клей, жорстка мінеральна вата, клей цементний, фінішним покриттям слугує керамічна плитка (цоколь); також облицювання плитками (деякі стіни й зовнішні кути).

2. Підлога та поверхня майданчиків біля будівлі – бетонна стяжка, цементний клей, фінішним покриттям слугує неслизька керамічна плитка (безпека експлуатації, зручність прибирання); до підлоги підвального поверху додається залізобетонна стяжка, екструдований пінополістирол і поліетиленова пароізоляційна плівка.

3. Стеля – цементно-піщана штукатурка, шпаклівка, фінішним покриттям слугує інтер'єрна водостійка фарба (стеля по міжповерховому залізобетонному перекриттю); м'яка мінеральна вата між балками, пароізоляційна мембрана, каркас з метало-профілю, гіпсокартон, шпаклівка, фінішним покриттям слугує інтер'єрна водостійка фарба (стеля по горищному дерев'яному перекриттю).

4. Підлога горища – дерев'яні дошки.

5. Покрівля – гідроізоляційна плівка, фінішним покриттям слугує несучий профнастил; на торцях даху та на гребені металеві накладки.

6. Звиси даху – гідроізоляція, фінішним покриттям слугують пластикові софіти.

7. Сходи й бокові поверхні майданчиків – клей цементний, фінішним покриттям слугує керамічна плитка.

II. Зупинка громадського транспорту:

1. Стіни – цементна штукатурка, фінішним покриттям слугує водостійка декоративна штукатурка; цементний клей, керамічна плитка (смуга шириною 300 мм над рівнем землі).

2. Підлога – бетонна стяжка, цементний клей, фінішним покриттям слугує зносостійка неслизька керамічна плитка.

3. Стеля – пластикова вагонка.

4. Покрівля – гідроізоляційна плівка, фінішним покриттям слугує профнастил; на торцях даху металеві накладки.

III. Сміттєвий майданчик:

1. Стіни – профнастил.

2. Підлога – асфальтобетонне покриття (див. п.1.3, с.17).

3. Стеля – не передбачається.

4. Покрівля – гідроізоляційна плівка, фінішним покриттям слугує профнастил; на торцях даху металеві накладки.

IV. Споруда для мийки та огляду автобусів:

1. Стіни:

-всередині – цементно-піщана штукатурка, цементний клей, керамічна плитка (на всій висоті);

-зовні – цементно-піщана штукатурка, фінішним покриттям слугує декоративна водостійка штукатурка; цементний клей, керамічна плитка (смуга шириною 300 мм над рівнем землі).

2. Підлога – бетонна стяжка, цементний клей, фінішним покриттям слугує зносостійка неслизька керамічна плитка.

3. Стеля – не передбачається.

4. Покрівля – гідроізоляційна плівка, фінішним покриттям слугує профнастил; на торцях даху металеві накладки.

V. Трансформаторна підстанція:

1. Стіни (зовні) – гідроізоляційна плівка, фінішне покриття із спеціальних штампованих металевих листів.

2. Підлога – бетонна стяжка.

3. Стеля – не передбачається.

4. Покрівля – гідроізоляційна плівка, фінішним покриттям слугує профнастил; на торцях даху металеві накладки.

Вироби

До виробів віднесемо:

I. Головна будівля:

1. Вікна – металопластикові, теплоефективні шестикамерні, з потрійним склопакетом.
2. Двері:
  - внутрішні – металопластикові або з HDF (деревоволокниста плита високої щільності), без склопакета;
  - зовнішні – металопластикові з утеплювачем, без склопакету; розсувні скляні (гартоване скло більшої товщини) (головні входи в будівлю).
3. Віконні відливи – металеві, з оцинкованого пофарбованого штампованого листа.
4. Ринви й водовідвідні вертикальні труби– пластикові труби круглого перерізу.
5. Кріплення ринв – гнуті металеві, пофарбовані.
6. Перила й поручні – металеві, неіржавна або звичайна пофарбована сталь.
7. Вентиляційні виходи – метало-пластикові вироби.

II. Зупинка громадського транспорту:

1. Лавка – довжина 22.0 м, ширина 0.6 м, висота 0.45 м. Матеріали: зварний каркас-сталеві труби прямокутного перерізу 50x35x4 мм, пофарбовані; поверхня для сидіння – бруски перерізу 50x100 мм, полаковані. Без спинки.

III. Сміттєвий майданчик:

1. Пересувні пластикові сміттєві контейнери місткістю по 1100 літрів, кількість – 5 штук.

IV. Споруда для мийки та огляду автобусів – не передбачаються.

V. Трансформаторна підстанція:

1. Двері – металеві.

Інженерне обладнання

Передбачається забезпечення ділянки та головної будівлі наступними інженерними системами:

1. Електропостачання – із міської мережі, трьохфазне напругою 400 вольт, із влаштуванням понижуючої трансформаторної підстанції та приміщення з електроустановкою (щитова) (позиція 13 на плані першого поверху).

2. Водопостачання – із міської мережі, із влаштуванням приміщення з устаткуванням водопостачання (позиція 38 на плані першого поверху).
3. Водовідведення – господарська каналізація з виведенням в міську каналізаційну мережу, водовідвідна каналізація – в міську водовідвідну мережу.
4. Газопостачання – з міської мережі.
5. Опалення – індивідуальне водяне, теплогенераторами слугують газовий котел та теплові насоси «повітря-вода» (залежно від температури зовнішнього повітря та інших умов) з резервним живленням (акумулятори), із влаштуванням теплового пункту (позиція 76 на плані підвального поверху). Опалювальними приладами є радіатори, теплові завіси над основними входами в будівлю, система теплої підлоги. В додачу до теплових насосів передбачається влаштування буферної (акумуляторної) ємкості для зберігання гарячої води й компенсування нестачі потужності теплових насосів у певні проміжки часу протягом доби.
6. Гаряче водопостачання – індивідуальне, за допомогою газового котла та теплових насосів.
7. Вентиляція – приточно-витяжна з механічним спонуканням, із застосуванням вентиляційних камер (позиції 45 і 47 на плані другого поверху, позиція 74 на плані третього поверху і позиція 80 на плані підвального поверху), рекуператорів, фільтрів.
8. Освітлення – енергоощадне, із застосуванням LED-ламп.
9. Кондиціонування – механічне. У холодний період частково виконує роль опалення.
10. Відеонагляд – відео-камери по ділянці та будівлі, із застосуванням комп'ютерної та серверної техніки (розміщення в приміщенні чергового (позиція 33 на плані першого поверху)).
11. Система інформування – електрична, із застосуванням електронних табло, моніторів та динаміків.
12. Пожежогасіння – автоматизоване, із застосуванням електроніки та датчиків.
13. Система сповіщення для евакуації при надзвичайній ситуації – напівавтоматизована, із влаштуванням електричних покажчиків напрямків евакуаційного руху та евакуаційних виходів, звукових сигналізаторів.
14. Система аудіопокажчиків для людей з вадами зору – електрична, безперервної дії. Влаштовується на входах в будівлю.
15. Блискавкозахист – пасивний.

3.1. Конструктивні рішення будівель та споруд на ділянці

Головна будівля

Конструктивна схема – каркасна.

1. Фундаменти – стовпчасті залізобетонні монолітні з бетону класу В20 та арматури класу А240С. Відмітка підосів фундаментів –1.100.
2. Колони – квадратного перерізу 350х350 мм, залізобетонні монолітні з бетону класу В20 та арматури класу А400С (робоча) та А240С (хомути).
3. Переkritтя – ребристі залізобетонні монолітні з плитами, опертими по контуру, з бетону класу В20 та арматури класу А400С (робоча) та А240С (хомути) (балки перерізом 250х400 мм, плита товщиною 150 мм).
4. Горищне переkritтя – утеплене дерев'яне з соснових балок.
5. Дах – кроквяний, складається з кроквяних ферм, які виготовлені з парних кутників сталі марки С275. Ферми одно- та двоххилі трапецеподібні, симетричні та несиметричні.
6. Покрівля – з несучого профнастилу, який закріплений на прогонах з швелерів із сталі марки С275.
7. Зовнішні стіни – самонесучі, збірні з стінових армованих керамзитобетонних панелей товщиною 250 мм ($\rho = 1000 \text{ кг/м}^3$); кладка з газобетонних блоків марки D500 шириною 250 мм на цементно-піщаному розчині марки М75 (за нестандартних розмірів).
8. Внутрішні стіни (перегородки) – кладка з газобетонних блоків марки D500 шириною 100 мм на цементно-піщаному розчині марки М75 з армуванням швів між рядами блоків дротовою арматурою класу Вр-І діаметром 3 мм.
9. Перемички – залізобетонні монолітні з бетону класу В20 та арматури класу А240С.
10. Підлога – бетонна з бетону класу В12.5, залізобетонна з бетону класу В12.5 та арматури класу А240С (підвальний поверх).
11. Сходи – залізобетонні монолітні з бетону марки В15 та арматури марки А240С.

Зупинка громадського транспорту

Конструктивна схема - з неповним каркасом.

1. Фундамент – стрічковий залізобетонний монолітний з бетону класу В15 та арматури класу А240С.
2. Стіни – несучі, кладка з газобетонних блоків марки D500 шириною 200 мм на цементно-піщаному розчині марки М75.

3. Колони – залізобетонні монолітні квадратного перерізу 200x200 мм з бетону класу В20 та арматури класу А400С.
4. Перемичка – залізобетонна монолітна з бетону класу В20 та арматури класу А400С.
5. Підлога – залізобетонна бетону класу В12.5 та арматури класу А240С.
6. Дах – односхилий, з балок у вигляді гнutoзварних труб прямокутного перерізу з сталі марки С245.
7. Покрівля – з профнастилу, який закріплений на каркасі з сталевих гнutoзварних труб прямокутного перерізу з сталі марки С245.

Сміттєвий майданчик

Конструктивна схема – каркасна.

1. Фундамент – із сталевих гвинтових паль.
2. Колони – з гнutoзварної труби квадратного перерізу з сталі марки С245.
3. Стіни – навісні, являють собою каркас з гнutoзварних труб прямокутного перерізу з сталі марки С245. Облицювання – профнастил.
4. Дах – односхилий, з балок у вигляді гнutoзварних труб прямокутного перерізу з сталі марки С245 .
5. Покрівля – з профнастилу, який закріплений на обрешітці з сталевих гнutoзварних труб прямокутного перерізу з сталі марки С245.

Споруда для мийки та огляду автобусів

Конструктивна схема – безкаркасна (стінова).

1. Фундамент – стрічковий залізобетонний монолітний з бетону класу В15 та арматури класу А240С.
2. Стіни – несучі, кладка з газобетонних блоків марки D500 шириною 200 мм на цементно-піщаному розчині марки М75.
3. Перемички – залізобетонна монолітна з бетону класу В20 та арматури класу А400С.
4. Підлога – залізобетонна з бетону класу В20 та арматури класу А240С.
5. Дах – односхилий, з швелерних балок з сталі С275, опертих на залізобетонну монолітну балку з бетону класу В20 та арматури класу А400С (посередині ширини споруди) і армопояс.
6. Армопояс – залізобетонний монолітний з бетону класу В20 та арматури класу А400С.

7. Покрівля – з профнастилу, який закріплений на обрешітці з сталевих гнutoзварних труб прямокутного перерізу з сталі марки С245.

Трансформаторна підстанція

Конструктивна схема – каркасна.

1. Фундамент – плитний залізобетонний монолітний з бетону класу В20 та арматури класу А240С.
2. Колони – з гнutoзварної труби квадратного перерізу з сталі марки С245.
3. Стіни – навісні, являють собою каркас з гнutoзварних труб прямокутного перерізу з сталі марки С245. Облицювання – профнастил.
4. Дах – односхилий, з балок у вигляді гнutoзварних труб прямокутного перерізу з сталі марки С245 .
5. Покрівля – з профнастилу, який закріплений на обрешітці з сталевих гнutoзварних труб прямокутного перерізу з сталі марки С245.

Навіс перону

Конструктивна схема – каркасна.

1. Фундаменти – стовпчасті залізобетонні монолітні з бетону класу В20 та арматури класу А240С.
2. Колони – коробчасті з зварених по довжині швелерів з сталі марки С275.
3. Дах – односхилий, з балок у вигляді двотаврів з сталі марки С275 .
4. Покрівля – з несучого профнастилу, який закріплений на прогонах з сталі марки С275.

3.2. Розрахунок крокв'яної ферми будівлі

Розрахунок крокв'яної ферми даху головної будівлі, яка приймає на себе найбільше навантаження (там, де крок ферм 6.0 м). Таких ферм є 3 (по осям 4, 5, 6). Інші ферми мають менші розміри або інакше завантажені.

Розрахунок вестиметься на основі методичних вказівок [12].

Компонування ферми

Ферма трапецеподібна, симетрична, з трикутною решіткою.

Метою компонування є визначення раціональної схеми ферми з умови економічності, простоти виготовлення, транспортування та монтажу. Маса, яка є одним з чинників економічності, залежить від відношення її висоти до прольоту. Із зростанням висоти зменшуються зусилля в стержнях, але росте довжина й маса стержнів. Оптимальною є висота, коли маса решітки й поясів зрівнюються.

Визначимо оптимальну висоту ферми h_{opt} :

$$h_{opt} = \frac{L}{n} \sqrt{2(0.7n + 1)} = \frac{24}{17} \sqrt{2(0.7 * 17 + 1)} = 7.17 \text{ м}, \quad (1)$$

де L – проліт ферми (м);

n – кількість панелей (попередньо прийнята).

Фактична висота приймається меншою за оптимальну. Для трапецеподібної ферми висота опорної стійки повинна бути в межах $\frac{1}{10} \dots \frac{1}{15}$ від прольоту приймаємо $h_0 = 1.8 \text{ м}$ ($\frac{1}{13.3} L$). Нахил покрівлі і водночас верхнього поясу i складає 10% (5.71°),

тому висота посередині ферми складе $h = h_0 + \frac{L}{2} * i = 1.8 + \frac{24}{2} * 0.1 = 3.0 \text{ м}$.

Тепер скомпонуємо ферму (рис. 3.1).

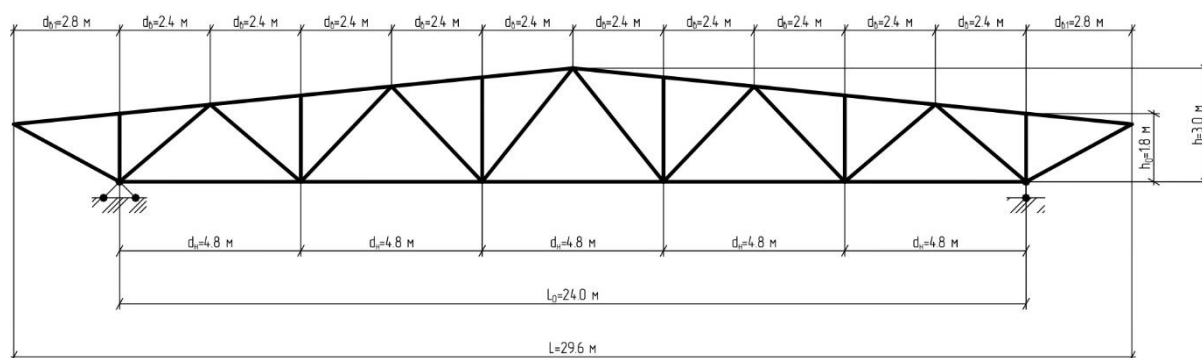

Рис. 3.1. Схема ферми

Статичний розрахунок ферми

Статичний розрахунок полягає у визначенні зусиль в стержнях ферми. Вона розраховується як шарнірно-стержнева статично визначувана система, в стержнях якої діють зусилля стиску або розтягу (в нижньому поясі додатково згин). Статичний розрахунок ферми проводиться за допомогою програмного комплексу Liga.

Необхідно розрахувати ферму на такі види навантажень:

1. Постійні від ваги покрівлі, стелі та власної ваги конструкції.
2. Змінне від ваги снігу.

Для знаходження граничних розрахункових значень необхідно перемножити характеристичні значення на коефіцієнт надійності γ_{fe} та коефіцієнт надійності за призначенням будівлі γ_n , який залежить від класу наслідків. Приймаємо $\gamma_n = 1.0$ (клас наслідків (відповідальності) СС3 (визначено за [13])).

Спочатку необхідно визначити складові постійного навантаження. Для цього необхідно розрахувати деякі несучі елементи (прогони, балки).

Розрахунок прогону покрівлі. Розрахунок вестимемо в табл. 3.1.

Збір навантаження на прогон покрівлі, кН/м^2

Табл. 3.1

№	Вид навантаження	Характеристичне значення	Коеф. надійн. за експл. навант. γ_{fe}	Експлуатаційне розрахункове навантаження	Коеф. надійн. за розрах. навант. γ_{fm}	Граничне розрахункове навантаження
<i>I</i>	<i>Постійні:</i>					
1	Профнастил ТП-45х0.6	0.057	1.0	0.057	1.2	0.068
2	Гідроізоляційна мембрана	0.001	1.0	0.001	1.2	0.001
3	Власна вага прогону	0.055	1.0	0.055	1.05	0.058
	<i>Всього:</i>			$g_e = 0.113$		$g = 0.127$
<i>II</i>	<i>Змінні:</i>					
1	Снігове навантаження	1.49	0.49	$v_e = 0.730$	1.14	$v = 1.699$
	<i>Повне навантаження:</i>			0.843		1.826

Прогони мають проліт $l_0 = 6.0$ м, відстань між прогонами 2.4 м (біля краю даху 2.8 м). Вантажна ширина $B_{пр} = \frac{2.4+2.8}{2} = 2.6$ м (для найбільш завантаженого прогону між 1 і 2 панеллю). Оперті шарнірно.

Знаходження характеристичних значень навантаження:

1. Профнастил ТП-45х0.6. Характеристичне значення 0.057 кН/м^2 .

2. Гідроізоляційна мембрана. Маса 1 м^2 складає близько 0.1 кг, характеристичне значення 0.001 кН/м^2 .

3. Власна вага прогону. Попередньо приймемо швелер №16У, для нього маса 1 м.п. 0.142 кН , характеристичне навантаження складе $\frac{0.142}{B_{пр}} = \frac{0.142}{2.6} = 0.055 \text{ кН/м}^2$.

Снігове навантаження. Характеристичне снігове навантаження для м. Мукачева $S_0 = 1.49 \text{ кН/м}^2$. Розрахункові значення складуть:

$$\text{-експлуатаційне: } S_e = \gamma_{fe} S_0 C \gamma_n = 0.49 * 1.49 * 1.0 * 1.0 = 0.73 \text{ кН/м}^2, \quad (2)$$

$$\text{-граничне: } S_m = \gamma_{fm} S_0 C \gamma_n = 1.14 * 1.49 * 1.0 * 1.0 = 1.699 \text{ кН/м}^2, \quad (3)$$

$\gamma_{fe} = 0.49$ – коефіцієнт надійності за експлуатаційним навантаженням (значення $\eta = 0.02$ – не дано завданням на проектування);

$\gamma_{fm} = 1.14$ – коефіцієнт надійності за граничним навантаженням (термін експлуатації будівлі 100 років);

де C – інтегрований коефіцієнт:

$$C = \mu * C_e * C_{alt}, \quad (4)$$

тут $\mu = 1.0$ – коефіцієнт переходу від ваги снігового покриву на поверхні ґрунту до снігового навантаження на покрівлю (кут нахилу покрівлі $5.71^\circ < 25^\circ$);

$C_e = 1.0$ – коефіцієнт, який враховує особливий режим експлуатації покрівлі (очищення, танення снігу тощо) (не дано завданням на проектування);

$C_{alt} = 1.0$ – коефіцієнт географічної висоти майданчику будівництва ($H = 0.126 \text{ км} < 0.5 \text{ км}$).

Прогон працює на косий згин (лежить на нахиленій поверхні). Однак, несучий профнастил, який є покрівлею даху, перешкоджає переміщенню прогона із площини й деяким чином нейтралізує дію згинального моменту по осі y . Тому розраховуватися він буде лише на дію моменту по осі x . Погонні навантаження:

$$q_x = (g + v) * \cos\alpha * B_{пр} = (0.127 + 1.699) * \cos 5.71^\circ * 2.6 = 4.724 \text{ кН/м} \quad (5)$$

$$q_{ex} = (g_e + v_e) * \cos\alpha * B_{пр} = (0.113 + 0.73) * \cos 5.71^\circ * 2.6 = 2.181 \text{ кН/м}$$

Підбір перерізу. Він полягає в підборі швелера й перевірці його міцності і деформативності.

$$\text{Згинальний момент} - M = \frac{q_x * l_0^2}{8} = \frac{4.724 * 6^2}{8} = 21.258 \text{ кН * м}; \quad (6)$$

$$M_e = \frac{q_{ex} * l_0^2}{8} = \frac{2.181 * 6^2}{8} = 9.815 \text{ кН * м}$$

Сталь С275, $R_y = 270 \text{ МПа}$, $E = 2.06 * 10^5 \text{ МПа}$.

Необхідний момент опору перерізу

$$W_x = \frac{M}{R_y \gamma_c} = \frac{21.258 * 10^3}{270 * 1.0} = 78.7 \text{ см}^3, \quad (7)$$

де R_y – розрахунковий опір сталі (МПа);

γ_c – коефіцієнт умов роботи елемента.

За сортаментом швелерів [14] попередньо прийемо швелер №16У, для якого $W_x = 93.4 \text{ см}^3$, $I_x = 747 \text{ см}^4$.

Умова міцності однозначно виконується.

Перевіримо деформативність швелера:

$$\frac{f}{l} = s \frac{M_{ex} * l_0}{E * I_x} = \frac{5}{48} \frac{9.815 * 600}{206000 * 747} 10^3 = \frac{1}{251} < \left[\frac{f}{l} \right] = \frac{1}{200}, \quad (8)$$

де s – коефіцієнт, який залежить від схеми завантаження;

E – модуль пружності сталі (МПа);

I_x – момент інерції поперечного перерізу по осі x (см^4).

Умова деформативності виконується, тому остаточно залишаємо швелер №16У.

Розрахунок балки горищного перекриття. Розрахунок вестимемо в табл. 3.2.

Збір навантаження на балку горищного перекриття, кН/м² Табл. 3.2

№	Вид навантаження	Характеристичне значення	Коеф. надійн. за експл. навант. γ_{fe}	Експлуатаційне розрахункове навантаження	Коеф. надійн. за розрах. навант. γ_{fm}	Граничне розрахункове навантаження
<i>I</i>	<i>Постійні:</i>					
1	Ходові дошки $\delta = 50$	0.260	1.0	0.260	1.3	0.338
2	Власна вага балки	0.186	1.0	0.186	1.1	0.205
3	Мінеральна вата $\delta = 300$	0.150	1.0	0.150	1.3	0.195
4	Пароізоляційна мембрана	0.001	1.0	0.001	1.2	0.001
5	Металопрофільний каркас	0.06	1.0	0.06	1.3	0.078
6	Гіпсокартон $\delta = 12$	0.114	1.0	0.114	1.3	0.148
7	Шпаклівка з фарбою $\delta = 2$	0.020	1.0	0.020	1.3	0.026
8	Обладнання	0.3	1.0	0.3	1.3	0.39
	<i>Всього:</i>			$g_e = 1.091$		$g = 1.381$
<i>II</i>	<i>Змінні:</i>					
	Корисне	0.700	1.0	$v_e = 0.700$	1.3	$v = 0.910$
	<i>Повне навантаження:</i>			1.791		2.291

Балки мають проліт $l_0 = 6.0$ м, відстань між балками $B_6 = 0.7$ м (для влаштування утеплювача в проміжку між ними).

Знаходження характеристичних значень навантаження:

- Ходові дошки (сосна 2 або 3 сорту). Густина $\rho = 5.2$ кН/м³, товщина 15 мм, характеристичне значення $5.2 * \delta = 5.2 * 0.05 = 0.26$ кН/м².
- Власна вага балки. Густина $\rho = 5.2$ кН/м³, переріз попередньо приймемо 125x200 мм, характеристичне значення $\frac{5.2*b*h}{B_6} = \frac{5.2*0.125*0.2}{0.7} = 0.186$ кН/м².
- Мінеральна вата. Густина $\rho = 0.5$ кН/м³, товщина 300 мм, характеристичне значення $0.5 * \delta = 0.5 * 0.3 = 0.15$ кН/м².
- Пароізоляційна мембрана. Маса 1 м² складає близько 0.1 кг, характеристичне значення 0.001 кН/м².
- Металевий каркас з профілів 75x50x0.55 мм. Маса 1 м.п. профіля 0.85 кг (0.009 кН), встановлення перехресне, крок у двох напрямках 500 мм, вага складе $\frac{2*0.009}{0.5} = 0.036$ кН/м². Враховуючи елементи кріплень, характеристичне значення складе приблизно 0.06 кН/м².
- Гіпсокартон. Густина $\rho = 9.5$ кН/м³, товщина 12 мм, характеристичне значення $9.5 * \delta = 9.5 * 0.012 = 0.114$ кН/м².

7. Шпаклівка з фарбою. Густина $\rho = 10.0 \text{ кН/м}^3$, загальна товщина 2 мм, характеристичне значення $10 * \delta = 10 * 0.002 = 0.02 \text{ кН/м}^2$.

8. Обладнання. Сюди належать різні підвісні елементи освітлення, вентиляції, пожежозахисту, електроустаткування тощо. Характеристичне значення 0.3 кН/м^2 .

9. Корисне навантаження. Являє собою навантаження від людини, яка зайшла на горище провести ревізію або ремонтні роботи. Характеристичне значення складає 0.7 кН/м^2 .

Погонні навантаження:

$$q = (g + v) * B_6 = (1.381 + 0.91) * 0.7 = 1.604 \text{ кН/м} \quad (9)$$

$$q_e = (g_e + v_e) * B_6 = (1.091 + 0.7) * 0.7 = 1.254 \text{ кН/м}$$

Підбір перерізу. Він полягає в підборі поперечного перерізу [15] і перевірці його міцності і деформативності.

Згинальний момент – $M = \frac{q * l_0^2}{8} = \frac{1.604 * 6^2}{8} = 7.218 \text{ кН * м};$

$$M_e = \frac{q_e * l_0^2}{8} = \frac{1.254 * 6^2}{8} = 5.643 \text{ кН * м}$$

Деревина сосна 2 сорту, вологість 18%, умови експлуатації А1, просочена антипіренами й антисептиками.

$$R_{12} = 14 \text{ МПа}, E = 10\,000 \text{ МПа},$$

$$R_{18} = \frac{R_{12}}{1 + \alpha(\omega - 12)} = \frac{14}{1 + 0.04(18 - 12)} = 11.29 \text{ МПа}, \quad (10)$$

де R_{18} – розрахунковий опір згину деревини при даній вологості $\omega = 18\%$ (МПа);

R_{12} – розрахунковий опір згину деревини при стандартній вологості (МПа);

α – поправочний коефіцієнт.

$$\gamma_c = m_a = 0.9, R_b = R_{18} * \gamma_c = 11.29 * 0.9 = 10.16 \text{ МПа}.$$

Момент опору перерізу $b * h = 125 * 200 \text{ мм}$:

$$W_d = \frac{b * h^2}{6} = \frac{12.5 * 20^2}{6} = 833 \text{ см}^3 \quad (11)$$

Момент інерції перерізу $b * h = 125 * 200 \text{ мм}$:

$$I_{6p} = \frac{b * h^3}{12} = \frac{12.5 * 20^3}{12} = 8333 \text{ см}^4 \quad (12)$$

Перевірка на міцність:

$$\sigma = \frac{M}{W_d} = \frac{7.218 * 10^3}{833} = 8.67 \text{ МПа} < R_b = 10.16 \text{ МПа}, \quad (13)$$

Запас міцності складає $\frac{10.16-8.67}{10.16} * 100\% = 14.7\%$

Приймаємо попередньо прийнятий переріз 125×200 мм. Недоцільно зменшувати переріз по причині того, що напруження збільшиться, а розрахунковий опір зменшиться, вийде перенапруження.

Перевірка на деформативність:

$$\frac{f}{l} = s \frac{M_e * l_0}{E * I_{\text{бр}}} = \frac{5}{48} \frac{5.643 * 600}{10000 * 8333} * 10^3 = \frac{1}{236} < \left[\frac{f}{l} \right] = \frac{1}{200}$$

Умова деформативності виконується, тому залишаємо переріз $b \times h = 125 \times 200$ мм.

Необхідні складові розраховано, можна складати збір навантажень на ферму.

Забігаючи наперед, варто зазначити види прикладання навантаження до ферми. Навантаження від покрівлі і снігу передається прогонами на вузли ферми, а навантаження від горищного перекриття передається на весь нижній пояс. Тому варто виділити окремо дані види навантажень (табл. 3.3).

Збір навантажень на ферму, кН/м²

Таблица 3.3

№	Вид навантаження	Характеристичне значення	Коеф. надійн. за експл. навант. γ_{fe}	Експлуатаційне розрахункове навантаження	Коеф. надійн. за розрах. навант. γ_{fm}	Граничне розрахункове навантаження
О	Зосереджені вузлові:					
<i>I</i>	<i>Постійні:</i>					
1	Профнастил ТП-45х0.6	0.057	1.0	0.057	1.2	0.068
2	Гідроізоляційна мембрана	0.001	1.0	0.001	1.2	0.001
3	Прогон №16У	0.055	1.0	0.055	1.05	0.058
4	В'язі	0.030	1.0	0.030	1.05	0.032
5	Власна вага ферми	0.200	1.0	0.200	1.05	0.210
	<i>Всього:</i>			$g_{e1} = 0.343$		$g_1 = 0.369$
<i>II</i>	<i>Змінні</i>					
	Снігове навантаження	1.490	0.49	$v_{e1} = 0.730$	1.14	$v_1 = 1.699$
	<i>Повне навантаження:</i>			$q_{e1} = 1.073$		$q_1 = 2.038$
О	Зосереджені на н. поясі:					
<i>I</i>	<i>Постійні</i>					
1	Ходові дошки $\delta = 50$	0.260	1.0	0.260	1.3	0.338
2	Балка 125×200	0.186	1.0	0.186	1.1	0.205
3	Мінеральна вата $\delta = 300$	0.150	1.0	0.150	1.3	0.195
4	Пароізоляційна мембрана	0.001	1.0	0.001	1.2	0.001
5	Металопрофільний каркас	0.06	1.0	0.06	1.3	0.078
6	Гіпсокартон $\delta = 12$	0.114	1.0	0.114	1.3	0.148
7	Шпаклівка з фарбою $\delta = 2$	0.020	1.0	0.020	1.3	0.026
8	Обладнання	0.018	1.0	0.018	1.3	0.023
	<i>Всього:</i>			$g_{e2} = 0.809$		$g_2 = 1.014$

Характеристичні значення навантажень (які прибавилися або змінилися):

1. В'язі. Характеристичне навантаження приблизно 0.03 кН/м^2 [12].
2. Власна вага ферми. Характеристичне навантаження приблизно 0.2 кН/м^2 [12].
3. Обладнання. Для балки приймалося 0.3 кН/м^2 , для ферми характеристичне значення складатиме $\frac{0.3}{0.7*24} = 0.018 \text{ кН/м}^2$.

У таблиці не враховано навантаження від людини. Це навантаження врахуємо наступним чином. Найбільш не вигідне теоретичне положення людини – це коли вона стоїть на середині ферми, тому при розрахунку зусиль в стержнях прикладимо зосереджену силу посередині нижнього поясу із значенням 1.0 кН (100 кг) (із запасом).

Значення навантажень складуть:

1. Зосереджене вузлове:

а) перший вузол:

$$\text{-постійне } P_{B1} = g_1 A_{f1} = \frac{g_1}{\cos \alpha} \frac{d_{B1}}{2} B = \frac{0.369}{1} * \frac{2.814}{2} * 6 = 3.12 \text{ кН}; \quad (14)$$

$$\text{-змінне } V_{B1} = v_1 A_{f1} = v_1 \frac{d_{B1}}{2} B = 1.699 * \frac{2.814}{2} * 6 = 14.34 \text{ кН}; \quad (15)$$

б) другий вузол:

$$\text{-постійне } P_{B2} = g_1 A_{f2} = \frac{g_1}{\cos \alpha} \frac{d_{B1}+d_B}{2} B = \frac{0.369}{1} * \frac{2.814+2.412}{2} * 6 = 5.79 \text{ кН};$$

$$\text{-змінне } V_{B2} = v_1 A_{f2} = v_1 \frac{d_{B1}+d_B}{2} B = 1.699 * \frac{2.814+2.412}{2} * 6 = 26.64 \text{ кН};$$

а) інші вузли:

$$\text{-постійне } P_{B3} = g_1 A_{f3} = \frac{g_1}{\cos \alpha} \frac{d_B+d_B}{2} B = \frac{0.369}{1} * \frac{2.412+2.412}{2} * 6 = 5.34 \text{ кН};$$

$$\text{-змінне } V_{B3} = v_1 A_{f3} = v_1 \frac{d_{B1}+d_B}{2} B = 1.699 * \frac{2.412+2.412}{2} * 6 = 24.59 \text{ кН};$$

2. Зосереджені на нижньому поясі:

а) постійні:

-крайні балки панелі

$$P_{П1} = g_2 * B * A_{B1} = g_2 * B * \frac{B_{B1}+B_B}{2} = 1.014 * 6 * \frac{0.6+0.7}{2} = 3.96 \text{ кН}; \quad (16)$$

-інші балки панелі

$$P_{П2} = g_2 * B * A_{B2} = g_2 * B * \frac{B_B+B_B}{2} = 1.014 * 6 * \frac{0.7+0.7}{2} = 4.26 \text{ кН};$$

б) змінні $V_4 = 1.0$ кН.

де P_{B1}, P_{B2}, P_{B3} – постійні зосереджені навантаження у верхніх вузлах ферми (кН);

V_{B1}, V_{B2}, V_{B3} – змінні зосереджені навантаження у верхніх вузлах ферми (кН);

$P_{П1}, P_{П2}$ – постійні зосереджені навантаження на нижньому поясі ферми для крайньої та серединної балки відповідно (кН);

g_1 – постійне навантаження, яке передається на вузли (кН/м²);

v_1 – змінне навантаження, яке передається на вузли (кН/м²);

g_2 – постійне навантаження, яке передається на нижній пояс (кН/м²);

A_{f1}, A_{f2}, A_{f3} – вантажні площі верхніх вузлів ферми (м²);

$A_{б1}, A_{б2}$ – вантажні площі точок приєднання балок горіщного перекриття до нижнього поясу (м²);

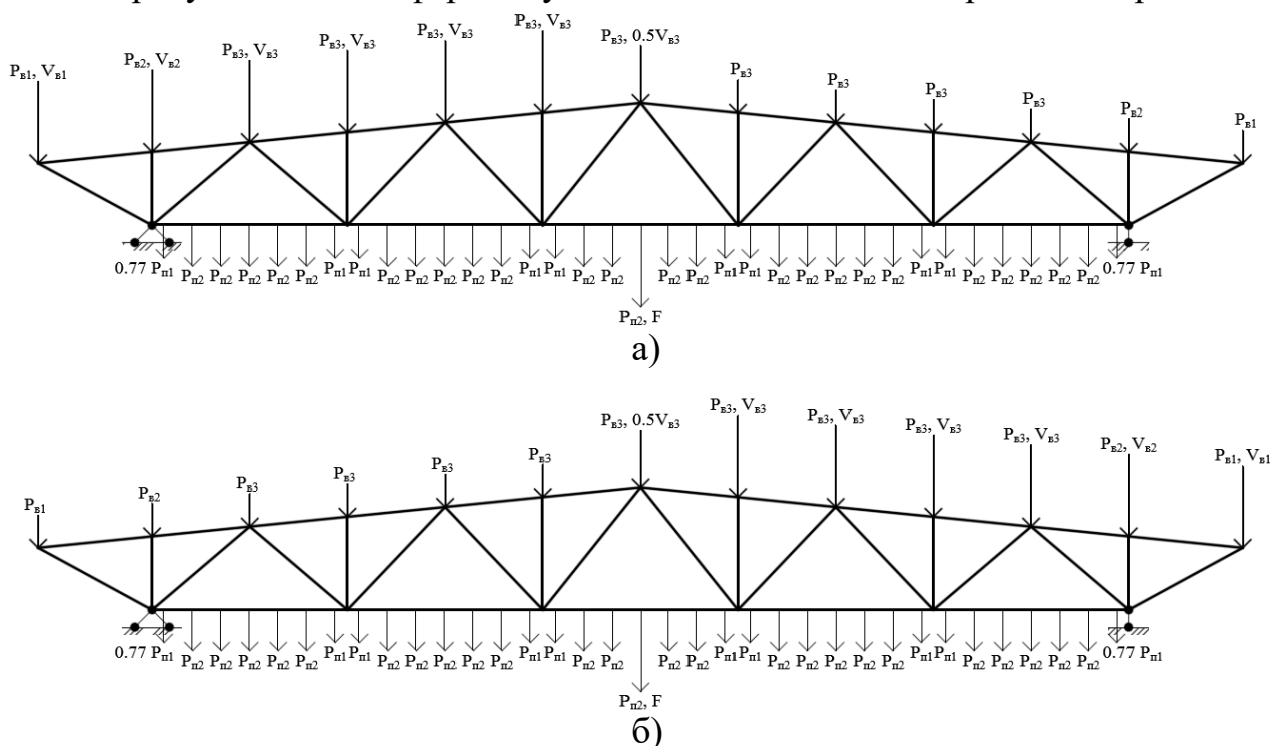
$\alpha = 5.71^\circ < 7.13^\circ$ ($10\% < 12.5\%$) – кут нахилу верхнього поясу (не враховується);

d_{B1}, d_B – відповідно довжина крайньої та серединної панелі верхнього поясу (м);

$B_{б1}, B_б$ – відповідно відстань між крайніми та серединними балками (м).

Щоб врахувати найбільш не вигідні комбінації розташування змінного навантаження, поздовжні зусилля в елементах ферми визначатимемо наступним чином: Постійне навантаження прикладене на всій фермі, а змінне (снігове) по черзі на кожній з половин. Це робиться для вибору більш не вигідної величини зусилля (абсолютне значення або від'ємне (стиск гірше розтягу)).

Розрахункова схема ферми з усіма навантаженнями зображена на рис. 3.2.

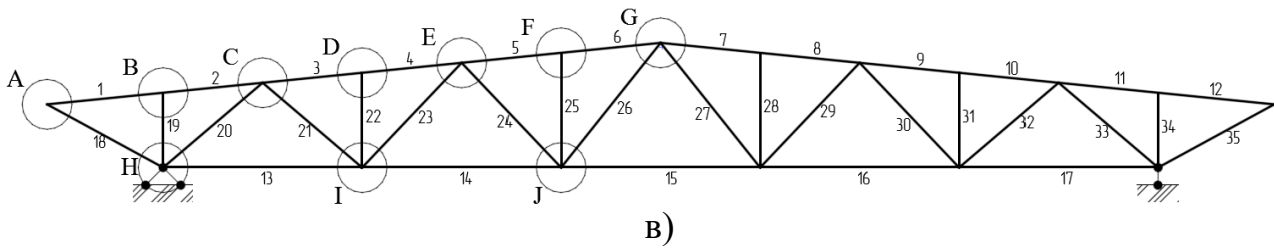

Рис. 3.2. Розрахункова схема ферми: а – сніг ліворуч, б – сніг праворуч, в – позначення вузлів і стержнів

Результати статичного розрахунку вказані в табл. 3.4.

Розрахункові зусилля в стержнях ферми

Табл. 3.4

Елемент ферми	Позначення	Зусилля, кН від дії навантаження				Розрахункове зусилля
		постійного повне	змінного			
			ліворуч	праворуч	повне	
Верхній пояс	1	4.88	22.42	0	22.42	27.30
	2	4.88	22.42	0	22.42	27.30
	3	-165.92	-128.91	-61.49	-190.40	-356.32
	4	-165.92	-128.91	-61.49	-190.40	-356.32
	5	-207.68	-141.65	-101.60	-243.25	-450.93
	6	-207.68	-141.65	-101.60	-243.25	-450.93
Нижній пояс	13	93.26	76.31	34.19	110.50	203.76
	14	190.40	146.93	83.04	229.97	420.37
	15	192.25	116.26	116.26	232.52	424.77
Розкоси	18	-5.52	-25.38	0	-25.38	-30.90
	20	-128.77	-129.42	-44.88	-174.30	-303.07
	21	94.28	68.21	35.43	103.64	197.92
	23	-36.68	-27.04	-31.69	-58.73	-95.41
	24	23.57	-8.66	26.18	17.52	14.91/49.75/41.09
	26	23.04	39.53	-24.27	15.26	62.57/-1.23/38.30
Стійки	19	-5.79	-26.64	0	-26.64	-32.43
	22	-5.34	-24.59	0	-24.59	-29.93
	25	-5.34	-24.59	0	-24.59	-29.93
Опорна реакція	–	105.58	122.57	29.06	151.63	257.21

Згинальні моменти в нижньому поясі: $M_{13} = 17.7$ кНм, $M_{14} = 17.8$ кНм, $M_{15} = 19.0$ кНм.

Примітки. 1. Вага від людини $F = 1$ кН приймалася як постійне навантаження із-за сталості положення (нема ліворуч-праворуч).

2. Для розкосів 24 і 26 порядок запису розрахункового зусилля наступний: сума постійного повного і змінного ліворуч; сума постійного повного і змінного праворуч; сума постійного повного і змінного повного.

Підбір перерізів стержнів

Для елементів ферми передбачається використання парних кутників із сталі марки С275.

Визначатимемо перерізи стержнів для половини ферми (симетрична).

Кутники приварюються до фасонки (пластини у вузлах). Її товщина залежить від величини максимального розрахункового зусилля в елементах: в даному випадку 450.93 кН, отже вибираємо фасонку товщиною 10 мм (12 мм, як зазначено в таблиці [12] для проміжку 450-750 кН, не приймаємо із-за економічної недоцільності (довжина ферми не є великою, значення зусилля зовсім трохи перевищує максимальне значення інтервалу для фасонки 10 мм)).

Елементи поясів необхідно виконувати незмінного по довжині профілю за прольоту ферми не більше 24 м, тобто розрахунок виконувати за найбільш завантаженою панеллю. Це зв'язано з простотою розрахунків, меншою трудомісткістю й тим, що максимальна довжина прокату 12 м.

Визначення перерізів верхнього поясу

Доцільно використати два перерізи: один спільний для панелей 1 і 2 та другий для панелей 3, 4, 5, 6.

Панелі 1 і 2. Розрахункове зусилля складає 27.3 кН, розтяг. Необхідна площа поперечного перерізу складе:

$$A_{nec} = \frac{N}{R_y \gamma_c} = \frac{27.3 \cdot 10^1}{270 \cdot 0.95} = 1.06 \text{ см}^2, \quad (17)$$

де N – розрахункове поздовжнє зусилля в стержні (кН);

R_y – розрахунковий опір сталі (МПа);

γ_c – коефіцієнт умов роботи стержня [12].

Найближчий по площі перерізу профіль №30х3 ($A_n = 4.08 \text{ см}^2$). Однак для перешкодження пошкодження стержнів при транспортуванні та монтажу, а також для належної якості зварювання та корозійної стійкості конструкції рекомендовано застосовувати кутники не менші за №50х5. Тому вибираємо переріз з кутників №50х5 ($A_n = 9.60 \text{ см}^2$).

Гнучкості елемента (панель 1):

$$\text{-в площині ферми } \lambda_x = \frac{L_x}{i_x} = \frac{281.4}{1.53} = 183.9 \quad (18)$$

$$\text{-з площини ферми } \lambda_y = \frac{L_y}{i_y} = \frac{281.4}{2.45} = 114.9 \quad (19)$$

$$\lambda_{max} = \lambda_x = 183.9 < \lambda_u = 400 \text{ – умова гнучкості виконується,} \quad (20)$$

де L_x, L_y – розрахункова довжина елемента відповідно в площині та з площини ферми (см);

L_x, L_y – радіуси інерції перерізу елемента відносно в площині та з площини ферми (см);

λ_u – гранична гнучкість елемента.

Перевірка міцності:

$$\sigma = \frac{N}{A_n} = \frac{27.3 \cdot 10^1}{9.6} = 28.4 \text{ МПа} < R_y \gamma_c = 270 \cdot 0.95 = 256.5 \text{ МПа}, \quad (21)$$

де A_n – площа нетто перерізу (см^2).

Умова міцності виконується, залишаємо переріз №50х5.

Панелі 3 – 6. Максимальне розрахункове зусилля складає -450.93 кН, стиск. Орієнтовна площа поперечного перерізу складе:

$$A_{nec} = \frac{N}{\varphi R_y \gamma_c} = \frac{450.93 \cdot 10^1}{0.7 \cdot 270 \cdot 0.95} = 25.11 \text{ см}^2, \quad (22)$$

де φ – коефіцієнт поздовжнього згину, який орієнтовно приймається 0.7...0.9 для поясів, 0.6...0.8 для елементів решітки.

Попередньо приймаємо №100х7 ($A_n = 27.50 \text{ см}^2$).

Гнучкості елемента:

-в площині ферми $\lambda_x = \frac{L_x}{i_x} = \frac{241.2}{3.08} = 78.3$

-з площини ферми $\lambda_y = \frac{L_y}{i_y} = \frac{241.2}{4.45} = 54.2$

$\lambda_{max} = \lambda_x = 78.3 < \lambda_u = 122.3$ – умова гнучкості виконується,

де $\lambda_u = 180 - 60\alpha = 180 - 60 \frac{N}{\varphi A_n R_y \gamma_c} = 180 - 60 \frac{450.93 \cdot 10^1}{0.665 \cdot 27.5 \cdot 270 \cdot 0.95} = 122.3$ (23)

Перевірка міцності:

$$\sigma = \frac{N}{\varphi A_n} = \frac{450.93 \cdot 10^1}{0.665 \cdot 27.5} = 246.6 \text{ МПа} < R_y \gamma_c = 270 \cdot 0.95 = 256.5 \text{ МПа}, \quad (24)$$

умова міцності виконується, залишаємо переріз №100х7.

Визначення перерізу нижнього поясу

Для всіх елементів приймаємо один переріз, максимальне розрахункове зусилля складає 424.7 кН, розтяг. Тут наявний згин (19.0 кН * м), тоді умова міцності матиме вигляд:

$$\sigma = \sigma_N + \sigma_M = \frac{N}{A_n} + \frac{M}{W_x} \leq R_y \gamma_c, \quad (25)$$

де σ_N, σ_M – напруження від поздовжньої сили та згинального моменту відповідно (МПа);

W_x – момент опору перерізу (см^3).

З умови міцності при згині (7) визначимо необхідний момент опору:

$$W_x = \frac{M}{R_y \gamma_c} = \frac{19.0 \cdot 10^3}{270 \cdot 0.95} = 70.4 \text{ см}^3.$$

Переріз складається з спарених кутників, тоді момент опору двох буде вдвічі більше за момент опору одного. Для роботи на згин підходить переріз з кутників №125х9 ($W_x = 2 \cdot 36.0 = 72 \text{ см}^3$ [13]). Однак на елемент діє ще й розтяг, тому необхідно збільшити переріз. Попередньо приймемо №125х12 ($A_n = 57.78 \text{ см}^2$, $W_x = 2 \cdot 47.06 = 94.12 \text{ см}^3$).

Перевірка міцності:

$$\sigma = \frac{N}{A_n} + \frac{M}{W_x} = \frac{424.77 \cdot 10^1}{57.78} + \frac{19.0 \cdot 10^3}{94.12} = 275.4 \text{ МПа} > R_y \gamma_c = 256.5 \text{ МПа},$$

умова міцності не виконується.

Приймемо №125х14 ($A_n = 66.74 \text{ см}^2$, $W_x = 2 \cdot 54.17 = 108.34 \text{ см}^3$).

Перевірка міцності:

$$\sigma = \frac{N}{A_n} + \frac{M}{W_x} = \frac{424.77 \cdot 10^1}{66.74} + \frac{19.0 \cdot 10^3}{108.34} = 239.0 \text{ МПа} < R_y \gamma_c = 256.5 \text{ МПа},$$

умова виконується, залишаємо переріз №125х14.

Гнучкості елемента:

$$\text{-в площині ферми } \lambda_x = \frac{L_x}{i_x} = \frac{480}{3.80} = 126.3$$

$$\text{-з площини ферми } \lambda_y = \frac{L_y}{i_y} = \frac{1200}{5.60} = 214.3$$

$\lambda_{max} = \lambda_y = 214.3 < \lambda_u = 400$ – умова гнучкості виконується.

Перевірка деформативності (приблизно) ($M_e = \frac{q_{e2} \cdot B \cdot L_0^2}{8} = \frac{0.809 \cdot 6 \cdot 4.8^2}{8} = 14.0 \text{ кНм}$, $I_x = 2 \cdot 481.76 = 963.52 \text{ см}^4$):

$$\frac{f}{l} = s \frac{M_e \cdot L_0}{E \cdot I_x} = \frac{5}{48} \frac{14.0 \cdot 480}{206000 \cdot 963.52} \cdot 10^3 = \frac{1}{283} < \left[\frac{f}{l} \right] = \frac{1}{200}$$

умова деформативності виконується, остаточно залишаємо переріз №125х14.

Визначення перерізів елементів решітки

Розкіс 18. Розрахункове зусилля складає -30.9 кН, стиск. Орієнтовна площа поперечного перерізу складе:

$$A_{nec} = \frac{N}{\varphi R_y \gamma_c} = \frac{30.9 \cdot 10^1}{0.6 \cdot 270 \cdot 0.95} = 2.01 \text{ см}^2$$

Попередньо приймаємо №50х5 ($A_n = 9.60 \text{ см}^2$).

Гнучкості елемента:

-в площині ферми $\lambda_x = \frac{L_x}{i_x} = \frac{318.6}{1.53} = 208.2$

-з площини ферми $\lambda_y = \frac{L_y}{i_y} = \frac{318.6}{2.45} = 130.0$

$\lambda_{max} = \lambda_x = 208.2 > \lambda_u = 150$ – умова гнучкості не виконується,

де $\lambda_u = 180 - 60\alpha = 180 - 60 * 0.5 = 150$.

Прийmemo №70x5 ($A_n = 13.72 \text{ см}^2$).

Гнучкості елемента:

-в площині ферми $\lambda_x = \frac{L_x}{i_x} = \frac{318.6}{2.16} = 147.5$

-з площини ферми $\lambda_y = \frac{L_y}{i_y} = \frac{318.6}{3.23} = 98.6$

$\lambda_{max} = \lambda_x = 147.5 < \lambda_u = 150$ – умова гнучкості виконується,

де $\lambda_u = 180 - 60\alpha = 180 - 60 \frac{N}{\varphi A_n R_y \gamma_c} = 180 - 60 \frac{30.9 * 10^1}{0.257 * 13.72 * 270 * 0.95} = 159.5$,

але $\alpha \geq 0.5$, отже $\lambda_u = 150$.

Перевірка міцності:

$$\sigma = \frac{N}{\varphi A_n} = \frac{30.9 * 10^1}{0.257 * 13.72} = 87.6 \text{ МПа} < R_y \gamma_c = 270 * 0.95 = 256.5 \text{ МПа},$$

умова міцності виконується, залишаємо переріз №70x5.

Розкіс 20. Розрахункове зусилля складає -303.07 кН, стиск. Орієнтовна площа поперечного перерізу складе:

$$A_{nec} = \frac{N}{\varphi R_y \gamma_c} = \frac{303.07 * 10^1}{0.6 * 270 * 0.95} = 19.7 \text{ см}^2$$

Попередньо приймаємо №90x6 ($A_n = 21.22 \text{ см}^2$).

Гнучкості елемента:

-в площині ферми $\lambda_x = \frac{L_x}{i_x} = \frac{315}{2.78} = 113.3$

-з площини ферми $\lambda_y = \frac{L_y}{i_y} = \frac{315}{4.04} = 78.0$

$\lambda_{max} = \lambda_x = 113.3 < \lambda_u = 106.6$ – умова гнучкості не виконується,

де $\lambda_u = 180 - 60\alpha = 180 - 60 \frac{N}{\varphi A_n R_y \gamma_c} = 180 - 60 \frac{303.07 * 10^1}{0.420 * 21.22 * 270 * 0.95} = 106.6$

Приймаємо №100x7 ($A_n = 27.50 \text{ см}^2$).

Гнучкості елемента:

-в площині ферми $\lambda_x = \frac{L_x}{i_x} = \frac{315}{3.08} = 102.3$

-з площини ферми $\lambda_y = \frac{L_y}{i_y} = \frac{315}{4.45} = 70.8$

$\lambda_{max} = \lambda_x = 102.3 < \lambda_u = 127.4$ – умова гнучкості виконується,

де $\lambda_u = 180 - 60\alpha = 180 - 60 \frac{N}{\varphi A_n R_y \gamma_c} = 180 - 60 \frac{303.7 \cdot 10^1}{0.490 \cdot 27.5 \cdot 270 \cdot 0.95} = 127.4$

Перевірка міцності:

$$\sigma = \frac{N}{\varphi A_n} = \frac{303.7 \cdot 10^1}{0.490 \cdot 27.5} = 225.4 \text{ МПа} < R_y \gamma_c = 270 \cdot 0.95 = 256.5 \text{ МПа},$$

умова міцності виконується, залишаємо переріз №100x7.

Розкіс 21. Розрахункове зусилля складає 197.9 кН, розтяг. Необхідна площа поперечного перерізу складе:

$$A_{nec} = \frac{N}{R_y \gamma_c} = \frac{197.9 \cdot 10^1}{270 \cdot 0.95} = 7.72 \text{ см}^2$$

Приймаємо №50x5 ($A_n = 9.60 \text{ см}^2$).

Гнучкості елемента:

-в площині ферми $\lambda_x = \frac{L_x}{i_x} = \frac{252}{1.53} = 164.7$

-з площини ферми $\lambda_y = \frac{L_y}{i_y} = \frac{315}{2.45} = 128.6$

$\lambda_{max} = \lambda_x = 164.7 < \lambda_u = 400$ – умова гнучкості виконується.

Перевірка міцності:

$$\sigma = \frac{N}{A_n} = \frac{197.9 \cdot 10^1}{9.6} = 206.1 \text{ МПа} < R_y \gamma_c = 270 \cdot 0.95 = 256.5 \text{ МПа},$$

умова міцності виконується, залишаємо переріз №50x5.

Розкіс 23. Розрахункове зусилля складає -95.41 кН, стиск. Орієнтовна площа поперечного перерізу складе:

$$A_{nec} = \frac{N}{\varphi R_y \gamma_c} = \frac{95.41 \cdot 10^1}{0.6 \cdot 270 \cdot 0.8} = 7.36 \text{ см}^2$$

Попередньо приймаємо №50x5 ($A_n = 9.60 \text{ см}^2$).

Гнучкості елемента:

-в площині ферми $\lambda_x = \frac{L_x}{i_x} = \frac{2.784}{1.53} = 182.0$

-з площини ферми $\lambda_y = \frac{L_y}{i_y} = \frac{348}{2.45} = 142.0$

$\lambda_{max} = \lambda_x = 182 > \lambda_u = 180$ – умова гнучкості не виконується,

де $\lambda_u = 210 - 60\alpha = 210 - 60 * 0.5 = 180$.

Приймаємо переріз №70х5 ($A_n = 13.72 \text{ см}^2$).

Гнучкості елемента:

-в площині ферми $\lambda_x = \frac{L_x}{i_x} = \frac{278.4}{2.16} = 128.9$

-з площини ферми $\lambda_y = \frac{L_y}{i_y} = \frac{348}{3.23} = 107.7$

$\lambda_{max} = \lambda_x = 128.9 < \lambda_u = 151.8$ – умова гнучкості виконується,

де $\lambda_u = 210 - 60\alpha = 210 - 60 \frac{N}{\varphi A_n R_y \gamma_c} = 210 - 60 \frac{95.41 * 10^1}{0.332 * 13.72 * 270 * 0.8} = 151.8$

Перевірка міцності:

$$\sigma = \frac{N}{A_n} = \frac{95.41 * 10^1}{0.332 * 13.72} = 209.5 \text{ МПа} < R_y \gamma_c = 270 * 0.8 = 216.0 \text{ МПа},$$

умова міцності виконується, залишаємо переріз №70х5.

Розкіс 24. Розрахункове зусилля складає 49.75 кН, розтяг. Необхідна площа поперечного перерізу складе:

$$A_{nec} = \frac{N}{R_y \gamma_c} = \frac{49.75 * 10^1}{270 * 0.95} = 1.94 \text{ см}^2$$

Приймаємо №50х5 ($A_n = 9.60 \text{ см}^2$).

Гнучкості елемента:

-в площині ферми $\lambda_x = \frac{L_x}{i_x} = \frac{278.4}{1.53} = 182.0$

-з площини ферми $\lambda_y = \frac{L_y}{i_y} = \frac{348}{2.45} = 142.0$

$\lambda_{max} = \lambda_x = 182.0 < \lambda_u = 400$ – умова гнучкості виконується.

Перевірка міцності:

$$\sigma = \frac{N}{A_n} = \frac{49.75 * 10^1}{9.6} = 51.8 \text{ МПа} < R_y \gamma_c = 270 * 0.95 = 256.5 \text{ МПа},$$

умова міцності виконується, залишаємо переріз №50х5.

Розкіс 26. За різних умов присутні зусилля стиску і розтягу. Знаючи, що стиск гірше за розтяг, розраховуємо на зусилля стиску -1.23 кН. Орієнтовна площа поперечного перерізу складе:

$$A_{nec} = \frac{N}{\varphi R_y \gamma_c} = \frac{1.23 * 10^1}{0.6 * 270 * 0.8} = 0.1 \text{ см}^2$$

Попередньо приймаємо №50х5 ($A_n = 9.60 \text{ см}^2$).

Гнучкості елемента:

$$\text{-в площині ферми } \lambda_x = \frac{L_x}{i_x} = \frac{307.4}{1.53} = 200.9$$

$$\text{-з площини ферми } \lambda_y = \frac{L_y}{i_y} = \frac{384.2}{2.45} = 156.8$$

$\lambda_{max} = \lambda_x = 200.9 > \lambda_u = 180$ – умова гнучкості не виконується,

$$\text{де } \lambda_u = 180 - 60\alpha = 210 - 60 * 0.5 = 180.$$

Прийmemo переріз №56x5 ($A_n = 10.82 \text{ см}^2$).

Гнучкості елемента:

$$\text{-в площині ферми } \lambda_x = \frac{L_x}{i_x} = \frac{307.4}{1.72} = 178.7$$

$$\text{-з площини ферми } \lambda_y = \frac{L_y}{i_y} = \frac{384.2}{2.69} = 142.8$$

$\lambda_{max} = \lambda_x = 178.7 < \lambda_u = 180$ – умова гнучкості виконується,

$$\text{де } \lambda_u = 210 - 60\alpha = 210 - 60 \frac{N}{\varphi A_n R_y \gamma_c} = 210 - 60 \frac{1.23 * 10^1}{0.179 * 10.82 * 270 * 0.8} = 208.2,$$

але $\alpha \geq 0.5$, отже $\lambda_u = 180$.

Перевірка міцності (стиск):

$$\sigma = \frac{N}{\varphi A_n} = \frac{1.23 * 10^1}{0.179 * 10.82} = 6.4 \text{ МПа} < R_y \gamma_c = 270 * 0.8 = 216.0 \text{ МПа},$$

перевірка міцності (розтяг):

$$\sigma = \frac{N}{A_n} = \frac{62.57 * 10^1}{10.82} = 57.8 \text{ МПа} < R_y \gamma_c = 270 * 0.95 = 256.5 \text{ МПа},$$

умови міцності виконуються, залишаємо переріз №56x5.

Стійка 19. Розрахункове зусилля складає -32.43 кН, стиск. Орієнтовна площа поперечного перерізу складе:

$$A_{нес} = \frac{N}{\varphi R_y \gamma_c} = \frac{32.43 * 10^1}{0.6 * 270 * 0.95} = 2.11 \text{ см}^2$$

Попередньо приймаємо №50x5 ($A_n = 9.60 \text{ см}^2$).

Гнучкості елемента:

$$\text{-в площині ферми } \lambda_x = \frac{L_x}{i_x} = \frac{180}{1.53} = 117.6$$

$$\text{-з площини ферми } \lambda_y = \frac{L_y}{i_y} = \frac{180}{2.45} = 73.5$$

$\lambda_{max} = \lambda_x = 117.6 < \lambda_u = 150$ – умова гнучкості виконується,

де $\lambda_u = 180 - 60\alpha = 180 - 60 \frac{N}{\varphi A_n R_y \gamma_c} = 180 - 60 \frac{32.43 \cdot 10^1}{0.394 \cdot 9.6 \cdot 270 \cdot 0.95} = 159.9$,
але $\alpha \geq 0.5$, отже $\lambda_u = 150$.

Перевірка міцності:

$$\sigma = \frac{N}{\varphi A_n} = \frac{32.43 \cdot 10^1}{0.394 \cdot 9.6} = 85.7 \text{ МПа} < R_y \gamma_c = 270 \cdot 0.95 = 256.5 \text{ МПа},$$

умова міцності виконується, залишаємо переріз №50х5.

Стійка 22. Розрахункове зусилля складає -29.93 кН, стиск. Орієнтовна площа поперечного перерізу складе:

$$A_{nec} = \frac{N}{\varphi R_y \gamma_c} = \frac{29.93 \cdot 10^1}{0.6 \cdot 270 \cdot 0.8} = 2.31 \text{ см}^2$$

Попередньо приймаємо №50х5 ($A_n = 9.60 \text{ см}^2$).

Гнучкості елемента:

-в площині ферми $\lambda_x = \frac{L_x}{i_x} = \frac{182.4}{1.53} = 119.2$

-з площини ферми $\lambda_y = \frac{L_y}{i_y} = \frac{2.28}{2.45} = 93.1$

$\lambda_{max} = \lambda_x = 119.2 < \lambda_u = 180$ – умова гнучкості виконується,

де $\lambda_u = 210 - 60\alpha = 210 - 60 \frac{N}{\varphi A_n R_y \gamma_c} = 210 - 60 \frac{29.93 \cdot 10^1}{0.384 \cdot 9.6 \cdot 270 \cdot 0.8} = 187.4$,
але $\alpha \geq 0.5$, отже $\lambda_u = 180$.

Перевірка міцності:

$$\sigma = \frac{N}{\varphi A_n} = \frac{29.93 \cdot 10^1}{0.384 \cdot 9.6} = 81.2 \text{ МПа} < R_y \gamma_c = 270 \cdot 0.8 = 216.0 \text{ МПа},$$

умова міцності виконується, залишаємо переріз №50х5.

Стійка 25. Розрахункове зусилля складає -29.93 кН, стиск. Орієнтовна площа поперечного перерізу складе:

$$A_{nec} = \frac{N}{\varphi R_y \gamma_c} = \frac{29.93 \cdot 10^1}{0.6 \cdot 270 \cdot 0.8} = 2.31 \text{ см}^2$$

Попередньо приймаємо №50х5 ($A_n = 9.60 \text{ см}^2$).

Гнучкості елемента:

-в площині ферми $\lambda_x = \frac{L_x}{i_x} = \frac{220.8}{1.53} = 144.3$

-з площини ферми $\lambda_y = \frac{L_y}{i_y} = \frac{2.76}{2.45} = 112.7$

$\lambda_{max} = \lambda_x = 144.3 < \lambda_u = 178$ – умова гнучкості виконується,

$$\text{де } \lambda_u = 210 - 60\alpha = 210 - 60 \frac{N}{\varphi A_n R_y \gamma_c} = 210 - 60 \frac{29.93 \cdot 10^1}{0.268 \cdot 9.6 \cdot 270 \cdot 0.8} = 177.7$$

Перевірка міцності:

$$\sigma = \frac{N}{\varphi A_n} = \frac{29.93 \cdot 10^1}{0.268 \cdot 9.6} = 116.3 \text{ МПа} < R_y \gamma_c = 270 \cdot 0.8 = 216.0 \text{ МПа,}$$

умова міцності виконується, залишаємо переріз №50х5.

Результати розрахунків наведено в табл. 3.6.

За результатами підбору перерізів вийшло 5 типорозмірів, що є задовільно для зручності комплектування матеріалів та нескладності виготовлення ферми.

Для можливості виготовлення ферми на заводі й доставки її на будівельний майданчик (краща якість і точність виготовлення) передбачається розбиття на два відправні елементи й стикуючі елементи із збиранням на будівельному майданчику (нераціонально везти 24-метрову конструкцію в зборі, треба довгий транспорт, збільшуються ризики на пошкодження). Половини мають бути взаємозамінними, симетричними.

Для забезпечення сумісної роботи двох кутників по довжині елемента необхідно їх з'єднувати прокладками (сухариками). У табл. 3.5 наведено список типорозмірів прокладок та їх підбір.

Типорозміри прокладок для з'єднання кутників ферми

Табл. 3.5

№ типо-розміру	Розміри прокладки ДхШхТ, мм	Номер елемента ферми	Вид роботи	Макс. відстань між прокл., мм	Довжина елемента, мм	Кількість	
						на елемент	всіх
1	2	3	4	5	6	7	8
1	70х60х10	1	розтяг	1 224	2 814	2	15
		2			2 412	1	
		21			3 150	2	
		24			3 480	2	
		19	стиск	612	1 800	2	
		22			2 280	3	
		25			2 760	3	
2	80х60х10	26	стиск	688	3 842	4	4
3	90х60х10	18	стиск	864	3 186	3	6
		23			3 480	3	
4	120х60х10	3, 4, 5, 6	стиск	1 228	2 412	2	10
		20			3 150	2	
5	145х60х10	13, 14, (15)	розтяг	3 040	4800	1	2 (1)

Примітка. У дужках вказано номер стикувального елемента та кількість прокладок для нього

Підбір та перевірка перерізів стержнів ферми

Табл. 3.6

Елемент	№ стержня	Розрахункове зусилля, кН		Переріз	Площа А, см ²	L _x /L _y , м	i _x /i _y , см	λ _x /λ _y	λ _н	φ _{min}	γ _c	σ ≤ R _y γ _c , МПа
		стиску	розт.									
Верхній пояс	1	-	27.3	№50x5	9.60	2.814/2.814	1.53/2.45	184/115	400	-	0.95	28.4<256.5
	2	-	27.3			2.412/2.412	1.53/2.45	158/98				28.4<256.5
	3	-356.32	-	№100x7	27.50	2.412/2.412	3.08/4.45	78/54	122	0.665	0.95	194.8<256.5
	4	-356.32	-			2.412/2.412						194.8<256.5
	5	-450.93	-			2.412/2.412						246.6<256.5
	6	-450.93	-			2.412/2.412						246.6<256.5
Нижній пояс	13	-	203.76	№125x14	66.74	4.800/12.000	3.80/5.60	126/214	400	-	0.95	193.9<256.5
	14	-	420.37			4.800/12.000						227.3<256.5
	15	-	424.77			4.800/12.000						239.0<256.5
Розкоси	18	-30.9	-	№70x5	13.72	3.186/3.186	2.16/3.23	148/99	150	0.257	0.95	87.6<256.5
	20	-303.07	-			3.150/3.150	3.08/4.45	102/71				225.4<256.5
	21	-	197.92	№50x5	9.60	2.520/3.150	1.53/2.45	165/129	400	-	0.95	206.1<256.5
	23	-95.41	-			2.784/3.480	3.80/5.60	129/108				209.5<216.0
	24	-	49.75	№50x5	9.60	2.784/3.480	1.53/2.45	182/142	400	-	0.95	51.8<256.5
	26	-1.23	62.57			3.074/3.842	1.72/2.69	179/143				6.4<216.0
Стійки	19	-32.43	-	№50x5	9.60	1.800/1.800	1.53/2.45	118/74	150	0.394	0.95	85.7<256.5
	22	-29.93	-			1.824/2.280	1.53/2.45	119/93				81.2<216.0
	25	-29.93	-			2.208/2.760	1.53/2.45	144/113				116.3<216.0

Проектування вузлів ферми

Проектування полягає, в основному, у визначенні катетів і довжин швів, на основі чого конструюються вузли. Всього передбачено два вида зварних з'єднань: виконаних в заводській умовах (напівавтоматичне зварювання) і на будівельному майданчику, тобто при монтажі (ручне зварювання). Правила й порядок розрахунків і конструювання описаний в методичних вказівках [12].

Матеріал кутників та фасонки – сталь С275 ($R_y = 270$ МПа (відомо), $R_{un} = 390$ МПа).

Напівавтоматичне зварювання виконують проволокою Св-08А, ручне – електродами Э42 (для обох випадків $R_{wf} = 180$ МПа, $\beta_f = 0.7$, $\beta_z = 1.0$).

У вузлах необхідно не доводити стержні решітки до поясів на відстань $a = 6t_\phi - 20 = 6 * 10 - 20 = 40$ мм < 80 мм, щоб зменшити напруги від поряд розміщених зварних швів.

Мінімальний катет швів:

-для напівавтоматичного зварювання: для кутників №50x5, №56x5, №70x5, №100x7 $k_f = 4$ мм, для кутників №125x14 $k_f = 5$ мм;

-для ручного зварювання: для кутників №50x5, №56x5, №70x5, №100x7 $k_f = 5$ мм, для кутників №125x14 $k_f = 6$ мм.

Максимальний катет швів, мм:

для стержня:	по обушку:	по перу:
№50x5	6	4
№56x5	6	4
№70x5	6	4
№100x7	8	5
№125x14	16	12

Застосовуватимемо шви з катетами 4, 5, 6, 8 мм.

Необхідно визначити небезпечний переріз зварного шва – метал шва чи метал по межі сплавлення:

$$\beta_f R_{wf} = 0.7 * 180 = 126 \text{ МПа} < \beta_z R_{wz} = 1.0 * 175.5 = 175.5 \text{ МПа}, \quad (26)$$

де R_{wf} – розрахунковий опір металу шва за наплавленим металом (МПа);

$R_{wz} = 0.45 R_{un} = 0.45 * 390 = 175.5$ МПа – розрахунковий опір металу за межею сплавлення;

β_f, β_z – коефіцієнти проплавлення відповідно по металу шва та по металу межі сплавлення.

Отже, розрахунок ведиметься по металу шва.

Проміжні вузли

Вузол А

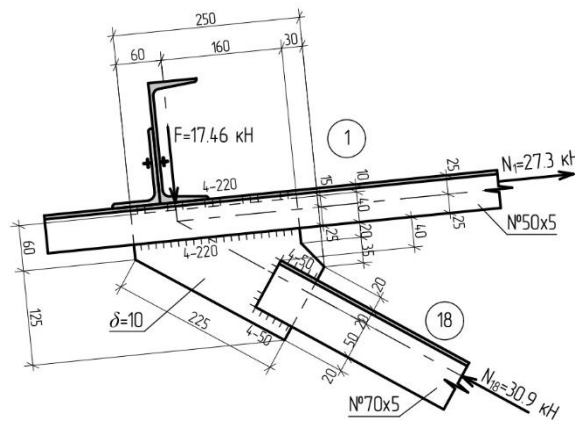

Рис. 3.3. Проміжний вузол А ферми

Розкiс 18. Катети швів: по обушку $k_{f,o} = 4$ мм, по перу $k_{f,\pi} = 4$ мм.

Довжини швів:

$$\text{-по обушку: } L_{w,o} = \frac{\alpha_o N_{18}}{n\beta_f k_{f,o} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.7 \cdot 30.9 \cdot 10^1}{2 \cdot 0.7 \cdot 0.4 \cdot 180 \cdot 1.0 \cdot 1.0} = 2.1 \text{ см;} \quad (27)$$

$$\text{-по перу: } L_{w,\pi} = \frac{\alpha_\pi N_{18}}{n\beta_f k_{f,\pi} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.3 \cdot 30.9 \cdot 10^1}{2 \cdot 0.7 \cdot 0.4 \cdot 180 \cdot 1.0 \cdot 1.0} = 0.9 \text{ см,} \quad (28)$$

де α_o, α_π – коефіцієнти розподілу зусилля між швами відповідно по обушку та по перу;

N – поздовжнє зусилля в стержні (кН);

Враховуючи, що мінімальна довжина швів складає $L_{w,min} = 4k_f \geq 40$ мм та додавши 1 см на непровар, отримуємо довжини швів: по обушку 5 см та по перу 5 см.

Скомпонувавши вузол за підрахованими довжинами зварних швів розкосу, геометрично отримали довжину фасонки 250 мм. Розрахункова довжина швів кріплення поясу до фасонки з отриманої геометрії складе:

$$\text{-по обушку: } L_{w,o} = 22 - 1 = 21 \text{ см;}$$

$$\text{-по перу: } L_{w,\pi} = 22 - 1 = 21 \text{ см.}$$

Тоді мінімальні катети швів кріплення поясу до фасонки складуть:

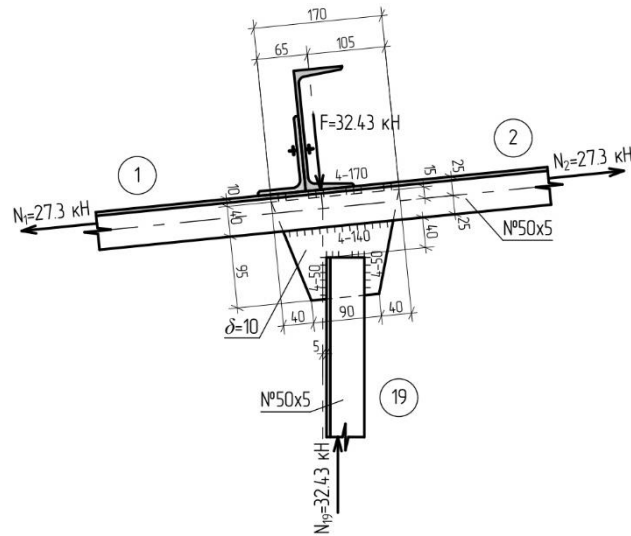
$$\text{-по обушку: } k_{f,o} = \frac{\alpha_o N}{n\beta_f L_{w,o} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.7 \cdot 35.45 \cdot 10^1}{2 \cdot 0.7 \cdot 21 \cdot 180 \cdot 1.0 \cdot 1.0} = 0.05 \text{ см;} \quad (29)$$

$$\text{-по перу: } k_{f,\pi} = \frac{\alpha_\pi N}{n\beta_f L_{w,\pi} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.3 \cdot 35.45 \cdot 10^1}{2 \cdot 0.7 \cdot 21 \cdot 180 \cdot 1.0 \cdot 1.0} = 0.02 \text{ см,} \quad (30)$$

де $N = \sqrt{N_1^2 + F^2} = \sqrt{30.9^2 + 17.37^2} = 35.45$ кН – рівнодіюча від зусилля в поясі та тиску від прогону з урахуванням нахилу поясу $F = 17.46 \cdot \cos 5.71^\circ = 17.37$ кН.

Приймаємо мінімальні значення катетів $k_{f,o} = k_{f,\pi} = 4$ мм.

Вузол В

Рис. 3.4. Проміжний вузол В ферми

Стійка 19. Катети швів: по обушку $k_{f,o} = 4$ мм, по перу $k_{f,\pi} = 4$ мм.

Довжини швів:

$$\text{-по обушку: } L_{w,o} = \frac{\alpha_o N_{19}}{n\beta_f k_{f,o} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.7 \cdot 32.43 \cdot 10^1}{2 \cdot 0.7 \cdot 0.4 \cdot 180 \cdot 1.0 \cdot 1.0} = 2.3 \text{ см;}$$

$$\text{-по перу: } L_{w,\pi} = \frac{\alpha_\pi N_{19}}{n\beta_f k_{f,\pi} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.3 \cdot 32.43 \cdot 10^1}{2 \cdot 0.7 \cdot 0.4 \cdot 180 \cdot 1.0 \cdot 1.0} = 1.0 \text{ см.}$$

Враховуючи, що мінімальна довжина швів складає $L_{w,min} = 4k_f \geq 40$ мм та додавши 1 см на непровар, отримуємо довжини швів: по обушку 5 см та по перу 5 см.

Скомпонувавши вузол за підрахованими довжинами зварних швів стійки, геометрично отримали довжину фасонки 170 мм. Розрахункова довжина швів кріплення поясу до фасонки з отриманої геометрії складе:

$$\text{-по обушку: } L_{w,o} = 17 - 1 = 16 \text{ см;}$$

$$\text{-по перу: } L_{w,\pi} = 14 - 1 = 13 \text{ см.}$$

Тоді мінімальні катети швів кріплення поясу до фасонки складуть:

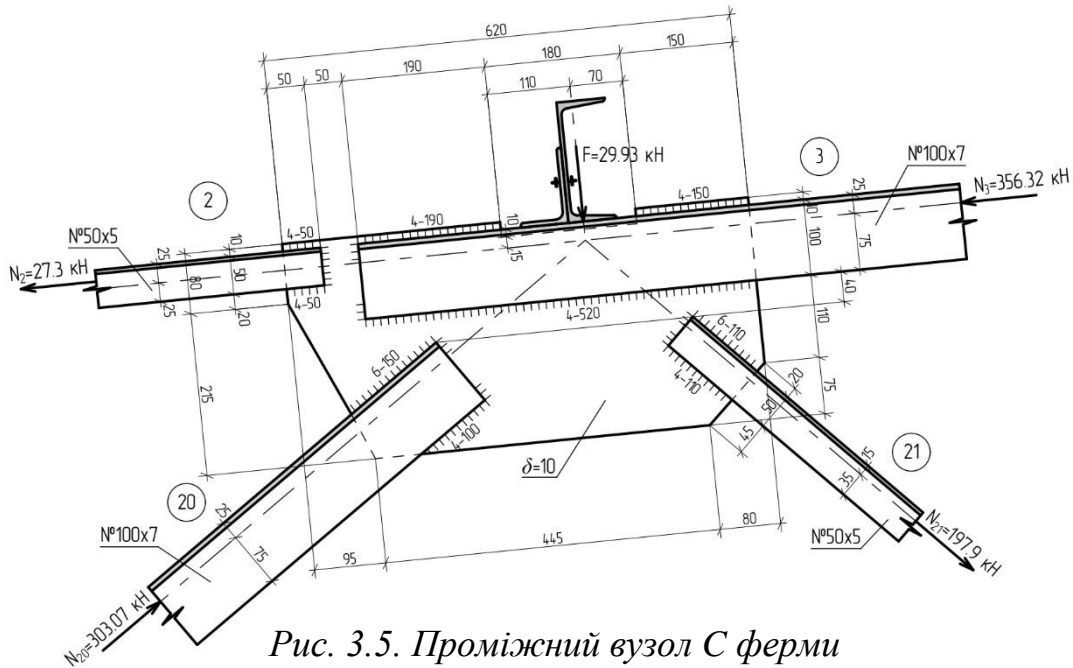
$$\text{-по обушку: } k_{f,o} = \frac{\alpha_o N}{n\beta_f L_{w,o} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.7 \cdot 32.27 \cdot 10^1}{2 \cdot 0.7 \cdot 16 \cdot 180 \cdot 1.0 \cdot 1.0} = 0.06 \text{ см,}$$

$$\text{-по перу: } k_{f,\pi} = \frac{\alpha_\pi N}{n\beta_f L_{w,\pi} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.3 \cdot 32.27 \cdot 10^1}{2 \cdot 0.7 \cdot 13 \cdot 180 \cdot 1.0 \cdot 1.0} = 0.03 \text{ см,}$$

де $N = \sqrt{(N_2 - N_1)^2 + F^2} = \sqrt{(27.3 - 27.3)^2 + 32.27^2} = 32.27$ кН – рівнодіюча від різниці зусиль в суміжних панелях поясу та тиску від прогону з урахуванням нахилу поясу $F = 32.43 \cdot \cos 5.71^\circ = 32.27$ кН.

Приймаємо мінімальні значення катетів $k_{f,o} = k_{f,\pi} = 4$ мм.

Вузол С

Рис. 3.5. Проміжний вузол С ферми

Розкіс 20. Катети швів: по обушку $k_{f,o} = 6$ мм, по перу $k_{f,п} = 4$ мм.

Довжини швів:

-по обушку:
$$L_{w,o} = \frac{\alpha_o N_{20}}{n\beta_f k_{f,o} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.7 \cdot 303.07 \cdot 10^1}{2 \cdot 0.7 \cdot 0.6 \cdot 180 \cdot 1.0 \cdot 1.0} = 14.0 \text{ см};$$

-по перу:
$$L_{w,п} = \frac{\alpha_п N_{20}}{n\beta_f k_{f,п} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.3 \cdot 303.07 \cdot 10^1}{2 \cdot 0.7 \cdot 0.4 \cdot 180 \cdot 1.0 \cdot 1.0} = 9.0 \text{ см}.$$

Додавши 1 см на непровар, отримуємо довжини швів: по обушку 15 см та по перу 10 см.

Розкіс 21. Катети швів: по обушку $k_{f,o} = 6$ мм, по перу $k_{f,п} = 4$ мм.

Довжини швів:

-по обушку:
$$L_{w,o} = \frac{\alpha_o N_{21}}{n\beta_f k_{f,o} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.7 \cdot 197.9 \cdot 10^1}{2 \cdot 0.7 \cdot 0.6 \cdot 180 \cdot 1.0 \cdot 1.0} = 9.2 \text{ см};$$

-по перу:
$$L_{w,п} = \frac{\alpha_п N_{21}}{n\beta_f k_{f,п} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.3 \cdot 197.9 \cdot 10^1}{2 \cdot 0.7 \cdot 0.4 \cdot 180 \cdot 1.0 \cdot 1.0} = 5.9 \text{ см}.$$

Додавши 1 см на непровар, отримуємо довжини швів: по обушку 11 см та по перу 7 см.

У даному вузлі передбачається зміна перерізу (з кутників №50x5 на кутники №100x7). Торець кутників більшого перерізу виносимо на 300 мм за вузол для полегшення роботи фасонки. Зазор між панелями (стержнями) 2 і 3 становить 50 мм. Панель 2 несильно навантажена і до вузла прикріплений прогон покрівлі (усуває бокове переміщення вузла), тому влаштування стикувальних накладок не сильно необхідне.

Панель 2. Катети швів: по обушку $k_{f,o} = 4$ мм, по перу $k_{f,\pi} = 4$ мм.

Довжини швів:

$$\text{-по обушку: } L_{w,o} = \frac{\alpha_o N_2}{n\beta_f k_{f,o} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.7 \cdot 27.3 \cdot 10^1}{2 \cdot 0.7 \cdot 0.4 \cdot 180 \cdot 1.0 \cdot 1.0} = 1.9 \text{ см};$$

$$\text{-по перу: } L_{w,\pi} = \frac{\alpha_\pi N_2}{n\beta_f k_{f,\pi} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.3 \cdot 27.3 \cdot 10^1}{2 \cdot 0.7 \cdot 0.4 \cdot 180 \cdot 1.0 \cdot 1.0} = 0.8 \text{ см}.$$

Враховуючи, що мінімальна довжина швів складає $L_{w,min} = 4k_f \geq 40$ мм та додавши 1 см на непровар, отримуємо довжини швів: по обушку 5 см та по перу 5 см.

Скомпонували вузол за підрахованими довжинами зварних швів розкосів та крайньої панелі поясу та врахувавши певні конструктивні особливості вузла, геометрично отримали довжину фасонки 620 мм. Розрахункова довжина швів кріплення поясу до фасонки з отриманої геометрії складе:

$$\text{-по обушку: } L_{w,o} = 19 - 1 + 15 - 1 = 32 \text{ см};$$

$$\text{-по перу: } L_{w,\pi} = 52 - 1 = 51 \text{ см}.$$

Тоді мінімальні катети швів кріплення поясу до фасонки складуть:

$$\text{-по обушку: } k_{f,o} = \frac{\alpha_o N}{n\beta_f L_{w,o} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.7 \cdot 330.36 \cdot 10^1}{2 \cdot 0.7 \cdot 32 \cdot 180 \cdot 1.0 \cdot 1.0} = 0.29 \text{ см},$$

$$\text{-по перу: } k_{f,\pi} = \frac{\alpha_\pi N}{n\beta_f L_{w,\pi} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.3 \cdot 330.36 \cdot 10^1}{2 \cdot 0.7 \cdot 51 \cdot 180 \cdot 1.0 \cdot 1.0} = 0.08 \text{ см},$$

де $N = \sqrt{(N_3 - N_2)^2 + F^2} = \sqrt{(356.32 - 27.3)^2 + 29.78^2} = 330.36$ кН – рівнодіюча від різниці зусиль в суміжних панелях поясу та тиску від прогону з урахуванням нахилу поясу $F = 29.93 \cdot \cos 5.71^\circ = 29.78$ кН.

Приймаємо мінімальні значення катетів $k_{f,o} = k_{f,\pi} = 4$ мм.

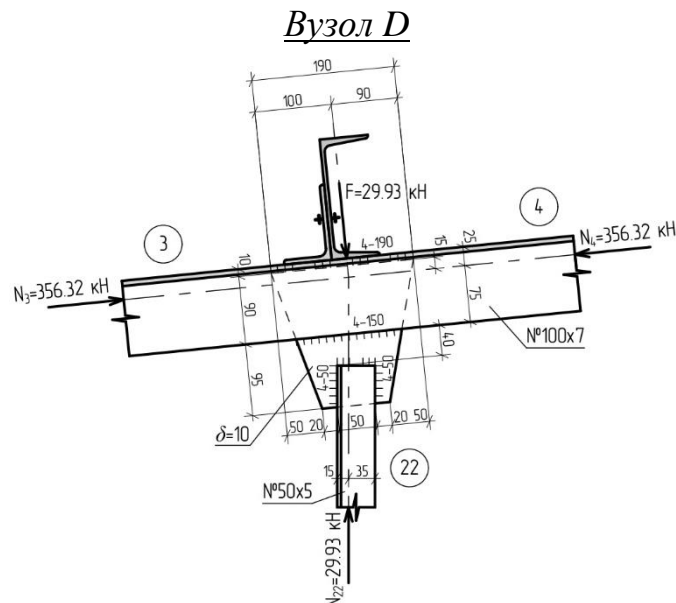

Рис. 3.6. Проміжний вузол D ферми

Розкіс 23. Катети швів: по обушку $k_{f,o} = 4$ мм, по перу $k_{f,\pi} = 4$ мм.

Довжини швів:

$$\text{-по обушку: } L_{w,o} = \frac{\alpha_o N_{23}}{n\beta_f k_{f,o} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.7 * 95.41 * 10^1}{2 * 0.7 * 0.4 * 180 * 1.0 * 1.0} = 6.6 \text{ см};$$

$$\text{-по перу: } L_{w,\pi} = \frac{\alpha_\pi N_{23}}{n\beta_f k_{f,\pi} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.3 * 95.41 * 10^1}{2 * 0.7 * 0.4 * 180 * 1.0 * 1.0} = 2.8 \text{ см}.$$

Враховуючи, що мінімальна довжина швів складає $L_{w,min} = 4k_f \geq 40$ мм та додавши 1 см на непровар, отримуємо довжини швів: по обушку 8 см та по перу 5 см.

Розкіс 24. Катети швів: по обушку $k_{f,o} = 4$ мм, по перу $k_{f,\pi} = 4$ мм.

Довжини швів:

$$\text{-по обушку: } L_{w,o} = \frac{\alpha_o N_{24}}{n\beta_f k_{f,o} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.7 * 49.75 * 10^1}{2 * 0.7 * 0.4 * 180 * 1.0 * 1.0} = 3.5 \text{ см};$$

$$\text{-по перу: } L_{w,\pi} = \frac{\alpha_\pi N_{24}}{n\beta_f k_{f,\pi} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.3 * 49.75 * 10^1}{2 * 0.7 * 0.4 * 180 * 1.0 * 1.0} = 1.5 \text{ см}.$$

Враховуючи, що мінімальна довжина швів складає $L_{w,min} = 4k_f \geq 40$ мм та додавши 1 см на непровар, отримуємо довжини швів: по обушку 5 см та по перу 5 см.

Скомпонували вузол за підрахованими довжинами зварних швів розкосів, геометрично отримали довжину фасонки 365 мм. Розрахункова довжина швів кріплення поясу до фасонки з отриманої геометрії складе:

$$\text{-по обушку: } L_{w,o} = 11 - 1 + 7 - 1 = 16 \text{ см};$$

$$\text{-по перу: } L_{w,\pi} = 36 - 1 = 35 \text{ см}.$$

Тоді мінімальні катети швів кріплення поясу до фасонки складуть:

$$\text{-по обушку: } k_{f,o} = \frac{\alpha_o N}{n\beta_f L_{w,o} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.7 * 99.23 * 10^1}{2 * 0.7 * 16 * 180 * 1.0 * 1.0} = 0.17 \text{ см},$$

$$\text{-по перу: } k_{f,\pi} = \frac{\alpha_\pi N}{n\beta_f L_{w,\pi} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.3 * 99.23 * 10^1}{2 * 0.7 * 35 * 180 * 1.0 * 1.0} = 0.03 \text{ см},$$

де $N = \sqrt{(N_5 - N_4)^2 + F^2} = \sqrt{(450.93 - 356.32)^2 + 29.78^2} = 99.23$ кН – рівнодіюча від різниці зусиль в суміжних панелях поясу та тиску від прогону з урахуванням нахилу поясу $F = 29.93 * \cos 5.71^\circ = 29.78$ кН.

Приймаємо мінімальні значення катетів $k_{f,o} = k_{f,\pi} = 4$ мм.

Вузол F

Вузол аналогічний вузлу D з тими ж розмірами, розрахунками, величинами.

$$\text{-по обушку: } L_{w,o} = \frac{\alpha_o N_{22}}{n\beta_f k_{f,o} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.7 \cdot 29.93 \cdot 10^1}{2 \cdot 0.7 \cdot 0.4 \cdot 180 \cdot 1.0 \cdot 1.0} = 2.1 \text{ см};$$

$$\text{-по перу: } L_{w,\pi} = \frac{\alpha_\pi N_{22}}{n\beta_f k_{f,\pi} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.3 \cdot 29.93 \cdot 10^1}{2 \cdot 0.7 \cdot 0.4 \cdot 180 \cdot 1.0 \cdot 1.0} = 0.9 \text{ см.}$$

Враховуючи, що мінімальна довжина швів складає $L_{w,min} = 4k_f \geq 40$ мм та додавши 1 см на непровар, отримуємо довжини швів: по обушку 5 см та по перу 5 см.

Розкіс 23. Катети швів: по обушку $k_{f,o} = 4$ мм, по перу $k_{f,\pi} = 4$ мм.

Довжини швів:

$$\text{-по обушку: } L_{w,o} = \frac{\alpha_o N_{23}}{n\beta_f k_{f,o} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.7 \cdot 95.41 \cdot 10^1}{2 \cdot 0.7 \cdot 0.4 \cdot 180 \cdot 1.0 \cdot 1.0} = 6.6 \text{ см};$$

$$\text{-по перу: } L_{w,\pi} = \frac{\alpha_\pi N_{23}}{n\beta_f k_{f,\pi} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.3 \cdot 95.41 \cdot 10^1}{2 \cdot 0.7 \cdot 0.4 \cdot 180 \cdot 1.0 \cdot 1.0} = 2.8 \text{ см.}$$

Враховуючи, що мінімальна довжина швів складає $L_{w,min} = 4k_f \geq 40$ мм та додавши 1 см на непровар, отримуємо довжини швів: по обушку 8 см та по перу 5 см.

Скомпонувавши вузол за підрахованими довжинами зварних швів стійки та розкосів, геометрично отримали довжину фасонки 495 мм. Розрахункова довжина швів кріплення поясу до фасонки з отриманої геометрії складе:

$$\text{-по обушку: } L_{w,o} = 49 - 1 = 48 \text{ см};$$

$$\text{-по перу: } L_{w,\pi} = 49 - 1 = 48 \text{ см.}$$

Тоді мінімальні катети швів кріплення поясу до фасонки складуть:

$$\text{-по обушку: } k_{f,o} = \frac{\alpha_o N}{n\beta_f L_{w,o} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.7 \cdot 216.6 \cdot 10^1}{2 \cdot 0.7 \cdot 48 \cdot 180 \cdot 1.0 \cdot 1.0} = 0.13 \text{ см},$$

$$\text{-по перу: } k_{f,\pi} = \frac{\alpha_\pi N}{n\beta_f L_{w,\pi} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.3 \cdot 216.6 \cdot 10^1}{2 \cdot 0.7 \cdot 48 \cdot 180 \cdot 1.0 \cdot 1.0} = 0.05 \text{ см},$$

де $N = N_{14} - N_{13} = 420.3 - 203.7 = 216.6$ кН – різниця зусиль в суміжних панелях поясу.

Приймаємо мінімальні значення катетів $k_{f,o} = k_{f,\pi} = 5$ мм.

Опорний вузол

Вузол Н

Розкіс 18. Катети швів: по обушку $k_{f,o} = 4$ мм, по перу $k_{f,\pi} = 4$ мм.

Довжини швів:

$$\text{-по обушку: } L_{w,o} = \frac{\alpha_o N_{18}}{n\beta_f k_{f,o} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.7 \cdot 30.9 \cdot 10^1}{2 \cdot 0.7 \cdot 0.4 \cdot 180 \cdot 1.0 \cdot 1.0} = 2.1 \text{ см};$$

$$\text{-по перу: } L_{w,\pi} = \frac{\alpha_\pi N_{18}}{n\beta_f k_{f,\pi} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.3 \cdot 30.9 \cdot 10^1}{2 \cdot 0.7 \cdot 0.4 \cdot 180 \cdot 1.0 \cdot 1.0} = 0.9 \text{ см.}$$

$$\text{-по обушкy: } L_{w,o} = \frac{\alpha_o N_{20}}{n\beta_f k_{f,o} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.7 * 303.07 * 10^1}{2 * 0.7 * 0.8 * 180 * 1.0 * 1.0} = 10.5 \text{ см};$$

$$\text{-по перу: } L_{w,\pi} = \frac{\alpha_\pi N_{20}}{n\beta_f k_{f,\pi} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.3 * 303.07 * 10^1}{2 * 0.7 * 0.5 * 180 * 1.0 * 1.0} = 7.2 \text{ см}.$$

Додавши 1 см на непровар, отримуємо довжини швів: по обушкy 12 см та по перу 9 см.

Скомпонувавши вузол за підрахованими довжинами зварних швів розкосів і стійки та врахувавши певні конструктивні особливості вузла, геометрично отримали довжину фасонки 480 мм. Розрахункова довжина швів кріплення панелі поясу до фасонки з отриманої геометрії складе:

$$\text{-по обушкy: } L_{w,o} = 28 - 1 = 27 \text{ см};$$

$$\text{-по перу: } L_{w,\pi} = 28 - 1 = 27 \text{ см}.$$

Тоді мінімальні катети швів кріплення поясу до фасонки складуть:

$$\text{-по обушкy: } k_{f,o} = \frac{\alpha_o N_{13}}{n\beta_f L_{w,o} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.7 * 203.7 * 10^1}{2 * 0.7 * 27 * 180 * 1.0 * 1.0} = 0.21 \text{ см},$$

$$\text{-по перу: } k_{f,\pi} = \frac{\alpha_\pi N_{13}}{n\beta_f L_{w,\pi} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.3 * 203.7 * 10^1}{2 * 0.7 * 27 * 180 * 1.0 * 1.0} = 0.09 \text{ см}$$

Приймаємо мінімальні значення катетів $k_{f,o} = k_{f,\pi} = 5 \text{ мм}$.

Необхідна площа опорної плити при шарнірному опиранні ферми на залізо-бетонну клону:

$$A_{\text{пл,нес}} = \frac{F_R}{R_{b,loc}} = \frac{F_R}{R_b \gamma} = \frac{257.21 * 10^1}{11.5 * 1.2} = 186.4 \text{ см}^2, \quad (31)$$

де F_R – опорна реакція ферми (кН);

$R_{b,loc}$ – розрахунковий опір бетону на місцевий стиск (МПа);

R_b – розрахунковий опір бетону В20 на осьовий стиск [16] (МПа);

γ – коефіцієнт місцевого стиску.

За конструктивними вимогами (графічно, зважаючи на отвори під анкерні болти) приймемо розміри плити в плані 250x250 мм, площа якої значно перевищує необхідну - $A_{\text{пл}} = 25 * 25 = 625 \text{ см}^2 \gg A_{\text{пл,нес}} = 186.4 \text{ см}^2$, а напруги в бетоні будуть значно меншими за граничні. Відповідно в коригуванні та перевірці прийнятих розмірів плити немає потреби.

Плита працює як оперта на два канти, тоді значення згинаючого моменту для смуги шириною 1.0 см складе:

$$M = \beta q a^2 = \beta * \frac{F_R}{A_{loc}} a^2 = 0.06 * \frac{257.21}{25 * 25} * 17^2 = 7.14 \text{ кН * см}, \quad (32)$$

де β – коефіцієнт, який залежить від співвідношення довжини закріпленої b та незакріпленої a сторони пластини і приймається за [12];

q – розрахунковий тиск на 1 см² плити (кН/см²).

Необхідна товщина пластини складає:

$$t_{\text{пл}} = \sqrt{\frac{6M}{R_y}} = \sqrt{\frac{6 \cdot 7.14 \cdot 10^1}{260}} = 1.28 \text{ см}, \quad (33)$$

де R_y – розрахунковий опір пластини (для товщини більше 10 мм для сталі С275).

Приймаємо плиту товщиною 20 мм.

Перевірка зварних швів, якими фасонка та опорні ребра кріпляться до плити (мінімальний катет $k_f = 6$ мм):

$$\frac{F_R}{\beta_f k_f \sum L_w} = \frac{257.21 \cdot 10^1}{0.7 \cdot 0.6 \cdot 88} = 69.6 \text{ МПа} < R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c = 180 \cdot 1.0 \cdot 1.0 = 180 \text{ МПа}, \quad (34)$$

де $\sum L_w = (12 - 1) \cdot 8 = 88$ см – сумарна довжина швів, визначені з креслення закомпонованого вузла.

Умова міцності виконується з великим запасом, залишаємо зварні шви з мінімальним катетом.

Монтажні вузли (стики)

Вузол G (верхній)

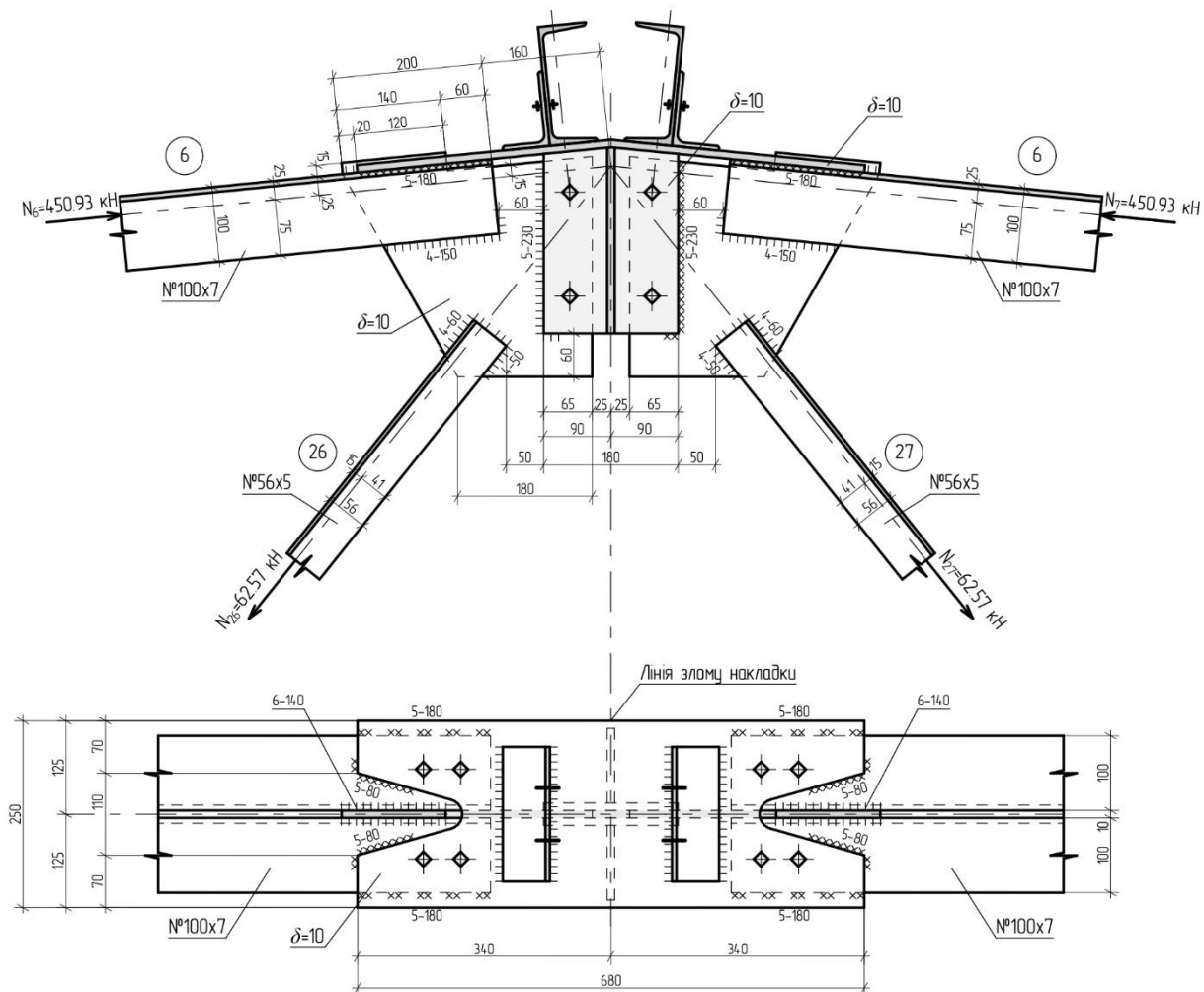

Рис. 3.11. Верхній монтажний стик ферми (вузол G)

Розкіс 26. Катети швів: по обушку $k_{f,o} = 4$ мм, по перу $k_{f,\pi} = 4$ мм.

Довжини швів:

$$\text{-по обушку: } L_{w,o} = \frac{\alpha_o N_{24}}{n\beta_f k_{f,o} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.7 * 62.57 * 10^1}{2 * 0.7 * 0.4 * 180 * 1.0 * 1.0} = 4.3 \text{ см};$$

$$\text{-по перу: } L_{w,\pi} = \frac{\alpha_\pi N_{24}}{n\beta_f k_{f,\pi} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.3 * 62.57 * 10^1}{2 * 0.7 * 0.4 * 180 * 1.0 * 1.0} = 1.9 \text{ см}.$$

Враховуючи, що мінімальна довжина швів складає $L_{w,min} = 4k_f \geq 40$ мм та додавши 1 см на непровар, отримуємо довжини швів: по обушку 6 см та по перу 5 см.

Зусилля, яке повинен сприйняти стик, складає:

$$N_c = 1.2N_6 = 1.2 * 450.93 = 541.12 \text{ кН}, \quad (35)$$

з них на горизонтальну накладку прикладає:

$$N_\Gamma = 0.7N_c = 0.7 * 541.12 = 378.78 \text{ кН}. \quad (36)$$

Ширина горизонтальної накладки:

$$b_H = 2L_K + t_\phi + 2c = 2 * 10.0 + 1.0 + 2 * 2.0 = 25.0 \text{ см}, \quad (37)$$

де L_K – ширина кутника верхнього поясу (см);

t_ϕ – товщина фасонки (см);

c – припуск на зварний шов (см).

Тоді її товщина складе:

$$t_H = \frac{N_\Gamma}{b_H R_y \gamma_c} = \frac{378.78 * 10^1}{25 * 270 * 1.0} = 0.56 \text{ см} \quad (38)$$

Накладка не повинна бути тоншою за фасонку, тому приймаємо $t_H = 10$ мм.

Перевіримо спрощено міцність стика:

$$\sigma_c = \frac{N_c}{A_{ум}} = \frac{541.12 * 10^1}{45} = 120.2 \text{ МПа} < R_y \gamma_c = 270 * 1.0 = 270 \text{ МПа}, \quad (39)$$

де $A_{ум} = t_H b_H + t_\phi 2b_K = 1.0 * 25.0 + 1.0 * 2 * 10.0 = 45.0$ см – умовна розрахункова площа.

Накладку приварюють чотирма швами до полицок поясних кутників. Сумарна довжина швів при мінімальному для ручного зварювання катеті $k_f = 5$ мм складе:

$$L_w = \frac{N_H}{\beta_f k_f R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{300.5 * 10^1}{0.7 * 0.5 * 180 * 1.0 * 1.0} = 47.7 \text{ см} \quad (40)$$

де $N_H = \sigma_c A_H = 120.2 * 25 * 10^{-1} = 300.5$ кН – зусилля в накладці.

Враховуючи непровар, розрахункова довжина зварних швів складатиме $47.7 + 4 \approx \approx 52$ см. Приймаємо 2 шви по 18 см та 2 шви по 8 см із сумарною довжиною 52 см.

Визначимо довжину зварних швів кріплення поясу до фасонки. Розрахункове зусилля обчислимо як більше з двох значень:

$$N_{\phi,1} = N_c - N_H = 541.12 - 300.5 = 240.62 \text{ кН}, \quad (41)$$

$$N_{\phi,2} = \frac{N_c}{2} = \frac{540.12}{2} = 270.06 \text{ кН} \quad (42)$$

Приймаємо більше значення - $N_{\phi} = N_{\phi,2} = 270.06 \text{ кН}$.

Катети швів: по обушку $k_{f,o} = 6 \text{ мм}$, по перу $k_{f,\pi} = 4 \text{ мм}$.

Довжини швів:

$$\text{-по обушку: } L_{w,o} = \frac{\alpha_o N_{\phi}}{n\beta_f k_{f,o} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.7 \cdot 270.06 \cdot 10^1}{2 \cdot 0.7 \cdot 0.6 \cdot 180 \cdot 1.0 \cdot 1.0} = 12.5 \text{ см};$$

$$\text{-по перу: } L_{w,\pi} = \frac{\alpha_{\pi} N_{24}}{n\beta_f k_{f,\pi} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.3 \cdot 270.06 \cdot 10^1}{2 \cdot 0.7 \cdot 0.4 \cdot 180 \cdot 1.0 \cdot 1.0} = 8.0 \text{ см}.$$

Додавши 1 см на непровар, отримуємо довжини швів: по обушку 14 см та по перу 9 см.

Вертикальну накладку теж розраховуватимемо на зусилля $N_B = N_{\phi} = 270.06 \text{ кН}$. Одним з критеріїв висоти накладки є довжина зварного шва, якою вона кріпиться до фасонки. Необхідна довжина одного вертикального шва при катеті $k_f = 5 \text{ мм}$ складе:

$$L_w = \frac{N_B}{n\beta_f k_f R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{270.06 \cdot 10^1}{2 \cdot 0.7 \cdot 0.5 \cdot 180 \cdot 1.0 \cdot 1.0} = 21.4 \text{ см}$$

Додавши 1 см на непровар, отримуємо довжину шва 23 см.

Приймаємо висоту вертикальних накладок 25 см. Товщина накладок складе:

$$t_{B,H} = \frac{N_B}{b_{B,H} R_y \gamma_c} = \frac{270.06 \cdot 10^1}{25 \cdot 270 \cdot 1.0} = 0.4 \text{ см}$$

Товщина вертикальних накладок не повинна бути меншою за фасонку, тоді приймемо $t_{B,H} = 10 \text{ мм}$.

Конструктивно призначаємо болти для скріплення двох півферм при монтажі.

Вузол J (нижній)

Розкіс 24. Катети швів: по обушку $k_{f,o} = 4 \text{ мм}$, по перу $k_{f,\pi} = 4 \text{ мм}$.

Довжини швів:

$$\text{-по обушку: } L_{w,o} = \frac{\alpha_o N_{24}}{n\beta_f k_{f,o} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.7 \cdot 49.75 \cdot 10^1}{2 \cdot 0.7 \cdot 0.4 \cdot 180 \cdot 1.0 \cdot 1.0} = 3.5 \text{ см};$$

$$\text{-по перу: } L_{w,\pi} = \frac{\alpha_{\pi} N_{24}}{n\beta_f k_{f,\pi} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.3 \cdot 49.75 \cdot 10^1}{2 \cdot 0.7 \cdot 0.4 \cdot 180 \cdot 1.0 \cdot 1.0} = 1.5 \text{ см}.$$

Враховуючи, що мінімальна довжина швів складає $L_{w,min} = 4k_f \geq 40$ мм та додавши 1 см на непровар, отримуємо довжини швів: по обушку 5 см та по перу 5 см.

Стійка 25. Катети швів: по обушку $k_{f,o} = 4$ мм, по перу $k_{f,\pi} = 4$ мм.

Довжини швів:

$$\text{-по обушку: } L_{w,o} = \frac{\alpha_o N_{25}}{n\beta_f k_{f,o} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.7 * 29.93 * 10^1}{2 * 0.7 * 0.4 * 180 * 1.0 * 1.0} = 2.1 \text{ см};$$

$$\text{-по перу: } L_{w,\pi} = \frac{\alpha_\pi N_{25}}{n\beta_f k_{f,\pi} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.3 * 29.93 * 10^1}{2 * 0.7 * 0.4 * 180 * 1.0 * 1.0} = 0.9 \text{ см}.$$

Враховуючи, що мінімальна довжина швів складає $L_{w,min} = 4k_f \geq 40$ мм та додавши 1 см на непровар, отримуємо довжини швів: по обушку 5 см та по перу 5 см.

Розкіс 26. Катети швів: по обушку $k_{f,o} = 4$ мм, по перу $k_{f,\pi} = 4$ мм.

Довжини швів:

$$\text{-по обушку: } L_{w,o} = \frac{\alpha_o N_{24}}{n\beta_f k_{f,o} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.7 * 62.57 * 10^1}{2 * 0.7 * 0.4 * 180 * 1.0 * 1.0} = 4.3 \text{ см};$$

$$\text{-по перу: } L_{w,\pi} = \frac{\alpha_\pi N_{24}}{n\beta_f k_{f,\pi} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.3 * 62.57 * 10^1}{2 * 0.7 * 0.4 * 180 * 1.0 * 1.0} = 1.9 \text{ см}.$$

Враховуючи, що мінімальна довжина швів складає $L_{w,min} = 4k_f \geq 40$ мм та додавши 1 см на непровар, отримуємо довжини швів: по обушку 6 см та по перу 5 см.

Зусилля, яке повинен сприйняти стик, складає:

$$N_c = 1.2 N_{14} = 1.2 * 424.7 = 509.64 \text{ кН},$$

з них на горизонтальну накладку прикладає:

$$N_\Gamma = 0.7 N_c = 0.7 * 509.64 = 356.75 \text{ кН}$$

Ширина горизонтальної накладки:

$$b_H = 2L_K + t_\phi + 2c = 2 * 12.5 + 1.0 + 2 * 2.0 = 30.0 \text{ см}$$

Тоді її товщина складе:

$$t_H = \frac{N_\Gamma}{b_H R_{\gamma_c}} = \frac{356.75 * 10^1}{30 * 270 * 1.0} = 0.44 \text{ см}$$

Накладка не повинна бути тоншою за фасонку, тому приймаємо $t_H = 10$ мм.

Перевіримо спрощено міцність стика:

$$\sigma_c = \frac{N_c}{A_{ум}} = \frac{509.64 * 10^1}{55} = 92.7 \text{ МПа} < R_{\gamma_c} = 270 * 1.0 = 270 \text{ МПа},$$

де $A_{ум} = t_H b_H + t_\phi 2b_K = 1.0 * 30.0 + 1.0 * 2 * 12.5 = 55.0 \text{ см}.$

$$\text{-по обушкy: } L_{w,o} = \frac{\alpha_o N_{\phi}}{n \beta_f k_{f,o} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.7 * 254.82 * 10^1}{2 * 0.7 * 0.6 * 180 * 1.0 * 1.0} = 11.8 \text{ см;}$$

$$\text{-по перу: } L_{w,\pi} = \frac{\alpha_{\pi} N_{24}}{n \beta_f k_{f,\pi} R_{wf} \gamma_{wf} \gamma_c} = \frac{0.3 * 254.82 * 10^1}{2 * 0.7 * 0.6 * 180 * 1.0 * 1.0} = 5.1 \text{ см.}$$

Додавши 1 см на непровар, отримуємо довжини швів: по обушкy 13 см та по перу 7 см.

Конструктивно призначаємо болти для скріплення двох півферм при монтажі.

Дані розрахунків зварних швів занесимо в табл. 3.7.

Результати розрахунку зварних швів у вузлах ферми

Табл. 3.7

Вузол	№ стержня	Переріз	Розрахункове зусилля N, кН	Шов по обушкy				Шов по перу			
				N _o , кН	k _{f,o} , мм	L _{w,o}		N _π , кН	k _{f,π} , мм	L _{w,π}	
						розрах.	констр.			розрах.	констр.
A	18	№70x5	30.90	21.63	4	2.1	5.0	9.27	4	0.9	5.0
	1	№50x5	35.45	24.82	4	-	21.0**	10.63	4	-	21.0**
B	19	№50x5	32.43	22.70	4	2.3	5.0	9.73	4	1.0	5.0
	1-2	№50x5	32.27	22.59	4	-	17.0**	9.68	4	-	14.0**
C	20	№100x7	303.07	212.15	6	14.0	15.0	90.92	4	9.0	10.0
	21	№50x5	197.90	138.53	6	9.2	11.0	59.37	4	5.9	11.0*
	2	№50x5	27.30	19.11	4	1.9	5.0	8.19	4	0.8	5.0
	2-3	№100x7	330.36	231.25	4	-	34.0**	99.11	4	-	52.0**
D	22	№50x5	29.93	20.95	4	2.1	5.0	8.98	4	0.9	5.0
	3-4	№100x7	29.78	20.85	4	-	19.0	8.93	4	-	15.0
E	23	№70x5	95.41	66.79	4	6.6	8.0	28.62	4	2.8	5.0
	24	№50x5	49.75	34.83	4	3.5	5.0	14.92	4	1.5	7.0*
	4-5	№100x7	99.23	69.46	4	-	18.0**	29.77	4	-	36.0**
F	25	№50x5	29.93	20.95	4	2.1	5.0	8.98	4	0.9	5.0
	5-6	№100x7	29.78	20.85	4	-	19.0	8.93	4	-	15.0
G	26	№56x5	62.57	43.80	4	4.3	6.0	18.77	4	1.9	5.0
	6-7	№100x7	270.06	189.04	4	12.5	14.0	81.02	4	8.0	15.0*
	гор. накл.	-250x10	300.50		5	47.7	52.0				
	верг. накл.	-250x10	270.06		5	21.4	23.0				
H	18	№70x5	30.90	21.63	4	2.1	5.0	9.27	4	0.9	5.0
	19	№50x5	32.43	22.70	4	2.3	5.0	9.73	4	1.0	5.0
	20	№100x7	303.07	212.15	8	10.5	12.0	90.92	5	7.2	9.0
	13	№125x14	203.70	142.59	5	-	28.0**	61.11	5	-	28.0**
I	21	№50x5	197.90	138.53	6	9.2	11.0	59.37	4	5.9	7.0
	22	№50x5	29.93	20.95	4	2.1	11.0*	8.98	4	0.9	11.0*
	23	№70x5	95.41	66.79	4	6.6	8.0	28.62	4	2.8	5.0
	13-14	№125x14	216.6	151.62	5	-	49.0**	64.98	5	-	49.0**
J	24	№50x5	49.75	34.83	4	3.5	5.0	14.92	4	1.5	5.0
	25	№50x5	29.93	20.95	4	2.1	9.0*	8.98	4	0.9	9.0*
	26	№56x5	62.57	43.80	4	4.3	6.0	18.77	4	1.9	6.0*
	14-15	№125x14	254.82	178.34	6	11.8	13.0	76.45	6	5.1	20.0*
	гор. накл.	-300x10	278.10		6	36.8	42.0				

Примітки. * - призначено конструктивно; ** - визначено графічно (k_f визначено за (29) і (30)).

Кронштейни балок горищного перекриття

Складається з 4 елементів: верхньої, торцевої (з сторони торця балки), нижньої та бокової пластин. Всі мають товщину 5 мм. Відстань між верхньою та нижньою пластинами повинна забезпечувати нормальне встановлення балки, тобто має складати 200 мм. Вона встановлюватиметься на проектне місце шляхом бокового засовування й закріпленням шпилькою М10 для запобігання горизонтального переміщення. Всі кронштейни повинні бути симетричні відносно прольоту, тобто на обох кронштейнах, які тримають одну балку, бокова пластина має бути по один бік від балки. Це необхідно для зручності монтажу.

Кріплення кронштейну здійснюється приварюванням до нижніх полиць кутників нижнього поясу за верхню пластину, катет $k_f = 6$ мм (ручне зварювання). Розміщення швів подібне до тих, які кріплять пластини в монтажних стиках. Катети швів, які з'єднують пластини між собою, $k_f = 3$ мм (напівавтоматичне зварювання).

Між протилежними кронштейнами, які встановлюються в одному місці, залишається проміжок 10 мм.

Така конфігурація кронштейна спричинена тим, що в деяких місцях фасонка займає місце, де він повинен бути. Був варіант зробити Т-подібний кронштейн, який вварювався би між кутниками (як прокладка), але прийнятий і так би залишився для місць, де неможливо встановити цей. Тому для зменшення кількості деталей та трудомісткості виготовлення залишається один варіант.

Кронштейн зображений на листі 5 графічної частини (Деталь А).

РОЗДІЛ 4

Організація будівельного виробництва

Взам. інв. №												
Підпис і дата												
Інв. №								192 Будівництво та цивільна інженерія				
		Зм.	Кільк.	Арк.	№ док.	Підпис	Дата					
		Зав. кафедри	Кайнц Д.І.					Автовокзал в місті Мукачеві		Стадія	Аркцш	Аркцшів
		Керівник	Кіс Н.Ю.							ДП	71	93
		Консультант	Несух М.М.					Пояснювальна записка		УжНУ, ІТФ, МБГ – 4		
		Н. контроль	Стецько І.І.									
		Розробив	Грицишук Е.П.									

4.1. Рішення по будівельному генеральному плану

Розробка будівельного генерального плану необхідна для організації будівельного процесу. На ньому потрібно вказати всі постійні (проектовані) та тимчасові будівлі, споруди та майданчики, які необхідні для виконання будівельно-монтажних робіт. Також слід передбачити шляхи руху будівельної техніки та майданчики для виконання ними певних робіт.

Постійні будівлі та споруди. До них належать раніше вказані головна будівля, зупинка громадського транспорту, сміттєвий майданчик, споруда для мийки та огляду автобусів, трансформаторна підстанція.

Тимчасові будівлі, споруди та майданчики. До них належать:

1. Контора майстра-прораба. Служить для розміщення документації будівництва, для проведення робіт з документами тощо. Розміри в плані – 2.4x6.0 м.
2. Санвузол. Служить для справляння природніх потреб та миття робітників. Містить туалетні та душові кабінки, умивальники. Розміри в плані – 2.4x6.0 м.
3. Побутова будівля. Служить для переодягання, харчування та відпочинку робітників. Розміри в плані – 7.2x6.0 м, складається з трьох частин, які з'єднуються між собою.
4. Пост охорони. Служить для перебування охоронця та його відпочинку. Розміри в плані – 2.4x4.0 м.
5. Склад інвентарю. Служить для розміщення робочого обладнання, інструментів тощо. Розміри в плані – 2.4x6.0 м.

Всі будівлі наведені до цього будівлі являють собою спеціальні контейнерні блоки, які доставляються на будівельний майданчик на час проведення робіт. Кожна повинна мати електропостачання, деякі водопостачання та каналізацію, теплоізоляцію (крім складу інвентарю).

6. Пожежний щит. Являє собою, так би мовити, металеву шафу. Служить для самостійного гасіння пожежі, ліквідації наслідків природніх явищ. Включає в себе базове протипожежне устаткування, знаряддя та матеріали. Розміри в плані – 0.5x2.0 м.
7. Майданчик для зберігання сипучих матеріалів. Слугує для зберігання сипучих будівельних матеріалів. Розміри в плані – 10.0x30.0 м
8. Майданчик для зберігання води. Слугує для зберігання води для будівельних потреб. Містить пластикові резервуари для води місткістю по 1 м³. Розміри в плані – 1.5x7.5 м.

9. Майданчик для будівельного сміття. Слугує для збору будівельного сміття. Являє собою відкритий майданчик. Містить два великогабаритні сміттєві контейнери по 8 м³. Розміри в плані – 4.0x4.0 м.

Три останні споруди являють собою відкриті майданчики.

10. Склад для зберігання металевих матеріалів. Слугує для зберігання різних металевих виробів – арматури, листового та фасонного прокату тощо. Розміри в плані – 7.0x15.0 м

11. Склад для зберігання інших матеріалів. Слугує для зберігання газоблоків, заводських цементних сумішей, клеїв, фарб тощо. Розміри в плані – 7.0x10.0 м

12. Майданчик для приготування будівельних сумішей. Слугує для приготування бетонних сумішей та цементних розчинів на будівельному майданчику. Розміри в плані – 4.0x6.0 м.

Три останні споруди являють собою закриті майданчики.

13. Майданчик для збирання металевих конструкцій. Слугує для збирання арматурних каркасів, збирання ферм з напівферм, також є місцем для проведення зварювальних робіт, виготовлення металевих виробів. Являє собою відкритий майданчик з переносним навісом. Це пов'язано з тим, що необхідний доступ для крана, який підійматиме чи опускатиме арматурні каркаси та ферми. Розміри в плані – 32.0x7.0 м.

Вибір крана. Для виконання будівельних робіт передбачено використання баштового та автомобільного кранів. За їхньою допомогою проводитимуться наступні роботи: подача будівельних матеріалів, монтаж стінових панелей, монтаж конструкцій даху тощо.

Критерії для вибору баштового крану:

1. Виліт стріли. Кран розміщуватиметься на північ від будівлі, на віддалі 1/3 довжини стіни від північно-західного кута будівлі. Необхідний максимальний проліт стріли становить 44.3 м – найвіддаленіший кут будівлі, до якого необхідна доставка прогонів даху.

2. Маса елементів, які необхідно встановити. Найважчий елемент – стінова керамзитобетонна панель 6.0x3.3x0.25 м масою 4.95 тонни (у випадку відсутності прорізів). У випадку неможливості встановлення баштовим краном (перевищення вантажопідйомності на певному вильоті стріли) застосовуватиметься автомобільний кран. Елементами, які обов'язково встановлюватимуться за допомогою баштового крана, є крокв'яні ферми даху, найважча з яких у зібраному стані має масу приблизно 2.8 тонни (по осі 1-1). Відстань між краном і серединою прольоту ферми коливається між 31 і 41 м. На відстані 41 м необхідно встановити ферму прольотом 6.0 м і масою приблизно 500 кг.

Прийнято рішення використати баштовий кран моделі Liebherr 91 EC з довжиною стріли 46.5 м (корисна довжина 45.0 м). На вильоті 45.0 м вантажопідйомність 1.9 т, на вильоті 33.4 м – 2.79 т, на вильоті 42.0 м – 2.08 т. Масу 6 т може переміщати до вильоту 17.7 м [17].

Критерії для вибору автомобільного крану:

1. Виліт стріли. Виліт не повинен бути надто великий, достатньо до 20 м. Переважно використовуватиметься для монтажу стінових панелей, які розташовуватимуться по зовнішньому контуру будівлі. Захоплення елементів відбувається відразу з вантажного автомобіля, який стоятиме поряд з автокраном.

2. Маса елементів, які необхідно встановити. Найважчий елемент – стінова керамзитобетонна панель 8.3x3.3x0.25 м масою 6.85 т. Переважно переміщатимуться будівельні матеріали (піддони з газоблоками, сумішами) масою до 2 т.

Прийнято рішення використати автокран моделі КС-3579-С-02. Дані по вильоту, довжині стріли та вантажопідйомності показані на рис. 4.1 [18].

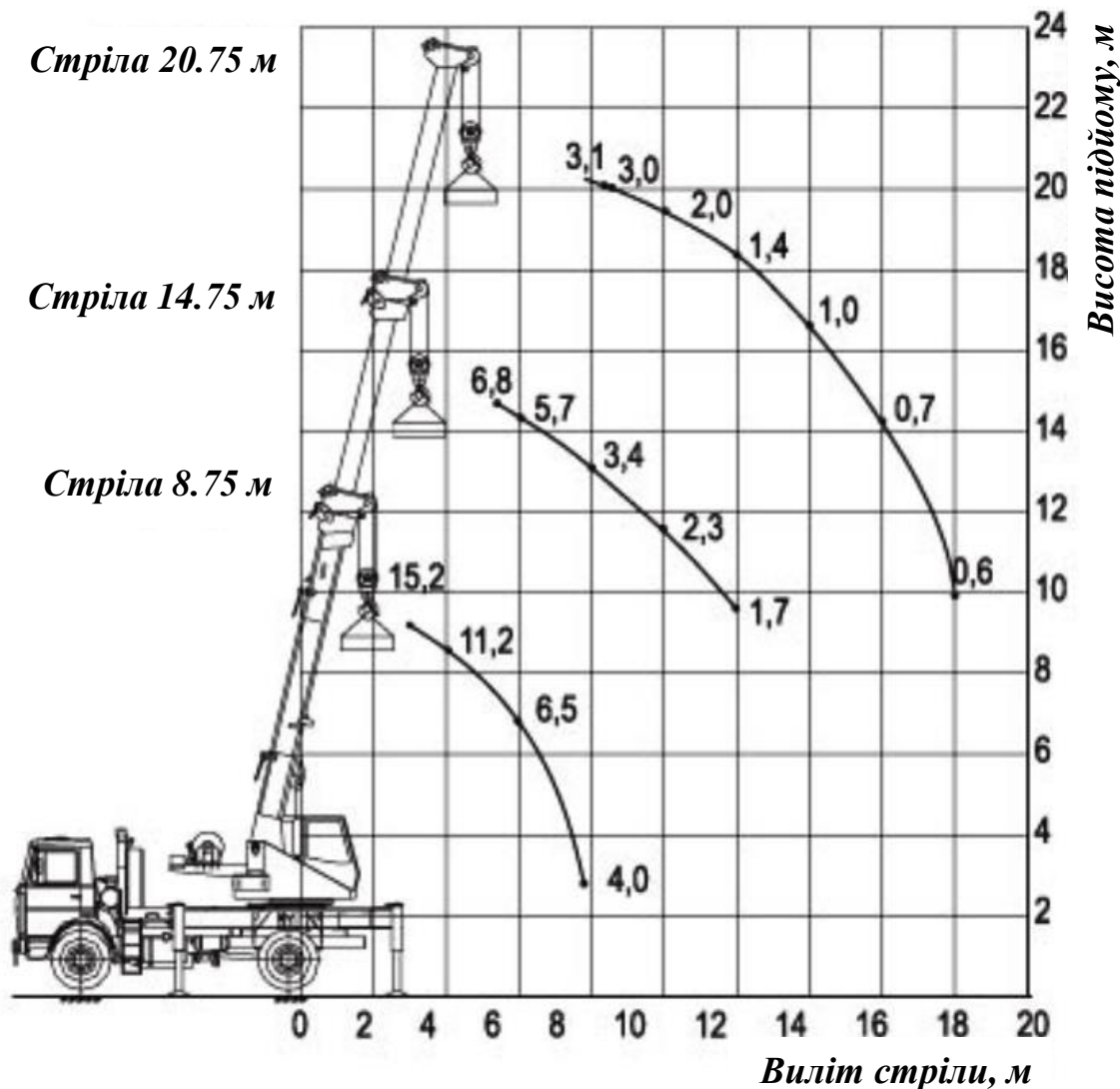

Рис. 4.1. Вантажопідйомність крана КС-3579-С-02 залежно від положення стріли

Покриття. Передбачено два види покриття:

1. Для майданчиків – уживані дорожні плити розмірами 2.0x3.0x0.14 м. При правильному укладанні забезпечують рівність та меншу забруднюваність поверхні, що є важливим, наприклад, для процесу збирання арматурних каркасів та ферм. Основою під плити слугує шар піску, який наноситься замість родючого шару.

2. Проїзди, заїзди, стоянки – «пиріг» з щебеню (зверху вниз): мілкий фракції 5-20 мм, середній фракції 20-40 мм, крупний фракції 40-70 мм. Кожен шар необхідно ущільнювати для якнайменшої деформативності під час експлуатації. Влаштовується дане покриття після вибірки родючого ґрунту.

Після закінчення будівельних робіт, для яких необхідні дані покриття, необхідно демонтувати відповідні матеріали й засипати місце, яке звільнилося, родючим ґрунтом (в потрібних місцях).

Тимчасова огорожа. Тимчасовий паркан являє собою листи з профнастилу, які прикріплені до сталевого каркасу з стійок (кругла труба 60x3 мм) і перемичок (профільна труба 20x40x3 мм). Стійки вкопані в землю на глибину 0.8 м, крок становить 2.4 м (труба довжиною 12 м перекриває 5 прольотів).

Тимчасові інженерні мережі. До них належать електропостачання, водопостачання і водовідведення. Тимчасова електромережа являє собою кабелі, які йдуть від трансформаторної підстанції до споживачів: тимчасові будівлі, майданчики, прожектори для освітлення в темний час доби. Передбачено прокладання кабелів на опорах на рівні від 3.5 м (проходи) до 6.0 м (проїзди) над землею.

4.2. Мережевий графік

Мережевий графік необхідний для організації будівельного процесу, а саме для складання календарного плану виконання будівельно-монтажних робіт, оцінки необхідних матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, для контролю та дотримання графіків виконання робіт для запобігання можливих запізнь та зривів.

Для складання мережевого графіку необхідний список будівельно-монтажних робіт, виконання яких передбачено для даного об'єкту, кількість днів, які необхідні для їх виконання, та кількість працівників, які виконуватимуть дані роботи. Також важливою є черговість проведення робіт.

Перелік будівельних робіт, які пов'язані з самим будівництвом:

1. Влаштування тимчасової огорожі – буріння ям, заливка стійок, зварювання металевого каркасу, кріплення профнастилу.

2. Земляні роботи – розчистка території від рослинності, зелених насаджень, розрівнювання поверхні ґрунту, розбивка координаційних осей будівель і споруд, попереднє (чорнове) риття котлованів і траншей, вибірка рослинного ґрунту в необхід-

них місцях.

3. Влаштування тимчасових будівель, споруд та мереж – доставка на будівельний майданчик та установка блок-контейнерів тимчасових будівель, матеріалів для влаштування майданчиків та тимчасових проїздів, установка трансформаторної підстанції, прокладання тимчасових інженерних мереж (електропостачання, водопостачання і водовідведення).
4. Влаштування фундаментів – доробка котлованів і траншей, підготовка основи, влаштування гідроізоляції, установка опалубки, збирання та монтаж арматурних каркасів, заливка бетонної суміші, догляд за застиганням бетону, зняття опалубки, зворотна засипка.
5. Влаштування зовнішніх інженерних систем – прокладка комунікацій по ділянці (електро-, водо- та газопостачання і водовідведення).
6. Влаштування колон підвального поверху – установка опалубки, збирання та монтаж арматурних каркасів, заливка бетонної суміші, догляд за застиганням бетону, зняття опалубки.
7. Влаштування чорнової підлоги підвального поверху – підготовка основи, влаштування гідро-, тепло- та пароізоляції, монтаж арматурної сітки, заливка бетонної суміші, догляд за застиганням бетону.
8. Влаштування перекриття підвального поверху – перелік робіт, як для роботи 6, також влаштування сходів.
9. Влаштування колон 1-го поверху – перелік робіт, як для роботи 6.
10. Влаштування чорнової підлоги 1-го поверху – перелік робіт, як для роботи 8.
11. Влаштування перекриття 1-го поверху – перелік робіт, як для роботи 7.
12. Влаштування колон 2-го поверху – перелік робіт, як для роботи 6.
13. Влаштування перекриття 2-го поверху – перелік робіт, як для роботи 7.
14. Влаштування колон 3-го поверху – перелік робіт, як для роботи 6.
15. Влаштування даху – доставка, збірка та установка ферм даху, прогонів, обробка конструкцій (фарбування), влаштування гідроізоляції покрівлі, кріплення профнастилу, підшивка звисів та торців даху.
16. Влаштування горіщного перекриття – монтаж балок, влаштування настилу з дошок, влаштування тепло- та пароізоляції, каркасу з металопрофілю.
17. Влаштування стін та перегородок – доставка та монтаж стінових панелей, кладка стін та перегородок.
18. Влаштування прорізів – замір, виготовлення, доставка та встановлення вікон,

дверей.

19. Влаштування внутрішніх інженерних мереж – прокладання електричних кабелів, газових, водяних і каналізаційних труб, кабелів зв'язку тощо. Сюди також входить прокладка кабелів по зовнішнім поверхням стін.

20. Чорнова підготовка стін та підлог – оштукатурювання стін і заливка стяжок підлог.

21. Внутрішнє оздоблення – заливка бетонної чистової стяжки, укладання плитки, шпаклювання й фарбування стін, кріплення гіпсокартону на стелі, її шпаклювання та фарбування.

22. Зовнішнє оздоблення – влаштування теплоізоляції стін, їх оштукатурювання та фарбування; влаштування металевого каркасу (продовження стін 2-го поверху у висоту), його фарбування та обшивка OSB-плитами, влаштування теплоізоляції, оштукатурювання та фарбування; укладання плитки на зовнішніх сходах, площадках і цоколі.

23. Влаштування водостічної системи даху – монтаж кріплення ринв, самих ринв, водостічних труб, під'єднання труб до зливових лотків.

24. Влаштування інженерного обладнання – встановлення всього інженерного обладнання (див п. 2.2, с. 28-29).

25. Благоустрій території – планування поверхні ґрунту, влаштування мощення, асфальтобетонного покриття, відмосток, вуличного освітлення, висадження дерев, кущів та газону, спорудження навісу перону, встановлення лавок, урн для сміття. Паралельно з виконанням робіт необхідно проводити перенесення або демонтаж тимчасових будівель і споруд.

26. Пусконаладка та запуск об'єкту – запуск та налагодження інженерних систем, підсумкова перевірка якості виконання робіт.

Виконання даних робіт передбачено і для інших будівель і споруд на ділянці.

Список робіт з кількістю осіб, які їх виконують, тривалістю виконання у днях, а також сам мережевий графік зображено у графічній частині роботи (див. аркуш б).

5.1. Техніко-економічні показники

Техніко-економічні показники включають основні дані об'єкта, які впливають на його експлуатацію, доцільність та раціональність будівництва, об'ємно-планувальні рішення, які повинні відповідати нормам та запитам замовника тощо.

Дипломним проектом передбачено складання техніко-економічних показників (ТЕП) по генеральному плану (табл. 5.1) та будівлі (табл. 5.2).

Техніко-економічні показники по генеральному плану

Табл. 5.1

№	Показник	Одиниці вимірювання	Кількість
1	Площа ділянки	м ²	14 678.61
2	Площа забудови	м ²	1 773.64
3	Площа ділянки з твердим покриттям	м ²	6 742.75
4	Площа озеленення	м ²	6 162.22
5	Щільність забудови	%	12.08
6	Коефіцієнт озеленення	%	41.98
7	Коефіцієнт використання території	%	58.02

Техніко-економічні показники будівлі

Табл. 5.2

№	Показник	Одиниці вимірювання	Кількість
1	Поверховість	шт.	3
2	Ступінь вогнестійкості	-	III
3	Площа забудови	м ²	1 405.54
4	Загальна площа	м ²	2 350.53
5	Корисна площа	м ²	2 040.53
6	Будівельний об'єм:	м ³	14 944
	в т.ч. вище відмітки ±0.000	м ³	13 620
	нижче відмітки ±0.000	м ³	1 324
7	Висота поверху:		
	підвального	м	3.6
	першого	м	3.3
	другого	м	3.49
	третього	м	3.4
8	Конструктивна схема	-	Каркасна

5.2. Розрахунок вартості влаштування мощення

Передбачено складання локального кошторису на влаштування мощення типів 1 і 2 (табл. 5.3).

Будівництво автовокзалу по вул. Томаша Масарика в м. Мукачеві Закарпатської області

2024

Локальний кошторис на будівельні роботи №1

на влаштування мощення

Основа:

креслення (специфікації)

Кошторисна вартість

3 508.583 тис. грн.

Кошторисна трудомісткість

4.72312 тис. люд.год.

Кошторисна заробітна плата

453.729 тис. грн.

Середній розряд робіт

3,2 розряд

Складений за поточними цінами станом на «1 червня» 2024 року

Табл. 5.3

№	Обґрунтування (шифр норми)	Найменування робіт і витрат	Одиниця виміру	Кількість	Вартість одиниці, грн		Загальна вартість, грн			Витрати труда робітників, люд.год.	
					Всього заробітної плати	експлуатації машин в тому числі заробітної плати	Всього	заробітної плати	експлуатації машин в тому числі заробітної плати	не зайнятих обслуговуванням машин	
										тих, що обслуговують машини	
										на одиницю	всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
		Тип мощення 1									
1	КР18-12-7	Улаштування дорожніх корит коритного профілю із застосуванням екскаваторів, глибина корита до 400 мм	100м ²	11.823	$\frac{1894.41}{273.84}$	$\frac{1620.57}{433.48}$	22398	3238	$\frac{19160}{5125}$	$\frac{3.7000}{4.4380}$	$\frac{43.75}{52.47}$
2	С311-10	Перевезення ґрунту до 10 км (середня густина 1.4 т/м ³)	т	662.088	$\frac{119.79}{-}$	$\frac{119.79}{16.34}$	79312	-	$\frac{79312}{10819}$	$\frac{-}{0.1610}$	$\frac{-}{106.60}$
3	КБ27-17-3 к = 1.15 згідно з Вказ. п. 2.4	Улаштування основи тротуарів із щебеню за товщини шару 12 см	100м ²	11.823	$\frac{23125.12}{2681.64}$	$\frac{1605.18}{426.85}$	273408	31705	$\frac{18978}{5047}$	$\frac{33.3040}{4.1398}$	$\frac{393.75}{48.94}$
4	КБ27-17-4 к = 3, к = 1.15 згідно з Вказ. п. 2.4	Улаштування основи тротуарів із щебеню за зміни товщини на кожен 1 см додавати або вилучати до/з норми 27-17-3 (+23 см)	100м ²	11.823	$\frac{44323.15}{-}$	$\frac{2744.44}{745.64}$	524033	-	$\frac{32448}{8816}$	$\frac{-}{7.4987}$	$\frac{-}{88.66}$

Продовження табл. 5.3

5	КБ27-65-3 к = 1.15 згідно з Вказ. п. 2.4	Улаштування покриття з фігурних елементів мощення з приготуванням піщано-цементної суміші площадок та тротуарів шириною понад 2 м	1000м ²	1.1823	$\frac{170327.67}{72283.83}$	$\frac{15113.23}{5189.07}$	201378	85461	$\frac{17868}{6135}$	$\frac{815.7525}{60.8590}$	$\frac{964.46}{71.95}$
6	С1426-11789 варіант 2	Плитки тротуарні прямокутні, тип «Лунго», з фаскою, 70x280x60 мм	м ²	1194.123	$\frac{411.00}{-}$	$\frac{-}{-}$	490785	-	$\frac{-}{-}$	$\frac{-}{-}$	$\frac{-}{-}$
7	С111-1776-ПІ варіант 1	Круг відрізний алмазний, діаметр 230 мм	шт.	10.04955	$\frac{552.80}{-}$	$\frac{-}{-}$	5555	-	$\frac{-}{-}$	$\frac{-}{-}$	$\frac{-}{-}$
		Тип мощення 2									
9	КР18-12-7	Улаштування дорожніх корит коритного профілю із застосуванням екскаваторів, глибина корита до 400 мм	100м ²	10.837	$\frac{1894.41}{273.84}$	$\frac{1620.57}{433.48}$	20530	2968	$\frac{17562}{4698}$	$\frac{3.7000}{4.4380}$	$\frac{40.10}{48.09}$
10	С311-10	Перевезення ґрунту до 10 км (середня густина 1.4 т/м ³)	т	606.872	$\frac{119.79}{-}$	$\frac{119.79}{16.34}$	72697	-	$\frac{72697}{9916}$	$\frac{-}{0.1610}$	$\frac{-}{97.71}$
11	КБ27-17-3 к = 1.15 згідно з Вказ. п. 2.4	Улаштування основи тротуарів із щебеню за товщини шару 12 см	100м ²	10.837	$\frac{23125.12}{2681.64}$	$\frac{1605.18}{426.85}$	250607	29061	$\frac{17395}{4626}$	$\frac{33.3040}{4.1398}$	$\frac{360.92}{44.86}$
12	КБ27-17-4 к = 3, к = 1.15 згідно з Вказ. п. 2.4	Улаштування основи тротуарів із щебеню за зміни товщини на кожен 1 см додавати або вилучати до/з норми 27-17-3 (+23 см)	100м ²	10.837	$\frac{44323.15}{-}$	$\frac{2744.44}{745.64}$	480330	-	$\frac{29742}{8081}$	$\frac{-}{7.4987}$	$\frac{-}{81.26}$
13	КБ27-65-3 к = 1.15 згідно з Вказ. п. 2.4	Улаштування покриття з фігурних елементів мощення з приготуванням піщано-цементної суміші площадок та тротуарів шириною понад 2 м	1000м ²	1.0837	$\frac{170327.67}{72283.83}$	$\frac{15113.23}{5189.07}$	184584	78334	$\frac{16378}{5623}$	$\frac{815.7525}{60.8590}$	$\frac{884.03}{65.95}$
14	С1426-11789 варіант 2	Плитки тротуарні прямокутні, тип «Авеню», з фаскою, 400x400x60 мм	м ²	1094.537	$\frac{454.50}{-}$	$\frac{-}{-}$	497467	-	$\frac{-}{-}$	$\frac{-}{-}$	$\frac{-}{-}$
15	С111-1776-ПІ варіант 1	Круг відрізний алмазний, діаметр 230 мм	шт.	9.21145	$\frac{552.80}{-}$	$\frac{-}{-}$	5092	-	$\frac{-}{-}$	$\frac{-}{-}$	$\frac{-}{-}$
		Порєбрик									
16	КР18-30-1	Установлення бетонних порєбриків на бетонну основу	м	927.5	$\frac{111.83}{105.39}$	$\frac{-}{-}$	103722	97749	$\frac{-}{-}$	$\frac{1.32}{-}$	$\frac{1224.30}{-}$
17	С188888-35 варіант 1	Порєбрик 1000x200x80	шт.	928	$\frac{156}{-}$	$\frac{-}{-}$	144768	-	$\frac{-}{-}$	$\frac{-}{-}$	$\frac{-}{-}$

Продовження табл. 5.3

18	C1424-11600	Суміші бетонні готові важкі, клас бетону B15 (M200), крупність заповнювача до 20 мм (0.015 м ³ на 1 м.п.)	м ³	13.9	<u>2641.38</u> -	<u>-</u> -	36715	-	<u>-</u> -	<u>-</u> -	<u>-</u> -
19	C1421-9453	Щебінь із природного каменю для будівельних робіт, фракція 20-40 мм, марка M1000 і вище	м ³	27.8	<u>1059.56</u> -	<u>-</u> -	29456	-	<u>-</u> -	<u>-</u> -	<u>-</u> -
		Разом прями витрати по кошторису					3 422 837	328 516	<u>321 540</u> 68 886		<u>3 911.31</u> 706.49
		Разом будівельні роботи, грн.					3 422 837				
		в тому числі:									
		вартість матеріалів, виробів та комплектів, грн.					2 772 781				
		всього заробітна плата, грн.					397 402				
		Загальновиробничі витрати, грн.					85746				
		трудоємність в загальновиробничих витратах, люд.год.					105.32				
		заробітна плата в загальновиробничих витратах, грн.					56327				
		Всього будівельні роботи, грн.					3 508 583				

		Всього по кошторису, грн.					3 508 583				
		Кошторисна трудоємність, люд.год.					4 723.12				
		Кошторисна заробітна плата, грн.					453 729				

Склав _____ (Грицищук Є.П.)

Перевірів _____ (Кайнц Д.І.)

РОЗДІЛ 6

Охорона праці та навколишнього середовища

Взам. інв. №										
	Підпис і дата							192 Будівництво та цивільна інженерія		
Інв. №										
	Зм.	Кільк.	Арк.	№ док.	Підпис	Дата				
	Заб. кафедри	Кайнц Д.І.					Автовокзал в місті Мукачеві	Стадія	Аркцш	Аркцшів
	Керівник	Кіс Н.Ю.						ДП	83	93
	Консультант	Галик Й.М.								
Н. контроль	Стецько І.І.									
Розробив	Грицишук Е.П.					Пояснювальна записка	УжНУ, ІТФ, МБГ – 4			

6.1. Охорона праці в будівництві

Заходи з охорони праці в будівництві проводяться згідно з ДБН А.3.2-2-2009 «Охорона праці і промислова безпека у будівництві» [19] та інших нормативних актів.

Загальні вимоги

Будівельний майданчик з необхідними робочими місцями повинні бути підготовлені для безпечного проведення робіт, до їх початку.

Роботодавець повинен забезпечити робітників санітарно-побутовими приміщеннями, питною водою, харчуванням та медичним обслуговуванням. Санітарно-побутові приміщення повинні бути введені в експлуатацію до початку проведення робіт.

Виробничі та санітарно-побутові приміщення, місця для відпочинку, робочі місця слід розташовувати за межами небезпечних зон.

Робочі місця, проходи, проїзди повинні утримуватись у чистоті для забезпечення нормальної експлуатації.

Під час роботи підйимального крану необхідно використовувати захисні пристрої в місцях переміщення працівників та (або) їх роботи. А взагалі необхідна заборона руху та праці робітників у зоні роботи крану під час його використання.

Місця проведення небезпечних робіт повинні бути огорожені сигнальною огорожею.

Проходи та місця проведення робіт, де є ризик падіння певних матеріалів, повинні бути обладнані навісами або дахами. Входи до будівель та споруд на час будівництва повинні бути обладнані козирками з шириною не менше ширини входу, довжина – відповідно до величини небезпечної зони.

Робочі місця, проходи, проїзди для експлуатації в темний час доби, а також всі закриті приміщення повинні бути обладнані освітленням і задовільняти вимоги по освітленості. Обладнання систем освітлення конструктивно не повинно створювати ризик ураження струмом.

Між місцями зберігання будівельних матеріалів (стелажами, штабелями) необхідно забезпечити прохід шириною не менше 1.0 м і проїзд (в разі необхідності) шириною, який забезпечує нормальний проїзд та розвантаження транспорту.

Біля в'їзду на території будівельного майданчику необхідно розмістити схему руху транспорту по території.

Під час проведення земляних або інших робіт, які потребують використання будівельної техніки, заборонено перебувати в зоні роботи даної техніки стороннім особам.

Електробезпека

Улаштування і обслуговування тимчасових мереж повинні проводити робітники, які мають відповідна кваліфікацію.

Розведення тимчасових електромереж напругою до 1000 В необхідно виконувати у вигляді ізольованих кабелів на опорах на висоті не менше: 2.5 м над робочими місцями; 3.5 м над проходами; 6.0 м над проїздами.

Світильники загального освітлення необхідно встановлювати на висоті не менше 2.5 м від рівня підлоги чи настилу. Світильники повинні бути тільки промислового виготовлення (заводські).

Вимикачі, рубильники й інші комутаційні прилади повинні бути у волого-, пожежо- та вибухозахищеному виконанні.

Усі пускові установки повинні бути розміщені так, щоб уникати випадкового ввімкнення. Забороняється ввімкнення декількох приладів одним пусковим пристроєм. Розподільчі щити та рубильники необхідно закривати на замок.

Розетки повинні бути обладнані пристроєм захисного відключення (ПЗВ) зі струмом спрацювання не більше, ніж 30 мА.

Металеві будівельні риштування, металеві огорожі місць, де виконуються роботи, корпуси устаткування та машин з електроприводом необхідно заземлювати.

Не допускається експлуатація несправного обладнання, а також з видимими пошкодженнями корпусу або електричної частини (наприклад пошкодження проводу).

Пожежна безпека

За функціонування системи пожежної безпеки на будівництві відповідає роботодавець, він повинен призначити особу, відповідальну за дотримання працівниками правил пожежної безпеки.

На об'єкті повинні бути інструкції з пожежної безпеки.

Працівники допускаються до роботи лише після інструктажу з пожежної безпеки відповідно до НАПББ.02.005.

На будівельному майданчику повинні знаходитися первинні засоби пожежогасіння, наприклад пожежний щит (передбачено для даного об'єкта).

До всіх будівель та споруд на будмайданчику повинен бути вільний доступ, а протипожежні відстані між ними відповідати вимогам ДБН 360, ДБН В.2.2-15.

У місцях, де розміщено горючі чи легко займисті матеріали (наприклад акрилові фарби, розчинники, паливо), куріння заборонено. Користування відкритим вогнем відносно даних речовин дозволяється на відстані понад 50 метрів.

Не дозволяється накопичувати на будмайданчику горючі відходи (промаслені ганчірки, тирсу, стружку, пластмаси тощо), їх необхідно зберігати в закритих металевих контейнерах у безпечному місці.

Проходи до засобів пожежогасіння повинні бути вільними і позначені відповідними знаками.

На робочих місцях, де передбачається використання вибухонебезпечних чи шкідливих речовин (фарби, клеї, мастики), забороняється використовувати відкритий вогонь та виконувати роботи, що супроводжуються іскроутворенням. Ці робочі місця необхідно регулярно провітрювати. Електроустановки в таких зонах повинні бути у вибухобезпечному виконанні. Також необхідно запобігати виникненню та накопиченню зарядів статичної електрики.

Шляхи евакуації повинні бути вільними від сторонніх предметів і якнайкоротшими до евакуаційних виходів. Також евакуаційні шляхи й виходи повинні бути позначені відповідно до ДСТУ ISO 6309.

На період перебування людей на будівельному об'єкті в будівлі заборонено закривати на замки двері евакуаційних виходів.

Шляхи евакуації повинні бути обладнані автоматичними аварійними джерелами світла.

Забезпечення захисту працівників від дії шкідливих виробничих факторів

Концентрації шкідливих речовин у повітрі робочих зон, а також рівні шуму та вібрацій не повинні перевищувати гранично-допустимих, які наведено у відповідних нормах.

Під час будівельно-монтажних робіт на майданчику контроль за додержанням санітарно-гігієнічних норм повинен здійснюватися відповідно до порядку, визначеному на даному об'єкті.

Робітники повинні бути забезпечені засобами індивідуального захисту.

У разі появи шкідливих газів роботи необхідно тимчасово припинити і продовжити тільки після провітрювання робочих місць та забезпечення вентиляцією і забезпечення працюючих необхідними засобами індивідуального захисту.

Устаткування, під час експлуатації якого можливе потрапляння у повітря шкідливих газів, парів, пилу, повинно поставлятися у комплекті з усіма необхідними укриттями і пристроями, що забезпечують надійну герметизацію джерел виділення шкідливих речовин.

Під час використання полімерних матеріалів і виробів, у тому числі імпортованих, необхідно керуватися паспортами на них, знаками і написами на тарі, в якій вони знаходилися, санітарно-епідеміологічним висновком про відповідність санітар-

ним нормам і правилам України, а також інструкціями щодо їх застосування, затвердженими у визначеному порядку.

Забороняється використання вибухонебезпечних і токсичних матеріалів і виробів без ознайомлення персоналу з інструкціями щодо їх застосування.

Лакофарбові, ізоляційні, опоряджувальні та інші матеріали, що виділяють вибухонебезпечні або шкідливі речовини, дозволяється зберігати на робочих місцях у кількостях, що не перевищують змінної потреби.

Матеріали, що містять шкідливі чи вибухо- й пожежонебезпечні розчинники, необхідно зберігати в герметично закритій тарі.

Машини й агрегати, що створюють шум під час роботи, необхідно експлуатувати так, щоб рівні звукового тиску на постійних робочих місцях у приміщеннях і на території майданчику не перевищували допустимих величин, зазначених в ДСН 3.36.037.

Для усунення шкідливого впливу на працюючих підвищеного рівня шуму необхідно застосовувати:

-технічні засоби (зменшення шуму у джерелі його утворення; удосконалення технологічних процесів, щоб рівні звукового тиску на робочих місцях не перевищували допустимих);

-дистанційне керування машинами, що створюють підвищений шум;

-засоби індивідуального захисту;

-будівельно-акустичні заходи;

-організаційні заходи (вибір раціонального режиму праці та відпочинку, скорочення часу перебування в умовах шуму, лікувально-профілактичні заходи тощо).

Виробничі зони, в яких рівень шуму може перевищувати гранично-допустимий рівень, повинні бути забезпечені пристроями, що автоматично контролюють рівень шуму та сигналізують про його перевищення.

Зони з рівнем звукового тиску понад 80 дБА необхідно позначити знаками небезпеки відповідно до норм. Робота в цих зонах без використання засобів індивідуального захисту забороняється.

Забороняється навіть короткочасне перебування працюючих у зонах звукового тиску, що перевищує 130 дБА у будь-якій октавній смузі без використання засобів індивідуального захисту.

Виробниче устаткування, що генерує вібрацію, повинно відповідати вимогам ДСН 3.3.6.039

Для усунення шкідливого впливу вібрації на робітників необхідно вживати

такі заходи:

- знижувати рівні вібрації в джерелі її утворення конструктивними або технологічними заходами;
- зменшувати рівні вібрації на шляху її поширення засобами віброізоляції і вібропоглинання;
- забезпечувати дистанційне керування, що виключає передачу вібрації на робочі місця;
- застосовувати засоби індивідуального захисту.

6.2. Охорона навколишнього середовища при будівництві

Під час проектування та будівництва будинків і споруд заходи з охорони навколишнього природного середовища необхідно здійснювати відповідно до Законів України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про охорону атмосферного повітря», «Про природно-заповідний фонд України», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», «Про ядерну безпеку», «Про дорожній рух», «Про об'єкти підвищеної небезпеки», «Про відходи», а також Переліку видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку.

У разі потрапляння шкідливих хімічних речовин в атмосферне повітря від матеріалів, що використовуються під час виконання будівельно-монтажних робіт, концентрація шкідливих речовин не повинна перевищувати гранично-допустимих величин згідно з вимогами норм.

Заходи захисту навколишнього середовища повинні бути визначені в проекті організації будівництва (ПОБ) й проекті виконання робіт (ПВР) і виконуватися згідно з вимогами ДБН А.3.1-5.

Оцінка впливу на навколишнє природне середовище матеріалів і споруд виконується згідно з вимогами ДБН А.2.2-1 та ДБН В.1.2-8.

Для дотримання в процесі будівництва вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища та населення в проектно-технологічній та проектнокошторисній документації необхідно передбачити виконання таких заходів:

- прокладання тимчасових автомобільних та інших під'їзних шляхів необхідно здійснювати так, щоб запобігти та унеможливити ушкодження дерев та кущів;
- виймання та складування родючого шару ґрунту та подальше його використання здійснювати згідно з ДБН А.3.1-5.
- запобігання пилоутворенню та забрудненню атмосферного повітря;

-виконання комплексу заходів з утилізації та знешкодження твердих і рідких відходів;

-виконувати знезараження промислових та побутових стоків згідно з Правилами приймання стічних вод підприємств у комунальні та відомчі системи каналізації населених пунктів України.

Під час виконання будівельно-монтажних робіт забороняється:

-випускання стічних вод, а також неочищених господарсько-побутових або виробничих стоків, що утворюються на будівельному майданчику або поряд з ним;

-знищення на будівельному майданчику деревинно-кущової рослинності, якщо це не передбачено проектною документацією (знищені дерева та кущі необхідно компенсувати висадженням подібної рослинності після закінчення будівництва);

-складання відходів та сміття у зонах житлової забудови без застосування спеціальних пристроїв.

Відповідальність за порушення зазначених вимог несе безпосередньо керівник.

ВИСНОВКИ

У результаті виконання кваліфікаційної роботи «Автовокзал в місті Мукачеві» було проведено комплексні дослідження та розроблено проект забудови та організації території автовокзалу.

Мною виконані наступні завдання:

1. Проаналізовані місцеві умови будівництва, а саме кліматичні, сейсмологічні, містобудівні, умови розміщення населеного пункту, які теж впливають на будівництво й характеристики об'єкту. У результаті аналізу була вибрана найбільш підходяща, на мою думку, ділянка для проектування серед всіх наявних вільних, основними позитивними рисами якої є: великі розміри, близькість до об'єктів тяжіння населення, розташованість недалеко від центру, наявність хорошого міського пасажирського сполучення, безпосередня близькість до магістральної вулиці.

2. Врахувавши багато вимог (по енергоефективності, інклюзивності, сейсмостійкості, безпеці та комфорту громадян), а також сучасні тенденції в будівництві було розроблено архітектурно-будівельні та конструктивні рішення будівель та споруд автовокзалу. Для проектування головної будівлі було взято типовий проект, дорацювавши його в плані інклюзивності, комфорту, практичності, а також врахувавши сучасні тенденції. З важливого – влаштування елементів інклюзивності, а саме пандусу на вході з оптимальним ухилом, ліфт для маломобільних груп населення, вбиральня для людей з інвалідністю.

3. Врахувавши вимоги по інклюзивності, габарити та кількість транспорту (автобусів та автомобілів), кількість відвідувачів, а також сучасні тенденції в будівництві та благоустрої, було запроєктовано ділянку автовокзалу. Передбачається 10 платформ для посадки пасажирів, 10 місць для стоянки автобусів, 36 місць для стоянки легкових автомобілів (в тому числі 3 для автомобілів людей з інвалідністю та 3 для таксі). Запроєктовано мережу доріжок та проїздів, які забезпечуватимуть зручний рух відвідувачів автовокзалу та транспорту. Проведено роботи по благоустрою ділянки: передбачено висадку зелених насаджень, влаштування малих архітектурних форм (лавки, урни для сміття, ліхтарі, велостоянка). Також враховано інклюзивність: влаштування пониження рівня тротуарів біля пішохідних переходах та біля стоянки для автомобілів людей з інвалідністю, достатня ширина доріжок, відсутність на них перешкод

4. Врахувавши вимоги з безпеки проведення робіт та особливості технологічних процесів було розроблено рішення по організації будівельного виробництва, а саме: складено мережевий графік виконання робіт, в результаті отримано необхідний період будівництва – 320 днів; розроблено будівельний генеральний план, виконано підбір підйимального обладнання (баштовий та автомобільний крани), врахувавши маси елементів, які потрібно підняти та встановити, та необхідний виліт стріли, тобто відстань переміщення. З особливостей технологічних процесів: розміри бу-

дівлі (необхідний великий виліт стріли баштового крану), необхідна велика (порівняно) вантажопідйомність на максимальному вильоті стріли, також необхідність майданчика для збірки ферм даху (сама довжина ферм трохи більше 24 м). На будівельному генеральному плані передбачено тимчасові будівлі, споруди та майданчики, тимчасову електромережу та господарсько-питний водопровід, тимчасові проїзди для будівельної техніки та автомобілів робітників.

5. Складено техніко-економічні показники об'єкта, а саме по генеральному плану та ТЕП будівлі. У результаті складання показників отримано дані по ділянці (площа забудови, озеленення, твердих покриттів, щільність забудови, коефіцієнт озеленення та використання території) та по будівлі (поверховість, ступінь вогнестійкості, загальна площа, корисна площа, будівельний об'єм, висота поверхів).

Також складено локальний кошторис на виконання будівельно-монтажних робіт, а саме влаштування мощення типів 1 і 2 сумарною площею 2 265.99 м². Передбачено проведення наступних робіт: влаштування котловану глибиною 400 мм за допомогою екскаваторів, перевезення викопаного ґрунту вантажними автомобілями, встановлення поребриків на основу з щебеню та подушку з бетонного розчину, влаштування основи з щебеню товщиною 350 мм, укладання бруківки з попереднім влаштуванням цементно-піщаної подушки. Кошторисна вартість влаштування мощення, враховуючи вартість матеріалів та робіт, склала 3 508 583 грн.

6. Розроблено рішення по охороні праці в будівництві, ключовими з яких є питання з організації будівельного майданчика та робочих місць (загальні положення), з електробезпеки, пожежної безпеки та із забезпечення захисту працівників від впливу шкідливих виробничих факторів. Це необхідно для запобігання неприємним та (або) небезпечним ситуаціям на будівництві та шкідливого впливу на здоров'я та життя робітників, які можуть бути пов'язані з недбалістю, порушенням норм, непродуктивністю або нерозумінням проведення будівельних робіт.

Також розроблено рішення по охороні навколишнього середовища, які пов'язані з обмеженням викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря, із збереженням рослинності, демонтаж якої не передбачено проектом, із заборонаю викидання будівельних твердих або рідких відходів не в спеціальні ємкості або не виконавши заходи із знезараження. Це необхідно для запобігання забруднення навколишнього середовища, як повітря, так і ґрунту й води.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. ДСТУ–Н Б В.1.1-27:2010. Будівельна кліматологія. – Київ: Мінрегіонбуд України, 2011. – 123 с.
2. Сайт Climate data: Mukacheve climat (Ukraine). [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://en.climate-data.org/europe/ukraine/zakarpattia-oblast/mukacheve-33372>
3. ДБН В.1.2-2:2006. Навантаження і впливи. – Київ: Мінбуд України, 2006. – 77 с.
4. ДБН В.1.1-12:2014. Будівництво у сейсмічних районах України. Київ: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2014. – 110 с.
5. Сайт дистанційного навчання Запорізького національного університету»: Тема 11 Зовнішній транспорт. Території і споруди для автодорожнього транспорту. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/451815/mod_resource/content/3/Тема%2011%20Зовнішній%20транспорт.%20Території%20і%20споруди%20для%20автодорожнього%20транспорту.pdf
6. Сайт Офіційні тести з ПДР України: Правила дорожнього руху. Теоретичний курс майбутнього водія. [Електронний ресурс]. Режим доступу:
<https://pdr.infotech.gov.ua/theory/rules>
7. Сайт GSB: Технологія укладання бруківки та фігурних елементів мощення (ФЕМ). [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
https://garantspecbud.lviv.ua/p-ukladannja_brukivky/
8. Сайт 1beton.in.ua: Виготовлення асфальтобетонного покриття в домашніх умовах, ремонт і укладання. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://1beton.in.ua/vydy-betonu/asfaltobeton/71-vigotovlennya-asfaltobetonного-pokrittya.html>
9. ДБН В.2.2-40:2018. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення. – Київ: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2018. – 64 с.
10. Багрій Н.Ю. Методичні вказівки до виконання курсового проекту з дисципліни «Міське зелене будівництво» для здобувачів вищої освіти галузі знань «19 Архітектура та будівництво» спеціальності «192 Будівництво та цивільна інженерія» освітньої програми «Міське будівництво і господарство». – Ужгород: УжНУ, 2023. – 20с.

11. Сайт Меганорм: Завантажити Типовий проєкт 503-5-23.86 Автовокзал місткістю 300 людей. [Електронний ресурс]. Режим доступу:

<https://meganorm.ru/Data2/2/4294842/4294842607.pdf>

12. Різак В.В. Методичні вказівки до виконання курсового проєкту з курсу «Металеві конструкції» для студентів спеціальності 7.092103 «Міське будівництво і господарство» денної та заочної форми навчання. – Ужгород: УжНУ, 2012. – 52 с.

13. ДСТУ 8855:2019. Визначення класу наслідків (відповідальності). – Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2019. – 13 с.

14. Різак В.В. Практикум з курсу «Металеві конструкції» для студентів спеціальності 7.092103 «Міське будівництво і господарство» стаціонарної і заочної форми навчання. – Ужгород: УжНУ, 2012. – 72 с.

15. Різак В.В. Практикум з курсу «Конструкції з дерева і пластмас» для студентів спеціальності 7.092103 «Міське будівництво і господарство» стаціонарної і заочної форми навчання. – Ужгород: УжНУ, 2011. – 52 с.

16. Різак В.В. Практикум з курсу «Залізобетонні конструкції» для студентів спеціальності 7.092103 «Міське будівництво і господарство» стаціонарної і заочної форми навчання. – Ужгород: УжНУ, 2012. – 48 с.

17. Сайт Віра-кран: Оренда баштових кранів: Баштові крани в оренду в Україні [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://virakran.com/wp-content/themes/brixel-child/assets/crane_pdf/LIEBHERR_91_EC.pdf

18. Сайт Київспецтех: Автокран КС-3579-С-02. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://kievspecteh.com/catalog/15-tonn/ks-3579-s-02>

19. ДБН А.3.2-2-2009. Охорона праці і промислова безпека у будівництві. Основні положення. – Київ: Мінрегіонбуд України, 2010. – 112 с.

20. ДСТУ Б А.2.4-6:2009. Правила виконання робочої документації генеральних планів. – Київ: Мінрегіонбуд України, 2009. – 34 с.

21. ДБН Б.2.2-12:2019. Планування та забудова територій. – Київ: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2019. – 177 с.

22. Грінченко Т.І., Ахаїмова А.О., Малійова О.В. Автовокзал на 400 пасажирів: Методичні вказівки до виконання архітектурного проєкту з курсу «Архітектурне проєктування» для студентів спеціальності «191 Архітектура та містобудування», освітньо-професійної програми «Архітектура та містобудування» першого (бакалаврського) рівня. – Київ: КНУБА, 2024. – 24 с.